

14.9.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

12 – 2011

Kokousaika: 14.9.2011 klo 18.00 – 22.24

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

12 – 2011

Mötestid: 14.9.2011 kl 18.00 – 22.24

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

14.9.2011

138 §.....	7
Esityslistan asia nro 4	7
KYSELYTUNTI	7
Kysymys 36	7
Valtuutettu Pelkonen.....	7
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	7
Valtuutettu Pelkonen.....	9
Valtuutettu Tenkula.....	9
Valtuutettu Ingervo.....	10
Valtuutettu Sarkomaa	10
Valtuutettu Sydänmaa	11
Valtuutettu Kanerva	11
Valtuutettu Hakola	12
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	12
Kysymys 42	13
Valtuutettu Huru.....	13
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	14
Valtuutettu Huru.....	15
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare.....	16
Valtuutettu Hakanen	16
Valtuutettu Valokainen.....	17
Apulaiskaupunginjohtaja Sauri	17
139 §.....	17
Esityslistan asia nro 5.....	17
HELSINGIN KAUPUNGIN HALLINNON JA TALouden TARKASTUSSÄÄNNÖN	17
MUUTTAMINEN	17
Valtuutettu Luukkainen	17
Valtuutettu Bergholm	18
Valtuutettu Näre.....	19
Valtuutettu Vikstedt.....	20
Valtuutettu Rauhamäki	21
Valtuutettu Rantanen	21
Valtuutettu Näre.....	22
Ledamoten Torvalds	22
Valtuutettu Huru.....	22
Valtuutettu Luukkainen	22

14.9.2011

140 §.....	23
Esityslistan asia nro 6	23
KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN	23
Valtuutettu Rantanen	23
Valtuutettu Kolbe	24
Valtuutettu Valpas.....	25
Valtuutettu Huru.....	26
Valtuutettu Anttila.....	26
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	26
Valtuutettu Karhuvaara	27
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff.....	27
Valtuutettu Puhakka.....	27
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	28
Valtuutettu Pajamäki.....	28
Valtuutettu Rantanen	29
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	30
Valtuutettu Peltola.....	30
Valtuutettu Vuorela	30
Valtuutettu Kolbe	30
Valtuutettu Holopainen	31
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff.....	31
Valtuutettu Näre.....	32
Valtuutettu Nieminen	32
141 §.....	33
Esityslistan asia nro 7	33
MEILAHDEN LIIKUNTAKESKUS OY:LLE MYÖNNETYN LAINAN LYHENNYS- EHTOJEN MUUTTAMINEN	33
Valtuutettu Hakanen	33
143 §.....	34
Esityslistan asia nro 9	34
MUUTOKSIA KAUPUNGINHALLITUKSEN JA SEN KONSERNIJAOSTON KOKOONPANOSSA.....	34
Valtuutettu Rissanen.....	34
Valtuutettu Pajamäki.....	34
144 §.....	35
Esityslistan asia nro 10.....	35
YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN KAHDEN JÄSENEEN JA YHDEN VARAJÄSENEEN VALINTA.....	35

14.9.2011

Valtuutettu Rauhamäki	35
146 §.....	35
Esityslistan asia nro 12.....	35
KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.....	35
Valtuutettu Rauhamäki	35
153 §.....	36
Esityslistan asia nro 19.....	36
YKSITYISTEN PERUSOPETUSTA ANTAVIEN KOULUJEN SOPIMUSTEN UUDISTAMINEN 1.8.2011 ALKAEN	36
Valtuutettu Soininvaara.....	36
Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Pakarinen	37
Valtuutettu Hakanen	39
Valtuutettu Ingervo.....	39
Valtuutettu Pajamäki.....	41
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	42
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	43
Valtuutettu Virkkunen.....	44
Valtuutettu Ylikahri.....	46
Valtuutettu Peltola.....	47
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik).....	48
Valtuutettu Sydänmaa	48
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Rantanen	50
Valtuutettu Brax	51
Valtuutettu Sarkomaa	52
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Brax (vastauspuheenvuoro).....	55
Valtuutettu Rissanen.....	55
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Urho.....	56
Valtuutettu Abdulla.....	57
Valtuutettu Lohi.....	58
Valtuutettu Sinnemäki.....	60
Valtuutettu Vesikansa	61
Valtuutettu Pakarinen	62

14.9.2011

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	64
Valtuutettu Ingervo.....	64
Valtuutettu Arhinmäki.....	65
Valtuutettu Kuikka.....	66
Valtuutettu Virkkunen.....	67
154 §.....	68
Esityslistan asia nro 20	68
ALA-MALMIN PERUSKOULUN LAKKAUTTAMINEN 1.8.2012 LUKIEN JA PUISTOLAN ALA-ASTEEN JA NURKKATIEN ALA-ASTEEN YHDISTÄMINEN HALLINNOLLISESTI 1.8.2013	68
Valtuutettu Hakanen	68
Valtuutettu Virkkunen.....	69
Valtuutettu Modig.....	71
Valtuutettu Pakarinen	71
Valtuutettu Vikstedt.....	72
Valtuutettu Autti	72
Valtuutettu Hakanen	72
Valtuutettu Virkkunen.....	73
Valtuutettu Pakarinen	73
Valtuutettu Hakanen	74
Valtuutettu Virkkunen.....	74
157 §.....	75
Esityslistan asia nro 23	75
VUOKRAUS- JA MYYNTIPERUSTEET RUSKEASUON KAHDELLE TOIMISTO- TONTILLE	75
Valtuutettu Hakanen	75
158 §.....	75
Esityslistan asia nro 24	75
VUOKRAUSPERUSTEET KUMPULAN SOFIALEHDON RYHMÄKOTITONTTIA	75
VASTAAVALLE MÄÄRÄALALLE	75
Valtuutettu Vikstedt.....	75
Valtuutettu Virkkunen.....	76

14.9.2011

159 §.....	77
Esityslistan asia nro 25	77
HAAGAN TONTIN 29055/7 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12040).....	77
Valtuutettu Helistö.....	77
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	77
Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Luukkainen	78
Valtuutettu Koskinen.....	78
Valtuutettu Helistö.....	79
160 §.....	79
Esityslistan asia nro 26	79
LAAJASALON PUISTO-, VIRKISTYS-, KESÄMAJA-, PALSTAVILJELY- YM. ALUEIDEN (STANSVIKIN ALUE) ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN (NRO 11960)	79
Valtuutettu Hakanen	79
Valtuutettu Anttila.....	80
Valtuutettu Hakanen	81
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Nieminen	82
Valtuutettu Arhinmäki.....	83
161 §.....	84
Esityslistan asia nro 27	84
LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUMISEN SEURANTA....	84
Valtuutettu Näre.....	84
Valtuutettu Ingervo.....	85
Valtuutettu Puhakka.....	85
Valtuutettu Hakanen	86
Valtuutettu Peltola.....	87
Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)	88
Valtuutettu Asko-Seljavaara	88
Valtuutettu Valokainen.....	89
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	89
Ledamoten Thors.....	90
Valtuutettu Autti	90
Valtuutettu Modig.....	91
Apulaiskaupunginjohtaja Rätty	91
Valtuutettu Näre.....	92

14.9.2011

138 §

Esityslistan asia nro 4

KYSELYTUNTI

Kysymys 36

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Synkkänä syysiltana kesäinen kysymys liittyen uimataitoon, meille kaikille tärkeään henkivakuutukseen:

Opetussuunnitelman perusteissa uimataidon opettaminen kuuluu vuosiluokille 1–4. Kunnat ja yksittäiset koulut kuitenkin soveltavat näitä ohjeita vaihtelevasti. Uimataito on jokaiselle elintärkeä perustaito ja henkivakuutus – etenkin tuhansien järvien maassa Suomessa.

Hukkumistilastot kertovat vuosi toisensa perään omaa karua kieltään suomalaisten heikosta uimataidosta. Tuoreen tutkimuksen mukaan vain 72 % suomalaisista kuudesluokkalaisista on uimataitoisia. Kehitystä ei ole tapahtunut vuoden 2006 vastaavaan tutkimustulokseen verrattuna. Lasten uimataito on selvästi heikompi niissä kouluissa, joissa uinninopetusta ei järjestetä lainkaan.

Kysynkin, mikä on uimaopetuksen tilanne helsinkiläisissä kouluissa? Miten lasten ja nuorten uimataidon kehityksestä ja ylläpidosta huolehditaan Helsingissä?

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kouluissa järjestetään uimaopetusta 1.–5.-luokkien oppilaille 4 tuntia lukuvuodessa. Kehitysvammaisille järjestetään uimaopetusta 8–10 tuntia lapsen vamman laadusta riippuen. Uimaopetus kuuluu opetussuunnitelmaan, ja sen toteuttaa liikuntavirasto. Uimaopettajat ovat

14.9.2011

Helsingin liikuntaviraston liikunnanohjaajia. Opetussuunnitelma tehdään yhteistyössä opetusviraston kanssa. Liikuntavirasto myös kehittää säännöllisesti koululaisen opetussuunnitelman mukaista uimaopetusta. Opetusvirastossa laaditaan kaikkia kaupungin peruskouluja koskeva uintivuorolista, jonka mukaan koulujen oppilaat kuljetetaan uimahalliin omalla vuorollaan.

Mikäli oppilas ei osallistu koulun uimaopetukseen esim. uskonnollisista syistä, vanhemmille ilmoitetaan, että uimataito on osa liikunnan opetussuunnitelmaa ja se myös vaikuttaa liikunnan arvosanaan. Uimataidon voi saavuttaa tällöin myös yksityisessä uimakoulussa. Kaikissa yksityisissä kouluissa uimaopetus on koulun vastuulla.

Koululaisuinteihin osallistuvien lasten uimataitoa seurataan ja testataan säännöllisesti. Lukuvuonna 2010–2011 Helsingin kaupungin koulujen 5.-luokkalaisista 94 % saavutti pohjoismaisen yleisen uimataitomääritelmän mukaisen uimataitotestin. Testi sisältää hypyn uintisyvyiseen veteen sekä 200 metriä yhtäjaksoista uintia, josta 50 metriä selkäuintia. Vastaava prosenttiosuus koko maassa oli vuonna 2006 vain 80 %, eli Helsingin tulokset ovat varsin hyvät. Liikuntavirasto toteutti kyselyn 1.–5.-luokkalaisten luokanopettajille vuonna 2008–2009. Kyselyillä selvitettiin koululaisuintien opetuksen laatua.

Luokanopettajat antoivat kouluarvosanoin mitattuna arvosanan 9. Koululaisten uimaopetuksen tavoitteena on laadukas opetus, jolla innostetaan lapsia jatkamaan uintia omaehtoisesti. Lisäksi uimaopettajia koulutetaan vuosittain Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry:ltä tilatuilla koulutuksilla. Liikuntavirasto järjestää vapaa-ajan uimakouluja alakouluikäisille ympäri vuoden eri uimahalleissa. Näihin uimakouluihin osallistuu noin 2 000 lasta vuosittain. Lisäksi liikuntavirasto järjestää myös tyttöjen alkeis- ja jatkouimakouluja, joihin pääsääntöisesti osallistuu maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria.

Uimahallit ovat ahkerassa käytössä iltaisin, ja tämä rajoittaa uimaopetuksen järjestämismahdollisuuksia ilta-aikaan. Urheiluhallit Oy, joka hallinnoi suurinta osaa Helsingin uimahalleista, järjestää lapsille myös vapaa-ajan uimakouluja. Lisäksi uimaseuroilla ja yksityisillä yrityksillä on uimakoulutoimintaa.

Kiitos.

14.9.2011

Valtuutettu Pelkonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaiskaupunginjohtajalle kattavasta vastauksesta. Oli hieno kuulla, että Helsingin tilanne on tämä mikä se on. Tämä oli aika ennakoitavaa, koska Helsingissä syynä huonoon oppilaiden uimataitoon ei voi olla se, että täällä ei ole uimahalleja, niitä nimittäin on. Mutta samassa tutkimuksessa, johon kysymyksessä viittasin, osa kouluista kertoi välttävänsä uimaopetusta siitä syystä, että ei ole rahoja tähän. Toivon, että Helsingissä ei ikinä mennä siihen, että uimaopetusta ei järjestettäisi sen takia, ettei ole varaa tähän. Seuraava vaihe sitten on, että saataisiin aikuisten uimataito yhtä hyvälle tasolle kuin koululaisten.

Kiitos.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

Olisin tähän kysymykseen tuonut vielä lisänäkökulman, että mistä koko uimataito lähtee. Sehän lähtee veteen totuttelemisesta. Meillä aikaisemmin oli mahdollisuus päiväkotilapsilla käydä uimakoulua ja totutella veteen. Monet oppivatkin jo uimaan päiväkotikäytössä. Mielestäni se on se paras oppimisvaihe. Jos uimataitoa opettelee vasta 1.-2.-luokkalaisena, niin siinä kyllä alkaa tulla jo ryhmäpaine ja saattaa olla niin, että ne lapset, jotka eivät osaa uida, helpommin jättäytyvät pois, tekeytyvät kipeäksi tai jotain muuta, vetäytyvät näistä tilanteista, koska taidot ovat silloin ääripäästä: toiset osaavat hyvin ja toiset eivät.

Tähän tärkeään kysymykseen, jonka Jaana Pelkonen on tehnyt, toivoin, että virkamiehet kuitenkin mieltisivät sosiaaliviraston puolella, että päiväkodeilla olisi mahdollisuus käydä uimassa. Sehän on rahakysymys. Päiväkodin henkilökunta kyllä vie mielellään, ja uimahalleissa on opetushenkilökuntaa, kunhan vaan siihen saadaan lisää resursseja. Henkilöitä päiväkoteihin, niin tämäkin asia toteutuisi kyllä.

14.9.2011

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä kysymys oli tärkeä ja hyvä, ja jaan Haataisen vastauksen ja ajatuksen siitä, että kouluille tarjottava uimaopetus on erittäin hyvää. Olen saanut olla oppilasryhmien mukana siellä, ja se todella on asiantuntevaa ollut myös niiden kohdalla, jotka pelkäävät aluksi vettä, kun eivät ole ihan pieninä sinne päässeet. Toivoisin, että jatkossa voitaisiin miettiä sitä, että myös 6.-luokkalaiset tai 7.-, 8.- ja 9.-luokkalaiset, eli koko peruskoulun ajan olisi tarjolla jonkinlaista uimaopetusta, parantaa näitä taitoja. Sitten se 6 %, jos nopeasti laskettuna yksi ikäluokka olisi 5 000 lasta, en tiedä onko se ihan juuri tämä tänä vuonna, mutta jos siitä 6 % ei osaa sitä 200 metriä uida, niin se on kuitenkin noin 400 oppilasta. Jaana Pelkonen peräänkuulutti tässä aikuisten uimataitoa, niin minä luulen, että se kannattaisi kuitenkin siinä peruskoulun puolella kattavasti yrittää saada vielä koulun toimintaan ihan selkeästi osana.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvin tästä tuli apulaiskaupunginjohtajan vastauksesta esille se, että Helsinki on tässäkin asiassa esimerkillinen eli uimataidon opettamisessa. Uimataitohan on yksi tärkeimmistä kansalaistaidoista, ja se ei tosiaankaan ole itsestäänselvyys. Täällä Tuula Haatainen totesi pohjoismaisen uimataitomääritelmän, niin aikuisista vain 2/3 täyttää sen. Sen takia on erittäin tärkeää, että tästä uimataidosta puhutaan ja uimaopetusta kohennetaan.

Koulut ovat merkittävässä roolissa uimataidon oppimisessa mutta niin ovat myös vanhemmat. Hyvin tärkeitä ovat liikuntaviraston järjestämät uimakoulut. Kysynkin tässä, kun meille valtuutetuille varmasti itsellekin on tullut paljon palautetta ja kiitosta näistä uimakouluista, että ne ovat hyviä mutta että sinne on vaikea päästä. Täällä apulaiskaupunginjohtaja sanoi, että se on tietysti rajallinen se määrä, mitä uimakouluja voi olla. Kysyisinkin, mikä tilanne nyt on, että onko tullut kaupungille palautetta, jääkö moni perhe, moni lapsi tai aikuinen uimakoulun ulkopuolelle? Todellakin kannustaisin siihen, että näitä uimakouluja järjestetään niin paljon kuin on mahdollista. Niitä tarvitsevat niin lapset kuin myös aikuiset. Mutta hienoa oli kuulla, että me helsinkiläiset kaunistamme tilastoja myös tässä uimataidossa. Hyvä Helsinki!

14.9.2011

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kommentoida tuohon Tenkulan esitykseen, että päiväkotilapsiakin vietäisiin uimaan, että se olisi erittäin hyvä idea. Itse olen päiväkotilapsia uittanut aikoinaan Jyväskylässä, 4 kertaa oli heillä mahdollisuus käydä samalla tavalla kuin nyt koululaisilla Helsingissä.

Olisin sellaista kysynyt Haataiselta vielä, kun hän sanoi, että yksityisillä kouluilla vastuu uimaopetuksen järjestämisestä on kouluilla, että onko tietoa, toimiiko se systeemi samalla tavalla, että käyvätkö hekin 4 kertaa vuodessa. Itse asiassa määrä pitäisi olla 4 kertaa lukukaudessa, jotta se uimataito hyvin pysyisi. Sitten vielä yläasteen kohdalla sanon, että liikunnanopettajat hoitavat uimataidon, joka kuuluu myös, uinti kuuluu opetussuunnitelmaan, eli jokaisen yläasteen luokan tulisi uida kyllä yläasteen aikana. Eli ongelmaksi silloin muodostuvat maahanmuuttajien uinnit, koska enää yläasteikäiset maahanmuuttajatytöt eivät tule normaaliryhmän kanssa uimaan. Jos sitä esimerkiksi Jakomäen kaltaista uintimahdollisuutta maahanmuuttajille ei ylläpidetä, silloin kyllä maahanmuuttajattöjen uinnit jäävät hyvin vähäisiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuossa ylhäällä lukee "Jaana Pelkonen", sitten on minun nimeni, mutta mitä tuon keltaisen viivan alla lukee? Tänne ei näy oikein tänne taakse.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Asia on selvä, siis lukee "Hakola". Tänne ei näy.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ei.

14.9.2011

Valtuutettu Hakola

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän Jaana Pelkosen kysymykseen, on erittäin hyvä, että tämä asia nousi esille. Mitä sitten tulee uimakoulupaikkoihin, urheiluhallit järjestävät – kuten apulaiskaupunginjohtaja tuossa totesi – hyvinkin laaja-alaista uimakoulutoimintaa Helsingissä. Omaan kokemukseeni perustuen voin todeta sen, että näihin uimakouluihin on äärimmäisen helppo, kun näkee hieman vaivaa netistä katsella paikkoja, sopivia paikkoja, siellä näkyvät vapaat aloituspaikat kullakin kurssilla ja siellä on erilaisiin aikoihin näitä, joten pienellä vaivalla kyllä sieltä löytyy varmasti jokaiselle lapselle – toivottavasti jokaiselle lapselle – sopiva uimakouluharrastus.

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä kysyttiin siitä, miten tätä vapaaehtoista uimakouluopetusta, valtuutettu Sarkomaa kysyi vapaaehtoisen uimakoulun jonoista ja tilanteesta. Sitä järjestetään hyvin laajassa mittakaavassa, satoja kursseja. Urheiluhallit, joka vastaa tästä suuresta osasta, järjestää sitä iltaisin. Siellä on vauvauintia, siellä on leikki-ikäisten uintia ja siellä on myös koululaisille vapaaehtoisia uimakouluja. Totta kai tulijoita aina olisi enemmän, rajoittava tekijä on se, että iltakäytössä ovat uimahallit myös aikuisten osalta hyvin runsaasti, niin kun tiedätte varmasti käyttäjinä, että sitä löytyy. Eli se ainoa rajoittava tekijä oikeastaan on uimahallin pinta-ala, allastila, joka meillä on käytössä. Tarjontaa on paljon.

Kysyttiin yksityisistä kouluista, miten uimaopetusta järjestetään. Kristilinen ja Elias-kouluhan eivät ole meidän alueellisia sopimuskoulujamme mutta ovat yksityisiä kouluja. Siellä järjestetään uimaopetusta 1.–4.-luokkalaisille, mutta he järjestävät sitä hieman eri tavoin, eivät näin keskitetysti niin kuin me teemme. Joka tapauksessa se on mukana, ja sopimuskouluthan noudattavat meillä täysin meidän omia opetussuunnitelmiamme, joiden osana siis uimaopetus on.

Mutta vielä kerran, jotta tulee tämä kirikkaasti selväksi, niin Helsingissä uimaopetuksen taso ja uimisen osaamisen taso on erittäin korkea viidesluokkalaisilla näiden pohjoismaisten kriteereiden mukaan, 94 % täyttää – valtuutettu Bryggare – nämä kriteerit verrattuna muuhun Suomeen. Paremminkin aina voisi olla, ja tietysti me tässä teemme

14.9.2011

kaikin tavoin työtä siihen, että lapset koulujen kautta kaikki tulevat myös tähän uintiopetukseen, mutta on selvä, että aina on tiettyjä asioita, jotka ovat esteenä, että ihan kaikki eivät siihen pääse osallistumaan. Kuten sanottu, uimataito on kansalaistaito, joka kaikkien pitää pystyä hallitsemaan maassa, joka on siis tuhansien järvien maa.

Kiitos.

Kysymys 42

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupungin korvaus- ja varautumisvastuu jätevesi- /hulevesiviemäristöjen toimivuudessa tulvatapauksissa:

Maanantaina elokuun 22. päivänä Helsingin kaupungissa satoi vettä kymmeniä millimetrejä lyhyen ajan sisällä, mikä työllisti myös pelastuslaitosta ruuhkauttaen sen toimintaa. Vesivahinkojen kohteeksi joutui niin yksityisiä rakennuksia kuin julkisia laitoksia aina evakuointiin asti.

Isojen tonttien puolituksen seurauksena eri kaupunginosien omakotitalojen määrä ja niiden liittäminen hulevesijärjestelmään on lisääntynyt. Millä tavoin tämä näkyy kaupungin viemäriverkoston mitoituksessa? Onko kaupungin putkistoja suurennettu kestävämpään vastaavaan vesimäärää?

Vastaavia tulvatapauksia on maassamme ollut aiemmin muun muassa Porissa vuonna 2007 ja Riihimäellä vuonna 2004. Tulvatilanteissa kaupunkilaiset saavat kokea harmin ja puhdistustyön lisäksi myös taloudellista ahdinkoa aiheutuneiden vahinkojen seurauksena.

Kysynkin, millä tavoin Helsingin kaupunki on huomionnut viemäröinnin riittävyyden ja toimivuuden kyseisissä tilanteissa? Onko huomioitu, että kaupunki voi joutua korvausvastuuseen? Mihin toimenpiteisiin kaupunki aikoo ryhtyä?

Kiitos.

14.9.2011

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vastauksena valtuutettu Nina Hurun kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Helsingin viemäriverkostosta suurin osa on erillisviemärointiä. Erillisviemäroinnillä tarkoitetaan viemärointiä, jossa jätevesi johdetaan omassa putkiviemärissään ja hulevesi omassa erillisessä putkistossaan tai avoviemärissä. Uudet projekti- ja muut alueet toteutetaan erillisviemäroityinä. Helsingin keskusta, kantakaupunki ja vanhimmat esikaupunkien keskustat ovat suurelta osin sekaviemäroityjä. Sekaviemärointijärjestelmässä jäte-, hule- ja kuivatusvedet johdetaan samoissa putkiviemäreissä toisiinsa sekoittuneina.

Erillisviemäroinnin ja sekaviemärointijärjestelmän mitoitusperusteet poikkeavat toisistaan. Hulevesi, joka muodostuu viemäreihin johdettavista sadevesistä, lumen sulamisvesistä ja perustusten kuivatusvesistä on viemäreiden mitoituksen kannalta merkittävin. Hulevesiviemäriverkosto mitoitetaan mitoitusasteen perusteella. Mitoitusasteena käytetään asiantuntijoiden arvioimaa suurinta sadevesimäärää, jonka välittömäksi poisjohtamiseksi viemäri on mitoitettava. Helsingissä viemärit mitoitetaan tilastollisesti kerran kahdessa vuodessa esiintyvän 10 minuuttia kestävän rankkasateen intensiteetillä. Mitoitussadetta rankemmat sadetilanteet eli nk. kaupunkitulvat hoidetaan hallitusti maan pinnalla tulvareittejä myöten vesistöihin.

Alempana verkostossa verkostojen riittävyys pyritään ottamaan mitoitamisessa huomioon käyttämällä ennusteita verkostoon myöhemmin liittyvistä alueista ja niiden ominaisuuksista. Viimeaikaiset tulvatilanteet ovat osoittaneet, että nykyinen tulvareititys ei ole täysin riittävä esiintyneissä rankkasadetilanteissa. Syynä tähän on kaupunkirakenteen tiivistyminen eli vettä läpäisemättömien pintojen lisääntyminen ja mahdollisesti myös saderankkuuksien kasvu ilmastonmuutoksen seurauksena.

HSY:n vesihuolto rakentaa ja ylläpitää vesihuoltoverkostoja. Verkostojen järjestelmätasoisien toiminnan varmistaminen on pääasiassa HSY:n vesihuollon ja rakennusviraston vastuulla. Yksittäisten tulvimistapausten vastuiden muodostuminen on tapauskohtaista ja riippuu hyvin monenlaisesta tulvan tyyppiin ja suuruuteen ja hulevesijärjestelmän suunnitteluun ja toimintaan liittyvistä seikoista.

14.9.2011

Rahallisen korvausvastuun kannalta keskeisiä ovat vesihuoltolaitoksen ja liittymien välisten liittymissopimusten tulkinnat. Hulevesitulvan ja vesistötulvan sattuessa samalle paikalle samanaikaisesti korvausvastuuseen vaikuttavat myös ns. tulvavahinkolain tulkinnat. Tilanteessa, jossa tulvan aiheuttamat haitat ja tulviminen on osoitettavissa selkeästi kaupungin omistamien ja ylläpidettävien järjestelmien tai tulvareittien toimimattomuudesta tai riittämättömyydestä, kantaa Helsingin kaupunki vastuun aiheutuneista vahingoista.

Tulvariskien hallitsemiseksi Helsingin kaupunki on laatinut ns. hulevesi- ja tulvastrategiat. Hulevesistrategian päämääränä on mm. tulvahaittojen poistaminen ja ehkäiseminen. Kaupunginhallitus hyväksyi hulevesistrategian 20. lokakuuta 2008 ja kehotti asettamaan erityisen hulevesiryhmän edistämään strategian toimeenpanoa. Strategioiden toimeenpano on jo käynnissä ja esim. tulvareittien kartoitus- ja kehittämissuunnitelma on käynnistetty. Uusilla projektialueilla hulevesien käsittely suunnitellaan paikallisesti ja kiinteistöjen suunnitteluun integroidusti siten, että alueelta pois johdettavien hulevesien määrä pienenee olennaisesti. Olemassa olevilla alueilla tullaan panostamaan hulevesien paikalliseen hyödyntämiseen ja toisaalta tulvareittien riittävyden ja kattavuuden varmistamiseen. Strategian tavoitteiden toteutuminen raportoidaan vuonna 2013.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurille vastauksesta. Luonnollisesti jätevesi- ja hulevesiviemäristöt ovat erillisiä, mutta kuitenkin kysymykseeni, mihin toimenpiteisiin kaupunki aikoo ryhtyä, sain ainoastaan, että on työryhmä, jonka työ tulee valmiiksi 2013. Mikäli elokuun sateen perusteella osa kaupunkilaisista lähtee vaikka ryhmäkanteella ajamaan vahingonkorvausvaateita, niin tulevatko tietynlaiset paremmat vastaukset silloin selville?

Joka tapauksessa nyt kun on puhuttu, että me haluaisimme olla niin suuri metropoli, niin toisaalta olen myös huolestunut siitä, että Meilahden alue, jota korjataan, saati sitten Töölön sairaala, jossa jouduttiin evakuoimaan huuli-suulakihalkioiset lapset keskellä yötä toisiin tiloihin, niin millä tavalla huomioitu nämä oleelliset seikat. Pelkkä työryhmätoiminta ei välttämättä auta, jos se on vasta valmis 2013.

Kiitos.

14.9.2011

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Huru kysyi kyllä, en tiedä miten ajatteli asiaa mutta osui sillä tavalla kyllä naulan kantaan, tässä parin vuoden aikana sateen määrät ovat sillä tavalla muuttuneet, että se mitä apulaiskaupunginjohtaja Saarikin mainitsi, olemme saaneet suuren määrän sateita hetkittäin, jotka ovat aiheuttaneet muualta TV-kuvista tuttuja, jossain päin maailmaa todella valtavia tulvia mutta myös Helsingin suunnilla jonkin verran suuria tulvia. Olisin kysynyt vähän samaa kuin valtuutettu Huru siitä, että kun tuo työryhmä perustettiin 2008, joka on hyvä, että se tehtiin, niin onko mahdollista, että työryhmän aikataulua pikkuisen tiivistettäisiin, koska ilmeisesti on niin, että seuraavinakin vuosina kesäaikoina tulee näitä valtavia, paikallisesti hankalia tulvia, joihin pitää reagoida nopeammin. Se riski, että Helsinki tätä kautta joutuu aika mittaviin korvausvaateisiin, on olemassa. Ilman nopeaa reagointia niitä syntyy.

On löydettävissä varmasti joko hyvin kalliita mutta myös käytännöllisesti katsoen muutama helppokin ratkaisu, joilla saadaan näitä vesiä nopeammin pois. Meidän viemäriverkostomme ilmeisesti on suunniteltu vähän erityyppiseen sademäärään kuin se, mitä se viime vuosina on ollut. Tässä on todennäköisesti toimittava vähän terävämmin kuin 2013:a odottaen.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

On hyvä, että kaupunki valmistelelee strategioita ja suunnitelmia tulva-vesien ja hulevesien suhteen. Tietysti tämä asia liittyy hyvin moniin eri toimenpiteisiin: kaupunkisuunnitteluun, viheralueisiin jne. Eräs seikka, johon en huomannut apulaiskaupunginjohtajan kiinnittävän huomiota, on mm. viemäriverkon ja tietyissä tapauksissa katuverkon ja eräiden muiden alueiden peruskorjaamisen ja kunnossapidon määrärahat, jotka ilmeisesti eivät ole asian vaatimalla tasolla. Tämä on näkynyt esim. Maunulan-Haagan-Pirkkolan suunnalla äskeistenkin suurten sateiden aikaan. Toivoisin, että tähän asiaan kiinnitetään huomiota myös, kun valmistellaan seuraavia talousarvioita.

Kiitos.

14.9.2011

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Näistä sateista vielä sen verran, että tuntuu, että tässä parin vuoden sisällä ovat sateet lisääntyneet. Talvellahan näitä seuraavia mainitsemiani katuja kiusaavat lumet tai lähinnä poistamattomat lumet, ja niistä ei oikein kukaan ota vastuuta. Kullervonkatu, Hermannin rantatie, Haukilahdenkatu ja Vellamonkatu, ja sitten samat kadut uivat aina, kun sataa vähän rankemmin, eli siellä polvia myöten saa kävellä ja autot ajavat sitten niin, että vesi huuhtelee varpaita.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Sauri

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluaisin hiukan korjata sitä käsitystä, mikä tästä ehkä vahingossa syntyi, että asiat tapahtuvat vasta vuonna 2013. Niin kuin sanoin, näitä hulevesi- ja tulvastrategioita toteutetaan jo, niitä on toteutettu jo vuodesta 2008 lähtien. En tiedä mistä on tullut tämä, että strategioiden tavoitteiden toteutumista raportoidaan vasta 2013, mutta varmaan tätä raportointia voidaan aikaistaa. Huolehdin siitä, että raportointi tulee jo ensi vuonna.

139 §

Esityslistan asia nro 5

HELSINGIN KAUPUNGIN HALLINNON JA TALouden TARKASTUSSÄÄNNÖN
MUUTTAMINEN

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

14.9.2011

Nyt esillä oleva hallinnon ja talouden tarkastussäntöhän meillä oli viimeksi kesäkuussa täällä, ja se jätettiin silloin pöydälle. Esitys oli silloin torso niin kuin on nyt tämäkin, koska eihän sille pöydälläoloaikana ole tapahtunut mitään. Jos yhtään olette selvillä siitä, mitä tilanne on muissa kaupungeissa, niin se on se, niin kuin viimeksikin kerroin, että siellä tarkastussäännöt ovat toisennäköisiä tai ainakin sitten käytäntö on toisennäköinen niin, että on mahdollista, että tarkastuslautakunnat tekevät erillisraportteja pitkin vuotta.

Tämä esitys, mikä tässä nyt on käsittelyssä, eli siis sama kuin oli kesäkuussa, ei vastaa sitä vallitsevaa tilaa, mikä muissa isoissa kaupungeissa on. Noloa sillä tavalla, että Helsinki ei itse tunnista kulkevansa tässä jälkijunassa, mutta katse on tässä, katse ja toive on tässä tietenkin siinä, että toivottavasti kuntalaki tulee uudistettavaksi ennen kuin seuraava valtuustokausi ja tarkastuslautakunta aloittaa, koska oikeasti kyllä tarkastussäntö, sen muokkaaminen ja ehdotusten tekeminen kuuluu tarkastuslautakunnan valmisteluun eikä kaupunginhallituksen valmisteluun. Toinen on se, että tarkennuksia on syytä tehdä toimivaltajaon suhteen, että mikä on kaupunginhallituksen rooli ja mikä on valtuuston rooli, ja että kaupunginhallitus ei voi jatkossa estää erillisraportteja.

Harmi vain, että tätä hyvää uudistusta pitää odottaa niin pitkään.

Kiitos.

Valtuutettu Bergholm

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Todellakin kolme kuukautta sitten tämä sama asia oli käsittelyssämme, ja silloin se päätettiin hyvin laajalla yksimielisyydellä – ei nyt ihan mutta melkein – jättää pöydälle. Siinä käydyn keskustelun kuluessa ilmeni ainakin mielestäni sellainen näkemys, että tämän pöydällepanon aikana tulisi harkita kaupunginhallituksen esityksen sisältöä ja muuttaa sitä siihen suuntaan, että tällainen erillisraportointi olisi seuraavan valtuustokauden alusta alkaen mahdollista.

Nyt kuitenkin meillä on todella edessämme tämä sama esitys, ja näin muodoin esitän asian tällä kertaa palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. En pääse tähän erinomaisesti toimivaan kokousovellukseen, joten joudun toivomaan, että tämä ehdotukseni nyt sitten kaupungin virkahenkilöiden toimesta ns. lyödään järjestelmään. Mutta katson, että

14.9.2011

kaupunginvaltuutetun toimintaedellytyksiä tekniikka ei tässä voi rajoittaa.

Lyhyesti perustelen tätä palautusesitystä sillä, että jos ja kun näin tehdään, on hyvä aika rauhassa harkita niin, että valtuuston ja valtuustoryhmien tahto tässä kysymyksessä voidaan laajasti ottaa huomioon ja saada tämä uudistus ilman minkäänlaista hoppua astumaan voimaan todellakin 2013 alusta, kun uusi valtuusto kokoontuu ja valitsee luottamuselimet, niiden joukossa myös tarkastuslautakunnan. Jos ja kun näin toimitaan, kaikki se päätöksenteko, kaikki ne ratkaisut ja valinnat, joita tehdään sekä ryhmienvälisissä neuvotteluissa että ryhmien sisäisessä harkinnassa, voivat ottaa huomioon uuden tarkastussäännön sisällön.

Lisäksi itse asiasta olen sitä mieltä, että tarkastuslautakunta suoraan valtuuston alaisena toimielimenä on asemassa, että sen tulee voida myös erillisraportointeja valtuustolle saattaa. Toki tarkastussäännön lähtökohdista ja välttämällä sellaista joskus uhkakuvaksi esiintuotua näkökulmaa, että ikään kuin sen myötä syntyisi kaksipäinen johtamis- tai ohjausjärjestelmä helsinkiläiseen päätöksentekoon. Näin ei saa tapahtua enkä usko näin tapahtuvan, kun asia viisaasti ja huolellisesti valmistellaan.

On syytä myös todeta, että tarkastussäännön ja yleensä tarkastusfunktion merkitys liittyy tilanteisiin, joissa on poikkeuksellisesti jotkut asiat huonosti tai pulmallisesti. Niitä ei tehdä hyvän päivän varalle vaan myös pulmallisten tilanteiden varalle, ja niitä tilanteita varten on hyvä, ettei tarvitse odottaa 12 kuukautta pahimmillaan sitä hetkeä, jolloin tarkastuslautakunta niin harkitusti havaitessaan saattaa valtuuston tietoon ja käsiteltäväksi joitain seikkoja.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuustoväki.

Kannatan palautusta. Tarkastuslautakunnan erillisraportointimahdollisuus lisää valtuuston valtaa. Lautakuntahan on luonteeltaan riippumaton valtuuston työväline, joka arvioi valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja poliittisen ohjauksen tuloksellisuutta. Tämä mahdollistaisi tarvittaessa paremman poliittisen

14.9.2011

ohjauksen, tuloksellisuuden arvioinnin ja nopeamman puuttumisen havaittuihin epäkohtiin ja rikkeisiin. Erillisraportointimahdollisuus saattaisi keventää arviointikertomuksen käsittelyä, mikäli joskus siitä erotettaisiin jokin suurempi kiireellistä puuttumista tarvitseva asia. Laki ei edellytä, että arviointikertomus tuodaan vain yhtenä kertana valtuustoon. Jos joku kiireellinen asia pitäisi saada pikaisesti valtuustokäsittelyyn, se voidaan tuoda ilman johtosääntöön kirjaamistakin.

Lainsäätäjäkään ei ole tarkoittanut rajata lautakunnan raportointikäytäntöä, kun kyse on jälkikäteisraportoinnista. Tarkastuslautakuntien raportointikäytäntöä koskevan selvityksen mukaan suurista kaupungeista Helsinki oli Lahden ohella ainoa kaupunki, jossa tätä lain suomaa mahdollisuutta ei käytetä. Kokemukset väliraportoinneista ovat olleet hyviä.

2010 Helsingin valtuutetuille tehdyssä kyselyssä suuri enemmistö valtuutetuista toivoi mahdollisuutta erillisraportointiin. 47 vastanneesta valtuutetusta vain kahden mielestä se ei ole tarpeellista.

Oikeuspalvelut nojaavat suppeaan tulkintaan perustelematta kantaansa. Koska kaupunginjohtaja on itse ilmoittanut tarkastuslautakunnalle 16.2.2001 estäneensä ? koskevan erillisraportin viemisen valtuustoon, hänen alaisensa toimielin on tavallaan jäävi asiassa. Olisiko oikeuspalvelut voineet edustaa kantaa, joka kumoaa kaupunginjohtajan näkemyksen?

Kuten muissa lausunnoissa ilmenee, erillisraportointia koskeva tulkinta ei voi olla niin suppea, että tarkastuslautakunnan lain sallimaa aloitevaltaa voidaan rajata. Sehän ei ole kaupunginhallituksen alainen vaan pikemminkin kh:n alainen hallinto ? tarkastuslautakunnan arvioinnin piiriin. Erillisraportoinnin kirjaaminen johtosääntöön selkiyttäisi vain pelisääntöä ja on siinä mielessä kosmeettinen kysymys.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kannatan Bergholmin tekemää palautusehdotusta. Mielestäni pelkään jo se raportti, jonka tarkastuslautakunta laati harmaasta taloudesta, osoitti, että se raportointioikeus on hyödyllinen ja tarpeellinen. Vasemmistoryhmä haluaa, että se kirjataan tarkastussääntöön ja se tulee voimaan 2013 viimeistään.

14.9.2011

Kiitos.

Valtuutettu Rauhamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Meidänkin ryhmässämme on tästä asiasta aika paljon keskusteltu kesää ennen, kun tämä oli valtuustossa edeltävän kerran ja nyt myös lyhyesti. Meidän ryhmästämme merkittävä osa, oikeastaan lähes kaikki muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ovat tämän kh:n enemmistön takana. Nähdään se niin, että mikään ei estä siinänsä nykyiselläänkään tarkastuslautakuntaa tuomasta asioita valtuustoon normaalin päätöksenteon kautta eli kh:n kautta, ja tässä vaiheessa se on ihan riittävä malli meidän näkemyksemme mukaan.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Minä en oikein ymmärrä, miksi tästä on tullut jotenkin elämää suurempi kysymys. Tarkastuslautakunta on nimenomaan kaupunginvaltuuston alainen toimielin, jonka tehtävänä on tarkastella meidän hallintoamme. Ehkä tässä on jotenkin sellainen kuva, että nyt haluttaisiin muuttaa käytäntöä siksi, että on jotain epäluottamusta nykyisiä viranhaltijoita tai kaupunginhallitusta kohtaan. Tämä ei ole mielestäni ollenkaan nyt tässä kysymys. Meidän pitää tarkastella tätä pitkässä jatkumossa ja miettiä, että miten näiden toimielinten keskinäinen suhde toisiinsa kuuluu.

Minä en ymmärrä, minkä takia muodollisesti tällaista raportointioikeutta ei ole. Jos siellä innostuttaisiin liikaa, rupeaisi tulemaan joitain hölöpö-lö-raportteja, niin meillä kaikilla ryhmillä on mahdollisuus saada omat edustajamme kyllä siinä suhteessa kuriin. Mutta sitten jos oikeasti kaupungissa joskus hamassa tulevaisuudessa syntyy epäluottamustilanne, että näyttää siltä, että meidän keskushallintomme vuotaa, niin kyllä meidän silloin pitää pystyä tätä omaa tarkastustointiamme käyttämään muulloinkin kuin pelkästään silloin, kun on vuosittaisen raportin aika. Tämä ajatus, että siinä tapauksessa käytettäisiin normaalia päätöksentekojärjestelmää eli meidän esittelyjärjestelmäämme kaupunginhallituksessa. Jos tämä itse asia, mikä nyt raportissa on oleellisesti esillä, koskee juuri sitä valmistelutietä, niin silloinhan se tietenkään ei toimi. Juuri tästä syystä muodollisesti kuntalaissa tämä tarkastuslautakunta on määritelty valtuuston alaiseksi. Mielestäni palautusesitys on erittäin perusteltu eikä siihen sisälly mitään muuta kuin puhtaasti loogista päätte-

14.9.2011

lyä siitä, mikä on kuntalain tarkoitus tässä asiassa. Eli ehdottomasti tarpeellinen palautus, kannatan sitä.

Valtuutettu Näre

?

Ledamoten Torvalds

Ärade ordförande.

Valtuutettu Rantanen sanoi jo tärkeimmän asian, että tämä ei ole hirvittävän dramaattinen. Itse asiassa asia koskee jonkinlaista tasapainoa kaupungin luottamushenkilöiden ja eri elinten välillä. Jos en ole ymmärtänyt ihan väärin, varmasti joudumme kuntalain uudistuksen ja muidenkin tällaisten uudistuspyrkimysten yhteydessä pohtimaan sitä, että millä tavalla eri elimet ja tässä yhteydessä sitten tarkastuslautakunta toimii. Siitä syystä kannatan palautusta ja pidän sitä hyvin asiallisena.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsinginhän haluaa olla esimerkkinä muulle maalle niin monessa asiassa. Tietenkin olisi aika hienoa, että tarkastuslautakunnan rooli todetaan merkittäväksi, koska hehän tarkastelevat näiden tavoitteiden toteutumisesta annetuissa raameissa, joten kannatan Bergholmin esitystä palautuksesta.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä kannatan tämän esityksen palauttamista. Tässä ovat edellä valtuutetut eri ryhmistä käyttäneet erittäin hyviä puheenvuoroja, mikä osoittaa sen, että he ovat perehtyneet asiaan ja ovat hyvin selvillä siitä, mistä tässä on kyse. Vastaan vielä tässä samassa yhteydessä Rauhamaelle, kun hän sanoi, että tarkastuslautakunnan on normaalistikin mahdollisuus tuoda näitä raporteja kaupunginhallituksen kautta val-

14.9.2011

tuustoon, niin tähän ei pidä paikkaansa. Esimerkkinä se harmaan talouden raportti, joka viime talvena vuodenvaihteessa tyssäsi kaupunginhallitukseen ja sitä ei koskaan tuotu valtuustoon.

Kiitos.

140 §

Esityslistan asia nro 6

KAUPUNGINVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYKSEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Rantanen

Valtuustotoverit.

Tässä on asiallisesti kyse nimenomaan siitä, että jatketaanko tätä nykyistä puheenvuorojen arkistointia litteroidussa muodossa vai pelkästään tässä videomuodossa, joka tämä tallennemuoto on nykyään. Minusta on ymmärrettävää, että kun tulee uusia muotoja, joiden tuottaminen jotain maksaa, niin jossain vaiheessa vanhoista kannattaa jäädä pois, mutta nyt me kiirehdimme tässä asiassa. Se johtuu siitä, että me ajattelemme ainoastaan niitä välittömiä live-katsojia ja niitä, jotka katsovat meidän pörstäämme siellä videolla ja hakevat meidän nimemme perusteella ne kohdat.

Me unohdamme sen, että se litterointijärjestelmä on luotu myös sitä varten, että toimittajat tai tutkijat pystyvät tekemään pitkäjännitteistä työtä, esim. etsimään hakusanoilla vaikka kaikki Vuosaari-aiheiset puheenvuorot, joita käytetään muissakin kuin Vuosaaren satamaa koskevissa päätöksentekotilanteissa. Tai jos me mietimme, että joku keskustelu, joka koskee vaikka päiväkoteja tai muita vastaavia, niin se on voitava hakea hakusanalla, jos haluaa tehdä systemaattista tutkimusta tai selvitystä siitä, miten kaupunginvaltuustossa asiat on päätetty. Meillä on tietenkin muitakin historiallisia lähteitä, meillä on päätösluettelot, meillä on selvitykset, aikalaismuistelot, kaikki tällaiset, mutta tämä valtuustopöytä on täällä, jos sillä joku merkitys on, niin siinä on nimenomaan juuri se, että täällä myös valtuutetut valtuutettuina kertovat, mitä mieltä he asioista ovat ja miten he perustelevat.

14.9.2011

Tämä on sellainen seikka, että jatkossa niiden selvittäminen ennen kuin tuo videohakujärjestelmä tai videotallennearkistointijärjestelmä on sillä tasolla, että sitä pystyy käyttämään tarkoituksenmukaisesti, niin me tulemme ikään kuin kadottamaan sen kokonaan. Voi olla, että tässä ei ole edes kovin pitkä aika. Voi olla, että aika pian syntyy mekaanisia, tietokoneavusteisia järjestelmiä, millä nauhoituksen pystyy purkamaan litteroinniksi. Voi olla, että puhutaan ihan vuodesta parista, tai voi olla, että keksitään ideoita, millä se videoarkisto ensinnäkin lajitellaan arkistonomaisemmin ja että se pystytään indeksoimaan ja että sinne pystyy tekemään asiapohjaisia hakuja. Mutta kaikki tämä pitäisi tulla samaan aikaan, ennen kun luovutaan litteroinnista.

Sanotaan, että monissa kunnissa ei ole tätä ollenkaan, miksi meillä on? Me voimme miettiä, että olemme tehneet sitä jostain syystä tähän saakka ja meillä on siihen mahdollisuus, eikä se kustannus siihen tarpeeseen nähden ole ehkä kohtuuton, varsinkin kun näköpiirissä on se, että jossain vaiheessa tätä ei enää tarvitse nykyisellä tavalla tehdä.

Eli kaiken kaikkiaan, esitän palautusesityksen, en hylkäystä. Tähän voidaan palata mielestäni kyllä. Palautusesitys kuuluu näin:

Esitän, että esitys palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, ettei valtuustokokousten puheenvuorojen nykyisenkaltaisesta litteroinnista luovuta, ennen kuin muut tallennemuodot ovat asioiden arkistoinnin ja asiaperusteisten arkistohakujen suhteen yhtä käytettäviä.

Mielestäni palautusesitys on perusteltu ja toivon sille kannatusta.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Rantanen puhui todellakin asiaa. Hän unohti mainita, että jo vuodesta 1875 tämän elimen keskustelupöytäkirjat on dokumentoitu. Aikoinaan se tehtiin kalliisti mustekynällä, sitten siirryttiin aikaa myöten kirjoituskoneeseen, tietokoneeseen ja nyt tähän AHJO-järjestelmään. Jokaisella järjestelmällä on toki puolensa, mutta soisi, että tekniikka ei tässä mene itse asian ohi. Näillä sanoilla pohjustan sitä, että kannatan valtuutettu Rantasen esitystä ja muistutan teille nyt mielinne sen, että edelleenkin Helsinki on Suomen pääkaupunki ja se politiikka, nimenomaan kunnallispolitiikka, jota tässä kaupungissa tehdään, nousee

14.9.2011

huomattavasti yli paikallisen tason. Pääkaupungin kaupunginvaltuuston keskustelu on suurimmassa määrin kansallista politiikkaa, ja jos sitä ei dokumentoida, meiltä jää merkittävä aatehistoriallinen ja poliittinen aineisto käyttämättä ja hyödyntämättä.

Olen aikaisemminkin puhunut tästä, miten 70-luvun puoleenväliin saakka Helsinki komeasti ja näyttävästi on julkaissut päätöksentekonsa aineistoa. Esim. kertomukset Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta ovat suurenmoista luettavaa, eivät vain tutkijoille vaan myös meidän hallinto- ja poliittiselle koneistollemme, jotta voidaan seurata, miten tämän monimutkaisen ja kompleksikkaan kaupungin päätöksentekoprosessit etenevät. Demokratiaa on ollut myös historiassa, ja sen seuraminen on äärimmäisen tärkeää.

Painetut asiakirjat muodostavat toki keskeisen lähdepohjan, mutta nimenomaan tämä keskustelu, jota me täällä käymme, jos sen dokumentaatio marginalisoidaan tai annetaan ikään kuin tekniikan ratkaistavaksi, ollaan todellakin hakotiellä. Minä soisin, että tunnemme pääkaupunkiylpeyttä ja ylpeyttä myös siinä, että ne puheet, keskustelut, joita täällä käydään, ansaitsevat historiallisen dokumentaation. Ongelmahan tässä on, että tekniikka muuttuu ja emme pysty mahdollisesti tulevaisuudessa purkamaan, ja tulevaisuudella tarkoitan 50 tai 100 vuoden takaisia aikoja, emme pysty purkamaan tätä aineistoa. Pelkät videotallenteet eivät riitä. Näin ollen kannatan todella tätä esitystä, että keskustelupöytäkirjat edelleenkin litteroidaan, ne arkistoidaan ja vaikka verkkosivuilla keskustelupöytäkirjan lukukerrat ovat jääneet vähäisiksi, niin kuin tässä aineistossa todetaan, se ei vähennä niiden historiallista merkittävyyttä. Muutkin lukevat dokumentaatioita kuin vain verkkosivuilla kävijät. Sitä paitsi se on hyvin hankala formaatti ladata pitkiä keskustelupöytäkirjoja.

Eli tämä on isompi asia kuin kuvittelemme, ja tämä liittyy todella siihen, että pääkaupungin tulee tuntea arvonsa, ylpeytensä ja historiallisen merkittävyytensä tässä poliittisten keskustelujen kulttuurissa.

Kiitos.

Valtuutettu Valpas

Sen verran, että olen ihan samaa mieltä tästä, mitä tässä edellä on puhuttu. Samalla muistuttaisin tästä esteettömyydestä, eli tässähän on nyt ajateltu vain rahaa, mutta entäs esteettömyys? Entäs ne ihmiset, jotka eivät pysty esim. sen takia, että heillä ei ole tietokonetta tai kuten yhä useammin, he eivät pysty seuraamaan sitä puhetta, mitä sieltä tietokoneelta tulee? Minusta tämä palautus olisi kyllä ihan aiheellinen.

14.9.2011

Meidän pitäisi jatkaa tätä nykykäytäntöä siihen asti, kunnes on sellaiset systeemit, että me varmistamme myös esteettömyyden. Minulla olisi ollut myös ponsi, mutta palaan siihen myöhemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja.

Painettu sana pitää. Kannatan Rantasen palautusehdotusta.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä kannatan palautusehdotusta. Minusta valtuutettu Kolbe perusteli tätä asiaa juuri niin kuin pitää ajatellakin. Me tarvitsemme myös historiallista dokumenttia, millä tavalla ajassa on tehty politiikkaa ja minkälaisilla puheenvuoroilla asioita on perusteltu. Jos ne ovat kaikki vain virtuaalitodellisuudessa ja online-tilanteessa tehtyjä, mitään sellaista historiallista jatkumoa ei ole. Näin ollen ehdottomasti pidän välttämättömänä, että keksitään se uudenlainen tapa dokumentoida keskustelut valtuuston kokouksessa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Keskusteluun tiedoksi tästä digitaalisen jäljen dokumentoinnista, että johtajistokäsittelyssä on viranhaltijatyöryhmä perustettu muutama viikko sitten, jonka nimi on ”kaupungin sähköinen muisti” -työryhmä, ja sen keskeisenä tehtävänä on löytää keinot, joilla muukin kuin painettu materiaali tullaan taltioimaan. Eli kun asetetaan vastakkain, että painettu, kirjallinen materiaali säilyy ja digitaalinen ei, niin tähän etsitään nyt ratkaisu. Riippumatta siitä, mikä se tallennusmuoto on, on se sitten internettelevisiion kuva tai jopa voisi ajatella, miettiä erilaisia Facebookiin, sähköpostiin tallentaminen, joka tapauksessa, että historiankirjoitus tulee saamaan dokumentit näistä asioista. Eli kaupungille tehdään prosessi, jonka mukaisesti aina kun tekniikka vaihtuu, ne tiedostot tullaan uusimaan. En nyt muista tarkkaan, mikä aikataulu tällä työryhmällä oli, mutta mielestäni tämän työryhmän tuloksena syntyy tilanne, että digi-

14.9.2011

taallinen materiaali on vastaavassa asemassa painetun materiaalin kanssa tallennuksen suhteen. Eli tätä pelkoa ei mielestäni ole silloin enää.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, rouva puheenjohtaja.

Paitsi että historiankirjoihin jää merkintä kulloisestakin valtuustosta ja siinä käydyistä keskusteluista, niin mielestäni on myös kaupunkilaisten edun mukaista se, että he voivat poimia erikseen yksittäisten valtuutettujen puheenvuorot ja myös asiateemoittain keskustelut. Itse asiassa nykyisiltä nettisivuiltakaan se ei oikein tahdo onnistua. Toivon, että se työryhmä puuttuu myös tähän.

Kiitos.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän taas puolestani tätä litterointia tarpeettomana ja katson, että tämä digitoidussa muodossa oleva tallentaminen hyvinkin riittää. Minusta nämä ovat menneiden aikojen juttuja nämä paksut pumaskat. Oman mielenkiintoisen lisänsä tähän keskusteluun muodostaa se, että kun valtuuston kokouksessa pöytäkirjantarkastaja allekirjoittaa myös keskustelupöytäkirjan ja toteaa sen oikeaksi, hän samalla ikään kuin kuittaa tosiksi kaiken sen, mitä siihen on kirjoitettu lukematta varmastikaan niitä läpi, koska se on aika pitkä lista. Tässä on paljon sellaisia menneiden aikojen juttuja, joista minun mielestäni hyvin voi luopua.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä olisin vielä tarkentanut, tässä tuli selvitystä siitä, että meillä on jo tällainen työryhmä, joka miettii nimenomaan tätä sähköistä tallennusta. Itse en pidä itsestään selvänä, että pitää litteroida, en missään tapauksessa, mutta kyse on siitä, että on kuitenkin jossain määrin aukoton arkistointijärjestelmä. Satuain kuulemaan tässä arkistoasiantuntijoilta ihan toisessa yhteydessä, ja kyllä se tuntui aika huolestuttavalta ylipäänsä se, miten paljon saattaa kadota esim. poliittista tietoa tässä nimen-

14.9.2011

omaan, kun meillä hirveän paljon rakentuu päätöksenteko ja keskustelut sähköiseen varaan. Olisin vielä tarkentanut, että syntykö tässä nyt aukkoja? En tämän litteroinnin kannalla, jos se ei ole edellytys, että arkistointi ja tallennus säilyy, niin ihan yhtä hyvin voi olla sähköisessä muodossa, mutta onko se sitten aukotonta? Olisin vielä tätä kysynyt tässä.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä asiahan on siis huomattavasti laajempi kuin se, että miten dokumentoidaan valtuuston keskustelut, vaan kysymys on siitä, että miten ratkaistaan se, että historiaan jää kirjoitettavaksi autenttisenä se, mitä on tapahtunut. Kun valtaosa asioista on siirtynyt digitaaliseen muotoon, virtuaalimaailmaan, niin ensin pitää päättää, että mikä on se jälki, jota halutaan tallentaa. Sekään ei ole ihan itsestäänselvyys, mutta valtuuston kannalta tässä asiassa kysymys on aivan selvä, että se dokumentaatio, mitä valtuuston kokouksista pitää tallentaa, on tämä visuaalinen internetiin menevä dokumentaatio. Se on autenttinen. Meidän järjestelmämme pitää toimia niin, että se on ns. tästä ikuisuuteen tallennettu, että se ei saa hävitä jonkun tekniikan muutoksen kautta.

Nyt tässä asiassa mielestäni päätetään siitä, onko tämän lisäksi olemassa myös kirjallinen dokumentaatio, joka on toki mahdollista tehdä, mutta silloin se tarkoittaa sitä, että on olemassa se autenttinen kuvamateriaaliin perustuva dokumentaatio ja sen lisäksi kirjallinen materiaali. Tämän esityksen lähtökohtana on, että oikein järjestettynä, oikein valmisteltuna tätä kirjallista dokumenttia ei enää tarvittaisi ja siitä sitten tulee jonkinlainen säästö kaupungille. Tätä varten on työryhmä, se on haasteellinen työryhmä, ja toki tämän työryhmän tulokset tulevat sitten aikanaan siltä osin kun se vaatii päätöksiä, asianmukaisen päätöksenteon kautta päätettäväksi ja vähintäänkin kaupunginhallituksen tietoon sitten, että kaupunginhallitus voi sen kanssa miettiä, mikä on oikea suunta. Mutta sen pelon, että dokumentit katoaisivat, sen haluan hälvittää. Näin ei voi olla. Myös digitaalinen historiajälki pitää jäädä.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Takinkääntöpuheenvuoro: Kaupunginhallituksessa tuin kaupunginjohtajan esitystä ja oikeastaan vähän hämäännynkin keskustelemaan ni-

14.9.2011

menomaan tästä sähköisestä muistista, kun tuntui täysin itsestään selvältä, että kuvan taltiointi, sille rakennetut digitaaliset kovalevyjärjestelmät, jotka kestävät aikaa, niille ? arkistotoimittajat ja muut on todella valtava ja sinänsä tärkeä projekti, ja tässä mielessä jollain hinnalla varmasti pystytään saavuttama sama asia kuin näillä pöytäkirjojen litteroinneilla. Mutta Tuomas Rantasen puheenvuoro äsken siitä, että millä tavalla vielä toistaiseksi olemassa olevalla tekniikalla voidaan suorittaa hakuja, täysin siis luontevia ja mielekkäitä hakuja, sekä journalistisiin että historiallisiin tarkoituksiin, johti kyllä siihen, että muutan mieleni ja väitän päinvastaista. Tätä ei pysty tekemään kyllä vielä kovinkaan nopeasti sähköisten järjestelmien kautta.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Minä huomaan, me vähän puhumme ohi. Itse kun olen paljon toimituksellisessa työssä taustalla mukana, kustantajana ja muuten, niin tiedän sen prosessin. Juuri tuo haku on tässä nyt oleellinen. Me harhaudumme ajattelemaan, kaikki, mitä kaupunginjohtaja puhui tuosta digitaalisesta muistista, on juuri täsmällistä ja tarpeellista. Mitä Pajamäki sanoi, niin siinä tuli pieni lipsahdus loppuun itse asiassa, koska digitaalisessa muodossahan se kirjoitettu litterointi pitää olla, jotta siinä voi tehdä hakuja siinä ohjelmistossa. Ei kukaan sitä pumaskaa halua, vaan sentyyppisen muodon sille tallenteelle, että pystyy kahlaamaan hirveän ison aineiston läpi jollakin järkevällä tavalla, koska ei niitä keskustelunauhoja, 6 tunnin kokouksia, vuodessa 20, ei kukaan pysty kelaamaan läpi jotain yhtä asiakohtaa sieltä, mutta kun ne ovat litteroituna, pelkästään asiahauulla löydät sen kohdan, joka on siellä, mikä tekee ne aineistot aidosti työstettäviksi.

Minulla olisi kompromissiehdotus, joka itse asiassa on linjassa palautusesityksen kanssa. Nyt kun tämä digityöryhmä lähtee tekemään tätä työtä, sen pitäisi ottaa ohjelmaansa juuri se, että se miettii, miten tämä tallennettava aineisto on arkistoitu niin, että ne haut onnistuvat. Sitten kun tämä digityöryhmä on saanut työnsä valmiiksi ja ratkaissut tämän ongelman, niin humps, tämä menee läpi sukkana tämä nyt tehty esitys. Mutta tämä palautusesitys kannattaisi nyt hyväksyä eli palauttaa ja sitten palata siihen asiaan, kun digityöryhmä on ratkaissut tämän dilemman, joka meillä on tässä edessä. Miltäs kuulostaa?

14.9.2011

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Siis tämä hakukysymys, nyt en lähde yksityiskohtiin, miten se tällä hetkellä toimii. Se on jo, näin ymmärrän, nimihakuna olemassa, se kehittyy koko ajan. Tämäkin tie on aivan itsestään selvä, että haut kehittyvät ja niihin panostetaan, että ne tulevat toimimaan. Se yksinkertainen asia, siis tämän esityksen taustalla on se, että näitä kirjallisia dokumentteja käytetään kovin vähän. Silloin ajatuksena, että kun meillä on tämä autenttinen dokumentointi, niin se kaikin tavoin on käyttäjäystävällisempi tietenkin sillä edellytyksellä, että sen haun pitää toimia. Riippumatta valtuuston tästä asiasta tekemästä päätöksestä tämä on kehityssuunta, jota viedään eteenpäin, ja totta kai mielellämme raportoimme, miten se kehitys etenee.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Minua vaivaa tämä ihmiskunnan hillitön halu säilyttää kaikkea. Minä haluaisin todeta, että ihmiskunta lisääntyy valtavaa vauhtia, kohta me emme mahdu mitenkään järkevästi tänne maapallolle puhumattakaan meidän tavaroistamme. Olen kyllä erittäin innostunut siitä ajatuksesta, että tätä paperia hävitettäisiin ja lakattaisiin tekemästä. Kannatan kaupunginjohtajan esitystä.

Valtuutettu Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi tätä perustelua palautusehdotusta. Toivon, että valtuutettu Bogomoloffkin muuttaa kantansa, koska sadan vuoden päästä ihmiset voivat lukea hänenkin nerokkaita lausahduksiaan ja saada niistä suurta iloa arkielämäänsä.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos näistä täydentävistä puheenvuoroista kaupunginjohtajalle.

Edelleen kyllä jaan tässä valtuutettu Rantasen näkökannan koskien ennen kaikkea tietysti tätä hakuteemaa mutta ehkä myös sitä, että salli-

14.9.2011

taan, että yksi skeptinen humanisti, jonka tunnuslause on, että ”tekniikka pettää aina” – erityisesti sähköinen tekniikka tekee sen, niin kuin tänäänkin ollaan nähty, mikään ei toimi kitkatta. Tähän liittyy nyt oikeastaan se argumentaatio, että tuleeko tämä todellakin edullisemmaksi, mitä me säästämme kun me säästämme? Säästämmekö paperia?

Valtuutettu Peltonen haluaa päästä kaikesta eroon. Se ei valitettavasti ole mahdollista, sen takia meillä on arkistolaitos, joka pohtii tätä järjestelmää. Toivon, että kaupungin arkistoakin kuullaan tässä työryhmässä. Mutta ennen kaikkea kannan huolta siitä, että tämä teknisten muutosten valtava nopeus – pyydän kaikkia läsnäolijoita muistelemaan ensimmäisiä korppuja ja lerppuja, jotka saapuivat 80-luvulla ja miten nopeasti nämäkin tallenteet ovat vanhentuneet, enää ei löydy koneita, joissa voi lukea näitä dokumentteja, joita tällä tekniikalla on tehty. Eli kannan kyllä syvää huolta siitä, että tämä sähköinen muisti tulee olemaan erittäin epävarma. Se edellyttää kovalevyjärjestelmien jatkuvaa uusintaa, hakukoneita arkistoihin ja museoihin ja muualle. Samalla kannan huolta tästä kaupungin pitkästä historiasarjasta. Liittyykö tähän kysymykseen nyt vuosikertomusten, kunnalliskalenterien, painettujen asiakirjojen ja muiden täydellinen siirtäminen sähköiseen muistiin? Tämä on todella iso asia, joka liittyy kaupungin identiteettiin erittäin olennaisesti.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Rantasen palautusesitystä, ja mielestäni on täysin perusteltua tämän siirtymäajan aikana pitää yllä sekä digiratkaisuja ja kehittää niitä edelleen että sitten näitä litteroituja versioita. Nämä ovat mielestäni tärkeää dokumentaatiota tulevaa tutkimusta varten sekä toimittajia varten. Ja vaikka täällä kävisi vähän ihmisiä, niin he ovat kuitenkin ihmisiä, jotka välittävät muille tämän tiedon.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun Vuorela tässä pyysi minua kääntämään ns. kelkkaani, niin ilmoitan nyt ensinnäkin, että siitä huolimatta, että nämä jäisivät elämään nämä kuolemattomat sanat myöhempisiin asiakirjoihin, tulen joka tapauksessa parhaat palat julkaisemaan muistelmistani, joita tullaan myymään myöhemmin edulliseen hintaan täälläkin. Mutta tässähän on sekin

14.9.2011

kompromissimahdollisuus, että siirrytään asteittain tähän, että joka toinen puheenvuoro kirjataan.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Keskustelussa törmäävät digitaalinen ja analoginen aika. Nyt kun olemme saaneet tuntumaa digitaalisuuden hankaluuksista, ei voi kuin huolestua siitä, miten vallan vahtikoirien työ saattaa vaikeutua, jos luovutaan tekstuaalisesta tallentamisesta. Valtuutetut Rantanen ja Pajamäki käyttivät siitä hyvät puheenvuorot. Valtuutettu Kolbe perusteli puolestaan hyvin asiaa arkistoinnin näkökulmasta.

Minäkin kannatan sitä historiallista jatkuvuutta, jonka tekstuaalinen arkistointi suo. Eli kannatan palautusta.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Nyt tässä kun on keskustelua kuunnellut, puhutaan koko ajan vähän jokainen omasta näkökulmastaan ja ihan eri asioista. Tässä on puu vastaan kivi, sakset vastaan paperi, digitaali vastaan paperi, ja tämä on mennyt ihan sekaisin tämä koko keskustelu.

Rantasen huoli on perusteltu, mutta nyt kun olen tätä kuunnellut, niin olen vakuuttunut siitä, että tämä järjestelmä, mitä ollaan kehittämässä, perustuu myös digitaaliseen litterointiin, ja se pitää olla sen perustava tekijä tälle asialle. En kannata palauttamista.

14.9.2011

141 §

Esityslistan asia nro 7

MEILAHDEN LIIKUNTAKESKUS OY:LLE MYÖNNETYN LAINAN LYHENNYSEHTOJEN
MUUTTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tässä on kysymys Meilahden Liikuntakeskus -yhtiöstä, jolle on alun perin vuosia sitten myönnetty runsas julkinen rahoitus yksityiseen hankkeeseen. Se sai valtionavustuksen lisäksi kaupungilta edullista lainaa yli 2,2 milj. euroa. Kaksi vuotta sitten suunnilleen kaupunki myönsi vielä lisälainaa, 200 000 euroa. Nyt kun bisnes ei ole sujunut yrityksen odottamalla tavalla, haetaan kaupungilta lainojen takaisinmaksuun lisää aikaa. Minusta tässä pitäisi jo vähitellen kysyä, että missä se firman perustajien ja omistajien oma vastuu oikein on.

Esitän, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

14.9.2011

143 §

Esityslistan asia nro 9

MUUTOKSIA KAUPUNGINHALLITUKSEN JA SEN KONSERNIJAOSTON KOKOONPANOSSA

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän, että kaupunginhallituksen varsinaiseksi jäseneksi valitaan Tatu Rauhamäki ja että hänet valitaan myös konsernijaoston varsinaiseksi jäseneksi.

Valtuutettu Pajamäki

Puheenjohtaja.

Anteeksi, putosin tästä sähköisestä järjestelmästä hetkeksi. Siihen kohtaan kolme nyt menee ulkomuistista, eli kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäseneksi Tarja Kantolalle esitetään tähän tyhjään kohtaan myös Nasima Razmyaria.

14.9.2011

144 §

Esityslistan asia nro 10

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN KAHDEN JÄSENEEN JA YHDEN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tietokoneen akun loputtua näköjään tekemäni vastaehdotus on hävinnyt myöskin kokousjärjestelmästä, joten sitä siellä ei ole enkä sitä pääse tekemään, koska tietokonevuodellani lukee, että ”yhdyskäytäväpalvelin on tukossa ja se on saavuttanut enimmäismäärän”, jolloin minun ei tarvitse sinne mennä. Mutta teen joka tapauksessa ehdotuksen, että ympäristölautakunnan kahdeksi varsinaiseksi jäseneksi valitaan seuraavat henkilöt: Cata Mansikka-aho ja Timo Korpela.

146 §

Esityslistan asia nro 12

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

En toista äskeistä litaniaa vaan esitän, että tähän lautakuntaan valitaan jäseneksi Juha Levo.

14.9.2011

153 §

Esityslistan asia nro 19

YKSITYISTEN PERUSOPETUSTA ANTAVIEN KOULUJEN SOPIMUSTEN UUDISTAMINEN

1.8.2011 ALKAEN

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaalinen segregatio on Helsingin alueella voimakkaasti voimistunut, ja kouluilla on siinä erittäin vahva rooli. Tavallaan sen segregatian pahimmat puolet näkyvät koulutuksessa. Siinä mielessä apulaiskaupunginjohtajan ajatus siitä, että vaikeutetaan ihmisiä valikoimasta kouluun, että ikään kuin huonoilta alueilta ei pääse ikään kuin hakeutumaan hyvälle alueelle, voisi ensimmäisellä iteraatiokierroksella vaikuttaa sillä tavalla, että huonojen alueiden koulut, niihin valikoituisi ikään kuin vaikeita tai kotitaustaltaan hankalia oppilaita.

Nyt kuitenkin kaupunkitutkijat varoittavat tästä tulkinnasta, nimittäin seuraavassa iteraatiokierroksessa käy toisella tavalla. Tällaisessa kaupunginosassa, jossa on leimaantunut koulu, jos ainoa tapa saada lapsi pois siitä koulusta on muuttaa pois siltä alueelta, se johtaa tämän segregatian pahenemiseen. Se johtaa siihen, ettei ainoastaan koulu vaan myös asujaimisto, eikä ainoastaan yläkoulu vaan myös alakoulu alkaa segregoitua. Tällainen mekanismi on hyvin monessa kaupungissa, ja voin sanoa, että Vantaalla on piirteitä tästä myös. Sen takia ajatus siitä, että me yrittäisimme pelastaa koulut, joiden maine on vähän kärsinyt sillä, että sillä alueella olevien on pakko mennä siihen kouluun, sen toinen käänköpuoli on, että sillä alueella asuvien, jotka eivät halua mennä siihen kouluun, on muutettava sieltä pois. Näin he myös tekevät, sen käytäntö osoittaa. Sen takia kannatan tätä kaupunginhallituksen esitystä, ja tätä koulujen välistä segregatiota tulee silloin torjua siten, että me voimistamme ja jyrkennämme niitä positiivisen diskriminaation toimia, että meillä ei ole huonoja kouluja. Mutta se, että meillä ensin on huonoja kouluja ja sitten pakotamme ihmisiä niihin, ei tule toimimaan.

Kiitos.

14.9.2011

Valtuutettu Lipponen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos oikein paljon Soininvaaralle tästä merkittävästä avauksesta, nimittäin koulujen eriytyminen on suuri ongelma ja siihen on pystyttävä vaikuttamaan, mutta mikäli tehdään lasten hakeutuminen eri kouluihin vaikeaksi, se tarkoittaa näiden alueiden eriytymistä. Se on sitten jo aika suuri haaste, kun syntyy Helsinkiin alueita, joista lapsiperheet haluavat muuttaa pois. Muualla maailmassa esimerkki kertoo sitä, että alueiden hintataso esimerkiksi vaihtelee merkittävästi koulujen perusteella. Jos on hyvä kunnallinen koulu, seurauksena on, että siellä myös asuntojen hinnat ovat jo toista luokkaa. Toivoisin, että Soininvaaran esille nostama huoli otetaan vakavasti.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme tekemässä päätöstä yksityisten sopimuskoulujen kanssa tehtävästä sopimuksesta. Tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa sopimuksen määritelmästä. Se on kahden tai useamman tahdon yhtyminen, jonka perusteella sopijoiden välille syntyy oikeussuhde – ei siis hallintopäätös, jota voitaisiin muuttaa yksipuolisesti.

Helsingin kaupungin ja sopimuskoulujen yhteistyö juontaa juurensa jo vuodesta 1977. Sopimuskoulut hoitavat noin kolmanneksen helsinkiläisten yläasteikäisten suomenkielisestä opetuksesta ja 40 % lukio-opetuksesta, lukio-opetusta tämä sopimus ei nyt kuitenkaan koske. Lähes kaikilla on oma oppilaaksiottoalue, jolla ne toimivat alueen vastuuta kantavana lähikouluna siinä missä kaupungin koulut omilla alueillaan. Idästä länteen, Kontulassahan meillä on Helsingin yhteislyseo ja läntisessä Malminkartanossa Apollon yhteiskoulu. Yhteistyöhön on oltu jo vuosia tyytyväisiä.

Perusopetuslakiin on kirjattu vapaa hakeutumisoikeus, eli oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan kouluun. Helsinki on Suomessa ainoita paikkakuntia, joissa vapaalla hakeutumisoikeudella on aidosti merkitystä. Täältä löytyy erilaisia kielivaihtoehtoja ja painotuksia kohtuullisen välimatkan päästä ja lähialueella arvostaville koulu läheltä kotia. Voimme olla ylpeitä runsaasta koulutarjonnasta, joka on kaikkien saatavilla ja lisäksi maksuton.

14.9.2011

Yksityisellä sopimuskoululla on pitkä historia, osalla jopa 1800-luvun lopulta, mikä selittää osittain niiden suosiota. On kouluja, joita on käyty jo kolmenkin sukupolven voimin, ja ne on rakennettu jonkin tietyn kaupunginosan asukkaiden yhteisvoimin. Vastaavanlaisia perinteitä on täällä valtuustossa yleensä kovasti arvostettu.

Sopimuskoulujen antama opetus on ollut vuosikaudet Helsingin kaupungin kannalta erittäin edullista, koska se on maksanut niille korvausta vain valtionosuuden ylittäneistä kustannuksista. Suurin osa kouluista on kevyen organisaationsa ansiosta pärjännyt valtionosuudella. Vuoden 2009 loppuun saakka voimassa olleen rahoituslain mukaan oppilaskohtainen valtionosuus maksettiin valtiolta suoraan opetuksen järjestäjälle koulun sijaintikunnan mukaisilla yksikköhinnoin, ja niinpä ne eivät näkyneet opetusviraston budjetissa. Oppilaskohtainen yksikköhinta maksettiin yksityiselle opetuksen järjestäjälle perusopetuksen eli 1.–9.-luokkien keskimääräisenä hintana. Opetushallituksen tietojen mukaan yläasteen opetus on keskimäärin 35 % kalliimpaa kuin ala-asteen opetus, ja suurimmassa osassa sopimuskouluja on vain yläasteen perusopetusta.

Uusi rahoituslaki muutti korvauserusteen asukaslukupohjaiseksi ja toi siten tämän menon näkyviin sinne opetustoimen budjettiin. Tällä ei kuitenkaan ole merkitystä kaupungin kokonaistalouden kannalta, koska kaupungissa on vastaava määrä lisää oppilaskohtaisiin kotikuntakorvauksiin liittyviä valtionosuuksia, vaikutus on siis nettona +/- 0. Eli tässä on se aikaisempi vääristymä käytännössä korvattu.

Sopimuksen käsittelyn eri vaiheissa on tuotu esiin, että kaupungin korvaukset olisivat ylisuuret, mutta tässä on nyt kysymys vain siitä, että aiempi vääristymä on korjattu, ja lisäksi on muistettava, että yksityiset sopimuskoulut eivät voi tuottaa voittoa, vaan rahaa on pistettävä opetukseen, ja sillä resursoidaankin esim. erityisopetus ja oppilashuolto erittäin hyvin. Sehän on tietenkin Helsingin edun mukaista. Pitää muistaa myös se, että ilman sopimuskouluja emme pystyisi nykyisellä koulumäärällä yläasteikäisiämme opettamaan.

Uutta rahoituslakia koskevassa hallituksen esityksessä muuten todettiin ihan erikseen, että rahoitusjärjestelmän muutokset eivät saa heikentää vapaan hakeutumisoikeuden toteutumista. Yksityiskoulujen kulut ovat pienet, koska niiden organisaatio- ja päätöksentekomalli on yksinkertainen. Samanlaisen päätöksenteon ketteryyden soisi myös kaupungin kouluille. Sen sijaan, että pyrkisimme tasapäistämään kouluja meidän pitäisi miettiä, miten annamme myös kaupungin kouluille mahdollisuuden profiloitua. Niin yksityiset sopimuskoulut kuin kaupungin koulutkin

14.9.2011

työskentelevät helsinkiläisten hyväksi. Yritetään muistaa se tässäkin yhteydessä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Tämän esityksen perusteluista käy selvästi ilmi, että yksityisiä sopimuskouluja on suosittu ja aiotaan suosia kaupungin omien koulujen kustannuksella. Kun täällä valtuutettu Soininvaara puhui eriarvoistumisesta koulujen ja alueiden osalta, tämä on yksi syy, yksi tekijä, joka on johtanut tähän eriarvoisuuteen. Yksityiskoulut saavat korvauksia, jotka ylittävät niille aiheutuvat kustannukset, kerrotaan meille tässä päätöksen perusteluissa. Korvaus on suurempi kuin mitä ne saisivat kaupungin omina kouluina. Kaiken lisäksi tämä on vähentänyt kaupungin saamaa valtion rahoitusta omien koulujen toimintaan.

Kuntaliiton arvion mukaan kaupungin maksettavaksi tulevat korvaukset kasvavat ensi vuonna lähes 9 %, tässä kerrotaan. Sen sijaan kaupungin omia kouluja meidän budjettiraameissamme vaaditaan karsimaan välttämättömiäkin menoja. Eli samaan aikaan kun rahaa riittää yksityisten koulujen tukemiseen, kaupunki uhkaa jatkaa tätä omien koulujensa heikentämistä. Meillä on tässäkin kokouksessa seuraavassa asialistan kohdassa esillä Malmin peruskoulun lopettaminen ja Puistolän Nurkkatien koulun tiloista luopuminen. Minusta vähintään, mitä valtuusto voi tässä tilanteessa tehdä, on etsiä kaikki ne keinot, joilla tämä vino suuntaus korjattaisiin ja tietysti luopua tästä jo aiemmin alkaneesta kaupungin omien koulujen lopettamislinjasta.

Valtuutettu Ingervo

Puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Jos en tietäisi asiasta niin monen vuoden kautta paljon, ajattelisin, että tämä kaupunginhallituksen ehdotus on hyvä. En kuitenkaan voi sitä kannattaa. Olen seurannut Helsingin kouluelämää niin monta vuotta, että en voi äänestää sen puolesta.

Käsitykseni mukaan sekä Helsingin kaupungin omat koulut että yksityiset ns. sopimuskoulut ovat varmaan yhtä hyviä, molemmissa annetaan hyvää opetusta, siitä ei ole varmaan epäilystäkään. Oma lapseni on ol-

14.9.2011

lut molemmissa kouluissa, ja olen vanhempana seurannut joidenkin koulujen elämää. ? Luokillahan on käytännössä yleensä aika isot luokat, musiikki, liikunta, kuvataide. Näitä mielestäni tarvitaan Helsingissä. Mutta ihan kaikkia luokkia en ymmärrä, että miksi koulu voi itse päättää, että voi perustaa vaikka latinaluokkia ja muita. Nämä minusta ovat sellaisia, joita pitäisi tarkastella uudestaan.

Tapasin tällä viikolla yhden isän, joka kertoi, että hän haluaisi, että hänen lapsensa ei joutuisi ? mielestään huonomaineiseen kouluun, missä on paljon erityisoppilaita ja maahanmuuttajataustaisia. Hän sanoi, että hän maksoi lapselle, että hän hakisi latinaluokalle, ja näin lapsi sitten meni latinaluokalle alakouluun ja siellä sitten on ? latinan kieltä, mutta ei kaikissa jaksoissa. Mutta sanoi, että näin he toimivat. Mielestäni tämä on juuri se, kysyin häneltä luvan kertoa tämän esimerkin tänään, että jotenkin tämä on minusta se segregaatoin ydin, että lähde-tään ihan tietoisesti toimimaan näin.

Oppilaaksiottoalueen sisällä varmaan on liikehdintää, mutta pitäisi miettiä, että mitä ovat ne painotetut ja soveltuvuuskoeluokat, joita halutaan, että tässä kaupungissa on. Haluaisin, että niitä voitaisiin lisätä myös kaupungin omissa kouluissa, jotta ? on syynä lähteä kauemmaksi, pienelle lapselle varsinkin ovat mielestäni matkat jo vähän, ja usein voi olla, että myös kaveripiiri sitten jää ja voi olla, että se lapsi ei välttämättä itse ole niin innostunut siitä asiasta. Lukioikäisenä varmaan on aika eri asia liikkua tässä kaupungissa.

En pidä reiluna sitä, että kaupungin koulut ovat eri asemassa siinä, että joutuvat suhteessa vähentämään enemmän oppilaspaikkojaan kuin sopimuskoulut. Tämä on niille alueille huono juttu, ja voi olla, että koulu lähtee sen takia. Tiedän, että sopimuskouluissa helposti, jos yläasteelta vähennetään paikkoja, usein siellä on lukio ja yläaste yhdessä, niin vastaavasti lisätään lukion niitä paikkoja koulun aikalaille omilla päätöksillä. Kaupungin kouluissahan näin ei voida tehdä, enkä pidä sitä hyvänä, että yksittäiset koulut yksin päättävät oppilasmäärästään tai näistä. Mielestäni pitäisi katsoa kokonaisuutena sen oppilaaksiottoalueen sisällä tai isomman suurpiirin tai minkä alueen sisällä sitä sitten on järkevää milloinkin katsoa riippuen miten ne lapset ja nuoret siellä asuvat myöskin.

14.9.2011

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Pitää ihan ensiksi sanoa, ettei synny väärinkäsitystä: helsinkiläiset sopimuskoulut, ainakin siltä osin mitä henkilökohtaisesti tiedän, tekevät erinomaista työtä, kaikin puolin. Siis hienoa, keskittynyttä koulutoimintaa. Siitä ei vaan tässä jutussa ole millään tavalla kysymys. Olen todella hämmästynyt tai järkyttynyt siitä, että kaupunginhallituksen enemmistö kaatoi esittelijän ehdotuksen. Jos lähtee liikkeelle siitä, että vuonna 2011 valtion kautta maksettava korvaus helsinkiläisten oppilaiden osalta sopimuskouluille on 4,8 milj. euroa suurempi kuin mitä kaupungin budjettiperusteet edellyttävät. Siis toisin sanoen sopimuskoulut, joissa ei juuri järjestetä erityisopetusta, joissa ei juuri ole maahanmuuttajia tai kaksikielisyydestä aiheutuvia kustannuksia, saavat huomattavasti paremmat resurssit, ja tämä leikataan pois kaupungin omilta kouluilta.

Minä vielä yritän korostaa tätä, eli kaupunki on siis nyt velvollinen antamaan opetusta, joka on näiden erityisvelvoitteiden vuoksi kalliimpaa kuin sopimuskoulujen antama ja joutuu tekemään sen vähemmällä rahalla kuin sopimuskoulut. On siis täysin käsittämätöntä, että me voimme mennä tämän esityksen mukaan. Hirveän usein budjettineuvotteluissa joka vuosi täällä erityisesti tietyt ryhmät puhuvat positiivisesta diskriminaatiosta: pyritään estämään eriarvoistumista, pyritään siihen, että kaupunki olisi nimenomaan opetuksensa kautta tasa-arvoinen. Tässä mitä me nyt päätämme, on kysymys perusrakenteesta, struktuurista, siitä että mikä on se lähtökohta ylipäätään tasa-arvoiselle opetukselle. Sen jälkeen voidaan sitten pestä käsiä budjettineuvotteluissa positiivisen diskriminaation kautta. Mutta jos tässä nyt tarjotaan suoraan jo paremmin menestyneille kouluille rahaa kunnan kouluilta, on kysymys negatiivisesta diskriminaatiosta, vuosittaisesta 5 milj. euron siirtämisestä sopimuskouluille. Siinä ei ole yksinkertaisesti mitään tolkkua.

Tämän takia esitän ilman muuta, ja valitettavasti minunkin etäyhteyksieni joku kuvio lakkasi toimimasta, olen sen sinne järjestelmään laittanut, mutta esitän, että kaupunginvaltuusto päättää tästä asiasta sj:n alkuperäisen esityksen mukaisesti.

Vielä lopuksi sanon sen, että pidän todella omituisena sitä, että tänne päätökseen nyt on kirjattu se, että sopimuskoulut keskenään pohtisivat 200 oppilaspaikan vähentämisen. He eivät ole mikään juridinen instanssi, mikään henkilö. Jos sopimuskoulut sitten ilmoittavat, että ”me ei oikein päästy keskenään sopimukseen” tai ”ei oikein tiedetä miten

14.9.2011

tässä pitäisi toimia”, niin ainoa mitä Helsingin kaupunki, 4 miljardin euron kaupunki voi sanoa silloin, ”mutta te lupasitte, te sanoitte, että teette sen”. Ei ole siis mitään sopimusinstanssia, jonka tarvitsisi noudattaa tätä. Ei kaupunginhallitus, ei kaupunginvaltuusto tee sellaisia ”toivottavasti toimitte mieleemme mukaan” -päätöksiä. Meillä täytyy olla ihan selkeä struktuuri. Toivon, että järki otetaan käteen.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun valtuutettu Pajamäki oli yllätynyt/kauhuissaan/pettynyt, tai mitä adjektiivia hän käyttikään, kh:n päätöksestä muuttaa apulaiskaupunginjohtajan esitystä kaupunginhallituksessa, niin ihan yhtä lailla meidän suunnallamme oltiin pettyneitä/kauhuissaan/yllättyneitä siitä, että apulaiskaupunginjohtaja muutti kh:seen tuodessaan opetuslautakunnan enemmistön esitystä.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Jos eivät asiat ole hirveän paljon muuttuneet minun opetuslautakunnan kaudeltani, niin yksityisten sopimuskoulujen kustannuskorvattavuuteen kuuluvat myös kiinteistöjen menot. Kaupungin koulujen opetuksen kustannuksia, sitä opetuksen tuntikustannusta ei toki voi verrata suoraan siihen määrään, jonka valtionosuus ja kaupungin ylimenevä osuus kattavat. Tässä puhutaan erilaisesta kustannuspohjasta. Minä toivon, että joku korjaa tai vahvistaa, mutta näin on aina ollut. Tunnen erittäin hyvin opetuksen sopimus- ja yksityiskoulut enkä todellakaan voi ymmärtää tällaista väärinkäsitystä. Jos se aiheutuu listatekstistä, niin olisin suonut sen sinne sitten korjattavaksi.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkaen valtuutettu Urhon puheenvuoroa äsken haluaisinkin kysyä suoraan opetustoimen vastaavalta kaupunginjohtajalta, mikä on korjausvelka yksityiskoulujen, sopimuskoulujen kohdalla tällä hetkellä ja kuinka paljon näitä remonteja on viime aikoina kyseisiin oppilaitoksiin tehty ihan perusopetuksen takaamiseksi. Hyvänä esimerkkinä Munkkiniemi

14.9.2011

tai Lauttasaari, jotka eivät todellakaan kumpikaan pröystäile millään eliittikouluasemalla, vaikka siellä oppilaat viihtyvät ja usein jopa tulevat aivan sieltä naapurialueelta, oli kyseessä sitten mikä kansallisuus tahansa.

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Urhon kysymykseen näistä kiinteistä kustannuksista: Sopimuskoulut saavat kaupungilta korotonta lainaa koko siksi ajaksi, kun ne huolehtivat opetustoimesta sen sopimuksen mukaan, mikä on tehty, jota ei makseta takaisin. Sen sijaan kun meidän omat koulumme peruskorjataan, niiden kiinteistökustannukset, vuokratkustannukset nousevat merkittävästi. Eli tässä on selkeä ero myös, joka pitää muistaa kun puhutaan sopimuskouluista ja meidän omista kouluistamme.

Vielä sitten tähän esitykseen, mikä tässä on pohjalla. Tämä ei ole minun hatustani eikä hihastani vedetty esitys vaan opetusviraston oikein perusteellisen selvityksen ja pohjatyön kautta tullut viraston esitys, eli opetusviraston päällikkö, opetustoimen johtaja teki tämän esityksen lautakunnalle, josta sitten lautakunta hyvin tiukasti äänesti toisin. Tästä syystä päädyin esittämään kaupunginhallitukselle opetusviraston vahvan näkemyksen mukaisen esityksen.

Tässähän on pohjimmiltaan kysymys siitä, että opetusviraston näkemyksen mukaan näitä alueita käsitellään kokonaisuutena ja sopimuskoulut ovat osa sitä. Tässä olisi rajattu vain toissijaista oppilaaksiottoa, jolloin mikään kouluista, eivät omat koulut eivätkä sopimuskoulut, pääse poimimaan toissijaisen oppilaaksioton kautta isoa määrää rusinoita pullasta ja kasvattamaan sillä tavalla oppilasmääräänsä ja jättämään heikompaan asemaan niitä kouluja, joista lähdetään pois. Eli tässä oli vain yhtenäisen pelisäännön luomisesta kysymys, että opetuslautakunta ja -jaosto olisivat olleet se taho, joka olisi tämän päätöksen tehnyt eli asettanut jokaiselle koululle maksimirajat tähän toissijaiseen oppilaaksiottoon. Mutta nyt esitys on siis kaupunginhallituksen äänestystuloksen kaltainen, se on nyt pohjaesitys ja jää teidän valtuutettujen käsiin.

14.9.2011

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt päätettävänä oleva sopimusten uudistaminen ei ole mitenkään yksinkertainen eikä mustavalkoinen asia. Siihen, kuka saa päättää sopimuskoulujen oppilaaksiotosta ja kuka ei ja mihin se vaikuttaa ja mihin ei, on monta näkökulmaa. Kaikkia näkökulmia ei tässä asiassa voi ottaa huomioon samaan aikaan, vaan on valittava omansa.

Kaupunginhallitus kehotti viime vuonna opetuslautakuntaa jatkamaan koulujen tilojen ylikapasiteetin purkamista siten, että tarkasteluun otetaan kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut. Nyt meille tuodussa esityksessä on kyseessä neuvottelukompromissi, jossa sopimuskoulut tarjoavat itse vähentämään oppilaspaikkoja kaupungin oppilasmäärän laskemisen takia. Periaatteessa tämä on mielestäni sopimuskoulujen taholta asiallinen vastaantulo, jota kyllä arvostan eleenä. Käytännössä nyt sopimusluonnokseen kirjattu oppilaspaikkojen vähennys vaan on mielestäni turhan pieni, kun se suhteutetaan ennustettuun oppilasmäärien vähenemiseen näiden koulujen oppilaaksiottoalueille.

Itselläni ei ole mitään tarvetta tieteen tahtoen vaikeuttaa sopimuskoulujen elämää. Arvostan niiden toimintaa siinä missä kaupungin omienkin koulujen. Vastakkainasettelu sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen välillä on turhaa. Monet sopimuskoulua käyvien oppilaiden perheet eivät välttämättä edes miellä lastensa käyvän yksityiskoulua. On kuitenkin tosiasia, että mikäli sopimuskoulujen ei tarvitse sopeuttaa oppilaspaikkojansa oppilasmäärien laskun mukaisesti, paine supistaa kaupungin omien koulujen paikkoja kasvaa suhteessa enemmän. Mielestäni se ei ole reilua eikä oikein vaan asettaa kaupungin opetuksen tarjoajat ja myös oppilaat eriarvoiseen asemaan. Syytä tälle en ainakaan pysty itselleni perustelemaan.

Tämän sopimusluonnoksen hyväksymisellä olisimme omalta osaltamme vaikuttamassa siihen, millaisia edellytyksiä kaupungin kaikilla kouluilla on toimia jatkossa, halusimme tai emme. Sopimusluonnoksen hyväksyminen voi myös vaikuttaa omalta osaltaan ainakin jonkin verran siihen, että haasteellisimpia oppilaita on jatkossa kaupungin kouluissa suhteessa enemmän. Olen monesti kuullut tämän asian tiimoilta väitteen, jonka mukaan tällä päätöksellä ei ole todellista vaikutusta kaupungin koulujen segregaatioon ja että siihen vaikuttavat aivan muut asiat. Tästä olen osittain eri mieltä ja osittain samaa. Tällä päätöksellä ei pureta jo alkanutta segregatiota eikä koulujen eriytyminen pysähdy sillä, että tämä sopimusluonnos jätetään hyväksymättä. Segregatio ei

14.9.2011

pysähdy tai lakkaa olemasta yksittäisellä toimenpiteellä, koska se on monen eri tekijän summa.

Nyt käsittelyssä oleva asia on kuitenkin yksi niistä pienistä tekijöistä, jotka siihen vaikuttavat. Tätä mieltä minä olen enkä ymmärrä, miksi se pitäisi sivuuttaa. Siksi en valitettavasti voi olla hyväksymässä sopimusta, jolla näen yhteyden koulujemme segregaaation kiihtymiseen, vaikka meidän päinvastoin tulisi päättäjinä toimia niin, että se vähenisi.

Helsingin suurimpia ongelmia ei tällä hetkellä mielestäni ole valinnanvapauden vähyys. Vapaan hakeutumisen oikeus ei ole uhattuna, eikä se olisi uhattuna silloinkaan, jos sopimuskoulut vähentäisivät oppilaspaikkatarjontaansa nyt aiottua enemmän, sillä oppilasmääräthän vähenevät. Paljon suurempi ongelma on kasvava määrä perheitä, joilla ei ole edellytyksiä tai todellista mahdollisuutta valita. Haasteellisia kouluja lienee kaupungin omien koulujen joukossa enemmän kuin sopimuskoulujen joukossa, mikä johtunee yksinkertaisesti niiden sijainnista kartalla. Siten kaupungin omien koulutilojen suhteellisesti isompi karsiminen koskee enempi juuri heikommassa asemassa olevia oppilaita, esimerkiksi erityisoppilaita sekä heitä, joiden perheessä kouluvalinta ei ehkä niinkään ole valinta.

Opetuslautakunnan jäsenenä katson olevani velvollinen miettimään tätä asiaa koko kaupungin ja sen kaikkien koulujen, en vain sopimuskoulujen, ja niiden autonomian kannalta. Tämä ei poista sitä tosiasiaa, että ymmärrän kyllä myös sopimuskoulujen näkökulman. Sopimuskouluilla on omaansa oikeus enkä halua väheksyä sitä, mutta sopimuskoulujen edustajilla toisin kuin meillä poliittisilla päättäjillä ei olekaan velvollisuutta katsoa asiaa koko kaupungin kannalta.

Kaikkia kaupungissa sijaitsevia kouluja pitäisi kohdella yhdenvertaisesti. Kun oppilasmäärät laskevat ja sitä myöten paine karsia oppilaspai-koja kasvaa, sitä karsimista ei mielestäni saisi kohdistaa pääosin vain sinne, jossa isompi osa oppilaita on taustansa tai tilanteensa puolesta muita keskimäärin heikommassa asemassa, koska se ei vaan ole reilua. Tästä näkökulmasta käsin kannatan valtuutettu Pajamäen tekemää vastaesitystä.

Lopuksi haluaisin kiinnittää valtuutettujen huomiota tähän listatekstiin, siellä nimittäin mainitaan seuraavaa: "Kh:n ehdotus kaupunginvaltuustolle uusiksi sopimuksiksi on opetuslautakunnan esittelijän esityksen mukainen". Tämä ei pidä paikkaansa, ainakaan minun järkeni mukaan, sillä opetuslautakunnan esittelijän ehdotus oli sivistystoimenjohtajan esityksen eli valtuutettu Pajamäen vastaesityksen mukainen. Kaupun-

14.9.2011

ginhallituksen esitys meille ei siis ole opetuslautakunnan esittelijän esityksen mukainen.

Kiitos.

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on käytetty monta hyvää puheenvuoroa sekä pohjaesityksen kannattajien että sitä vastustavien taholta. Meidän ryhmässämme on tästä käytetty monta hyvää puheenvuoroa, mutta Vihreiden ryhmän enemmistö on tämän kaupunginhallituksen enemmistön mukainen.

Muutama asia, mitä esim. Pia Pakarisen hyvään puheenvuoroon lisäisin: Sopimuskoulujen kanssa tehdään sopimus, ja tätä sopimusta on tässä nyt yli vuoden neuvoteltu ja päästy hyvään sopuun. Siinä sopimuksessa siis määritellään paljon muutakin kuin tämä oppilasmäärä. Siinä mm. määritellään soveltuvuuskoeluokat, joihin esim. latinaluokat ja nämä, joihin keskimäärin ehkä tulee paremmista perheistä oppilaita, ja sitten toisaalta erityisluokat, niin nämä määritellään kaupungin tasolla kokonaisuutena ja sopimuskoulut ovat tässä mukana kaupungin koulujen kanssa. Tästä on päästy täyteen yksimielisyyteen. Sen takia me lisäsimme kaupunginhallituksessa tähän päätökseen sen, että kaupunginvaltuusto kehottaa opetusvirastoa tarkastelemaan nimenomaan tätä erityisluokkien ja soveltuvuuskoeluokkien sijoittumista kaupungin eri kouluihin ja sen vaikutusta segregaatioon.

Sitten tässä sopimuksessa ei päästy yhteisymmärrykseen tästä oppilasmäärien vähentämisestä. Nyt kuitenkin sitten kompromissina nämä koulut vähentävät itse oppilasmäärää 200 kappaleella, mikä on mielestäni ihan hyvä kompromissi, varsinkin kun tämä oppilasmäärien vähentäminen nyt kaikkien ennusteiden mukaan koskee nyt vain muutamaa seuraavaa vuotta. Sitten taas oppilasmäärät kasvavat, jolloin näitä toissijaisen oppilaaksioton paikkoja ei niin paljon edes ole jaossa.

Tässä pelataan paljon mielikuvilla, puhutaan hyvistä kouluista ja huonoista kouluista. Nämä sopimuskoulut ovat keskenään hyvin erilaisia kouluja, samoin kuin ovat kaupungin koulut keskenään hyvin erilaisia kouluja. Niin kuin tässä on todettu, segregaation ehkäisyyn on monta keinoa, nämä PD-rahast, mutta kaiken kaikkiaan tämä rahasumma-asia, mitä tässä puhutaan, että tuleeko näille ylimääräistä rahaa, minä itse myös asiaa tutkiskeltuani olen päätenyt siihen ymmärrykseen, että sopimuskoulut tuottavat hyvää koulutuspalvelua tehokkaasti. Sen takia,

14.9.2011

jos nämä jaetaan oppilasmäärien mukaan nämä valtionosuudet, sitten meidän pitäisi vain katsoa, että näissä kouluissa voisi olla enemmän erityisluokkia, joihin kuluu enemmän rahaa kuin mitä niissä nykyään on. Eli näillä perusteilla itse ja Vihreiden ryhmän enemmistö kannattaa tätä kaupunginhallituksen esitystä.

Valtuutettu Peltola

Valtuutettu Ylikahrille sanoisin, että näissä sopimuskouluissa on jo erityisopetusta, johon kuluu enemmän rahaa, mutta se menee valitettavasti ihmisille, jotka eivät tarvitse tätä ylimääräistä tehostettua opetusta. Sehän tässä on juuri ongelma, että tässä nykyisessäkin valtionosuus-systeemissä kaupungin koulut jäävät automaattisesti huonommalle. Se johtuu siitä, että nämä sopimuskoulut voivat selvästi rajat omat tehtävänsä, mutta kunnan koulujen on pakko huolehtia kaikesta muusta siitä, mistä sopimuskoulut eivät huolehdi eivätkä ole kiinnostuneita sitä hoitamaan. Sen takia kannatan Pajamäen ehdotusta ja kiitän Julia Virkkusta erinomaisesta puheenvuorosta.

On suuri ongelma se, että meillä ei ole valtuutettuina, en tiedä onko opetuslautakunnalla, tuskin silläkään, selvää käsitystä siitä, minkälaisista tekijöistä johtuvat nämä erilaiset kustannukset ja erilaiset resursien käytöt näissä eri kouluissa, olivat ne sitten kaupungin tai sopimuskouluja. Mutta yksi, mikä nyt olisi ainakin helppo selvittää, on juuri tämä kiinteistökustannusten vaikutus. Olen sitä moneen kertaan yrittänyt kysyä, mutta enpä ole saanut siihen mitään vastausta, kun olen pyytänyt, että tehtäisiin vertailu siitä, millä tavalla yksityispuolen kiinteistökustannukset, joilla on todellakin nämä korottomat lainat, joita ei koskaan tarvitse maksaa takaisin ja sitten tämä kaupungin vuokrajärjestelmä, joka rokottaa omia kouluja, että millä tavalla ne poikkeavat toisistaan ja mikä on siinä sitten vaikutus kokonaiskustannuksiin.

Aluetarkastelu on myös hyvin tärkeä asia. Tuossa opetuslautakunnan jäsen sanoi, että näille yksityiskouluille on nyt tulossa vähemmän paikkojen vähennyksiä kuin kaupungin omille kouluille. On aivan kestäväntöntä myös se, että koulujen päättäjät siellä sopimuskouluissa saavat keskenään sopia, mitä tapahtuu, koska eihän niillä ole minkäänlaista velvollisuutta ottaa huomioon esim. näitä alueellisia tarpeita, mitä koulutukseen on, vaan ne voivat muuten vaan tehdä päätöksiä. En tiedä millä mekanismilla, koska ei ole mitään lakia eikä sääntöjä, että kuka siellä voittaa näissä paikkamäärissä. Tässä ollaan tekemässä aivan kestäväntöntä päätöstä, ja toivon todellakin, että tämä päätösesitys ei menisi läpi vaan Pajamäen esitys.

14.9.2011

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Tack, ordförande.

Halusin kommentin ihan sen takia, ettei tämä keskustelu nyt lähtisi aivan väärille urille. Olen jonkin verran kiertänyt suomenkielisiä kouluja ja nähnyt siellä varsinkin näitä kaupungin kouluja ja sitä laatua ja sitä opetusta, mitä näissä saa. Nyt pitää muistaa, ettei todellakaan ole kyse siitä, etteikö näitä sopimuskouluja olisi eri kaupunginosissa ja etteivätkö kaupungin omat näillä vaikeilla alueilla – puhutaan segregaatista - etteivätkö nimenomaan ne koulut olisi erittäin hyviä, laadukkaasti toimivia kouluja, joissa on pitkäaikainen siellä viihtyvä opettajakunta. Tässä on helppo lähteä, kun ei asioita tunne, sille tielle, että nyt nämä sopimuskoulut saavat rahaa, tekevät helppoa hommaa siellä hyvillä alueilla, mutta näinhän ei todellakaan ole. Meidän kaupungin koulut saavat sitä positiivisen diskriminaation rahaa ja pystyvät sillä tekemään hyvää työtä sen asumissegregaation vastustamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Julia Virkkuselle asiallisesta puheenvuorosta. Itse koulumaailmassa työskentelevänä olen pitkälti samaa mieltä asioista kuin Virkkunen. Eli fakta on, että jos kouluverkkoa joudutaan jatkossakin tarkastelemaan kriittisesti ja joitakin koulujen lakkautuksia joudutaan tekemään, olen sitä mieltä, että koulujen oppilasmääriä ja oppilaspaikkoja tarkasteltaessa sekä kaupungin että yksityisten koulujen tulee olla samalla viivalla, eli tarkastelun tulee olla tasapuolista. Ei ole oikein, että kaikki leikkaukset tehdään kaupungin kouluista, sillä eivät kaikki yksityiset koulutkaan ole houkuttelevuudeltaan kärkipäässä. Ei tietenkään ole järkevää lakkauttaa suosittua koulua tai vähentää paikkoja, mutta toisaalta ei ole järkevää myöskään pitää ylikapasiteettia missään koulussa, jos tilaa löytyy lähialueelta toisestakin, sillä tällä tavoin oppilasryhmät kasvavat liian suuriksi, opettajat kuormittuvat työmääräänsä ja oppiminen vaikeutuu. Tässä koko keskustelussa pitää muistaa se, että tärkeintä on se oppiminen. Niin kuin Maria Björnberg-Eckell äsken sanoi, varmasti jokaisessa koulussa on laadukasta opetusta, ja niissäkin, missä on alhainen sosiaalinen status alueella ja paljon maahanmuuttajia, tehdään paljon arvokasta työtä.

14.9.2011

Mitä tulee painotuksien jakautumiseen helsinkiläisissä kouluissa, pidän erityisen tärkeänä sitä, mikä kh:n sopimuksessakin luki, että painotuksia olisi tasaisesti ympäri kaupunkia. Tällöin esim. itähelsinkiläinen koulu voi nostaa omaa houkuttelevuuttaan, joka kenties on alhaisempi matalan sosiaalisen statuksen vuoksi kuin jossain toisella alueella sijaitsevalla koululla. Niin kuin Julia Virkkunen sanoi, alueella on todellakin merkitystä, ja kyllä suurin osa yksityiskouluista on tällaisella alueella, missä on se sosiaalinen status korkeampi. Mielestäni on tärkeää, että painotuksien säätely ja paikkamäärät ovat yksissä käsissä opetusvirastolla ja -lautakunnalla.

Lopuksi vielä yksityiskoulujen saamista korvauksista. Minun oikeudentajuuni ei mahdu se, että kaupungin koulut joutuvat järjestämään laadukkaan opetuksensa pienemmällä budjetilla syystä, että valtionosuudet jäävät pienemmiksi sopimuskouluille maksettujen korvausten vuoksi. Jos asia tosiaan näin on, niin kuin esityslistan tekstissä sanotaan...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi, viimeinen lause. Pelkään, että tämänkaltainen esitys nimenomaan lisäisi koulujen eriarvoisuutta, sillä rahalla tosiaan on merkitystä. Tästä syystä en voi kannattaa kh:n esitystä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Äskeisessä puheenvuorossa, niin kuin monessa muussakin, on puhuttu kouluverkon supistamisesta. Tämä on nyt vähän hassua, koska nyt kun ollaan tarkasteltu kouluverkkoa, ongelmana ovat olleet sellaiset koulut, joissa on vähentynyt oppilaat, jolloin se koulun pito per oppilas tulee kalliimmaksi, kun siellä on puolityhjiä luokkia. Ratkaisuna on nimenomaan pidetty, että suljetaan nimenomainen koulu. Niin tässä nyt ehdotetaan juuri päinvastaista näille sopimuskouluille, että heille luodaan väljyyttä sinne. Mielestäni kaupungilla tulee olla rohkeutta tarkastella tätä kouluverkkoa kokonaisuutena sillä tavalla, että jos nähdään, että jossain on niin vähän oppilaita, että pitäisi sulkea kokonainen koulu, niin sitten voidaan irtisanoa sopimus yhden sopimuskoulun kanssa, jos juuri sillä alueella on oppilaissa niin suuri vähennys.

14.9.2011

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Keskustelu on tähdellistä, liittyy isoihin asioihin – isompiinkin kuin pelkkä sopimuksen tarkastelu. Sanon itsekin pohjaksi, että mielestäni sopimuskoulut tekevät hyvää työtä, enkä usko, että salista löytyy niitä, jotka haluaisivat ajaa sopimuskoulut kokonaan alas tai ainakaan kovin montaa, tai jotka pitäisivät niiden työtä jotenkin epäonnistuneena.

Välihuuto!

Niitä löytyy kaikenlaisia. Mutta pointtini on se, että meillä on koko ajan, niin kuin aikaisemmissa puheenvuoroissa on käynyt ilmi, kaksi isoa asiaa tässä taustalla. Toinen on tämä sosiaalisen segregaation haaste, joka on tullut uusista tutkimustuloksista erittäin vahvana esiin. Me emme asuntopolitiikallamme ole onnistuneet ratkaisemaan tätä asiaa, ja me olemme saaneet asiantuntijalausuntoja siitä, että me tarvitsemme muita keinoja, jotka liittyvät sosiaalipolitiikkaan, koulupolitiikkaan ja moiniin tällaisiin asioihin. Toinen asia on tämä palveluverkko, joka on jatkuvasti meillä haasteena, joka tuli edellisissäkin puheenvuoroissa. Meidän pitää nähdä tämä oppilaiden siirtymä myös osana sitä, miten tämä meidän lähikouluverkkomme kaiken kaikkiaan pysyy kattavana ja että alueelliset palvelut ovat jotenkin kohtuullisessa ? toisiaan kohtaan.

Oden puhe siitä, että segregaation osalta toisessa ? on se ongelma, että jos ei päästettäisi vapaasti valitsemaan kouluja niin silloin ihmiset valitsisivat sen asuinalueen, siinä on osa perää, mutta tässä asiayhteydessä se on vähän falski, anteeksi vaan Ode. Nimenomaan ala-asteiden ja päiväkotien osalta tämä siirtymä tai valinta on perheillä vielä painavammassa kuin nyt siinä kouluasteessa, mistä puhutaan. Ja toinen juttu, kukaan täällä ei ole vaatimassa sopimuskoulujärjestelmää purettavaksi eikä sitä vapaata oppilashakemistakaan.

Kysymys on siitä, että jos me teemme muutoksia tähän olemassa olevaan järjestelmään, miten nämä muutokset osuvat muihin pyrkimyksiimme. Minä sallisin sen paljon pitemmälle ja voisin antaa enemmänkin oppilaaksiottovaltuuksia sopimuskouluille, jos me tekisimme samaan aikaan niitä kompensoivia toimenpiteitä. Ja kun me emme tee niitä kompensoivia toimenpiteitä, eli vaikka hurskaasti nyt tässä esityksessä on tämä sinänsä tähdellinen lisäys, että meidän täytyy ikään kuin ohjeistaa opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto miettimään, kuinka näitä soveltuvuuskoeluokkia ja erityisluokkia jaetaan tasaisemmin niin, että haasteellisiin kouluihin tulisi soveltuvuuskoeluokkia, jolloin sinne

14.9.2011

hakeuduttaisiin kauempaakin ja vastaavasti saataisiin sopimuskouluihin erityisluokkia. Totta kai näin voidaan hurskaasti toivoa, mutta jos emme myös resurssein ohjaa tätä tapahtuvaksi, näin ei tule tapahtumaan, me tiedämme sen ihan hyvin. Tähän lauseeseen tullaan moneen kertaan palaamaan vielä siinä vaiheessa kun tehdään budjettia.

Välihuuto!

Just niin, mutta katsotaan nyt mitä tapahtuu. Minä väitän, että tämä on hurskasta puhetta niin kauan, kun me emme oikeasti tee tälle asialle oikeastaan mitään. Näissä oloissa, niin kuin sanoin, voisin kannattaa esitystä – tämä siirtymä ei ole kauhean iso – jos me tekisimme kompensoivia toimenpiteitä, mutta kun emme ole niitä nyt tässä yhteydessä esittämässä enkä usko niiden kovin helppoon läpimenoon, olen palautusesityksen kannalla, vahvasti.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Brax

Arvoisa puheenjohtaja.

Se mitä Soininvaara sanoi rakenteista, ja tämä on nyt valtuutettu Pajamäelle ihan ilman sarvia ja hampaita, on ihan yhtälailla nimenomaan suuren luokan rakennekysymys. Kun valtuutettu Ingervo kertoi perheestä, isästä, joka oli maksanut rahaa, että lapsi haluaa latinaa lukemaan, niin kumpi on parempi rakenteiden ja segregaaation torjunnan näkökulmasta, sekö mitä te kerroitte tapahtuneen vai se, että isä sen tilalta olisi maksanut kiinteistövälittäjälle ja muuttanut toiseen kaupunginosaan, jos se isän tahto on niin vahva sen lapsen kouluvalinnan suhteen?

Tässä tullaan mielestäni tärkeään asiaan, jota tänään ei olla vielä käsitelty mutta josta olen eri yhteyksissä apulaiskaupunginjohtaja Haataisen kanssa puhunut. Meidän täytyy paitsi jatkaa positiivista syrjintää segregaaation torjunnassa, nythän kaupungin budjetissa se raha nousee sentään merkittävästi, sen pitäisi nousta pidemmän päälle vielä paljon enemmän, mutta meidän täytyy myös tehdä paljon ja tietoista ja tutkimuksiin perustuvaa, totuuteen perustuvaa markkinointipuhetta, koska meillä on hyvin paljon vääriä tietoja hiekkalaatikolla tällä hetkellä. Ne ovat hiekkalaatikkojen reumat, missä äidit ja isät toistensa kanssa keskustelevat ja ihan hihasta vetäen syntyy myös käsityksiä siitä, mitkä koulut ovat hyviä ja mitkä huonoja.

14.9.2011

Meiltä puuttuu esim. sellainen avoin informaatiokanava siitä, mitkä ovat oppimistulokset, kuinka hyvin esim. opettajat viihtyvät koulussa. Meillä on ns. huonomaineisia kouluja, joiden totuus on aivan toista kuin se, mitä hiekkalaatikoilla puhutaan. Se yhdessä segregaaation kanssa rakenteellisesti auttaa torjumaan segregatiota. Sen sijaan mitä kaupunkitutkijat aivan vakavasti varoittavat on se, mistä Soininvaara täällä puhui. Jos ihmiset sen tilasta, että hakeutuvat yläastevaiheessa, heidän lapsensa hakeutuvat mahdollisesti eri kouluihin, hakeutuvatkin asumaan eri alueille, siitä muodostuu vielä vaarallisempi, pysyvämpi segregatioloukku, ja tästä valtuutettu Lipponen mielestäni puhui aivan hyvin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Meillä varmaan kaikki tuntevat Rinkebyn esimerkin siitä, mitä tapahtuu kun kunta päättää, että koulu, jota syystä pidettiin huonomaineisena, päätetään, että siitä tuleekin hyvä koulu. Sinne satsataan, sinne palkataan parhaat mahdolliset opettajat, sinne palkataan hyvä, tässä tapauksessa Suomesta alun perin lähtöisin oleva rehtori, ja tulokset ovat aivan uskomattomia. Yllättävän nopeasti myös silloin se viidakkorumpu, se hiekkalaatikoiden reunalla käyty keskustelu muuttui Rinkebyssä. Rinkebyn luennoilla ja kirjallisuudessa korostetaan usein paitsi sitä, että kouluun tuli resursseja, kouluun tuli paremmat, mutta myös, että koulun maine hyvin nopeasti muuttui toiseksi. Tältä osin toivoisin, että paitsi että jaetaan entistä tasaisemmin kaikissa kouluissa näitä erityispaikkoja, niin kuin nyt ? ponnassa on, myös ryhdytään tietoiseen, ammattimaiseen viestintään ja tutkimukseen perustuvaan kertomukseen kaupunkilaisille siitä, kuinka hyviä meidän koulumme ympäri kaupunkia ovat. Jos joku koulu ei ole hyvä, sitten Rinkebyn mallin mukaan tekemään isoja tekoja sen suhteen, että se on hyvä.

Lopetan siihen, että monet kaupungin koulut ovat aivan yhtäläillä elleivät jopa suuremmassa määrin niitä rohuja, jonne oppilaat siirtyvät eri alueilta, musiikkipainotteiset koulut esimerkiksi. Ei tällaista jakoa, mitä täällä on tehty sopimuskoulujen ja kaupunkikoulujen välillä, ole olemassa.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen täysin samaa mieltä edellä puhuneen valtuutettu Braxin kanssa, että on kovin ikävää, että täällä on haettu keinotekoista vastakkainasettelua sopimuskoulujen ja kaupungin ikiomien koulujen kanssa, koska

14.9.2011

kaikki koulut ovat kaupunkilaisten omia kouluja. Todellakin tärkeää on se, että jokainen koulu on hyvä koulu. Me olemme Helsingissä osanneet olla viisaita, me olemme panostaneet koulutukseen ja perusopetukseen ja voimme olla ylpeitä siitä, että meillä on hyvät opettajat, hyvät rehtorit, hyvä koulujen henkilökunta.

Meillä on hieno kouluverkko, ja yksityiset sopimuskoulut ovat olennainen osa tätä kouluverkkoa. On hyvä todeta tässä vaiheessa keskustelua, että sopimuskoulut ovat vuosien ja vuosien ajan hoitaneet reilu 30 % yläasteikäisten koulutuksesta ja 40 % lukiolaisten opetuksesta. Tämä monipuolinen kouluverkko on iso rikkaus, ja sitä meidän helsinkiläisperheemme ja -lapsemme todellakin arvostavat. Pidän erittäin tärkeänä, että valtuusto hyväksyy nyt tämän kaupunginhallituksen esityksen siinä muodossa. Olen pitänyt aika valitettavana sitä, että tämä sopimusprosessi on takkuillut ja venynyt näin pitkään, että tässä vuodesta 2009 elokuusta tätä on tehty. Toivon, että valtuusto lähettää nyt vahvan viestin opetusvirastoon meidän kaupungillemme, että tällaiseen ei jatkossa mennä vaan että koulussa voi olla työrauha. Tämä on varmasti vienyt paljon resursseja niin meidän kouluistamme kuin virastostamekin. On hyvin vaikeaa ymmärtää, mikä tässä näin vaikeaa on ollut. Kiitos opetuslautakunnalle sitkeydestä, että tähän esitykseen ollaan päästy.

Haluan tässä todeta sen, että meidän sopimuskoulumme eivät tarjoa sitä palvelua ostosopimuksilla vaan ne ovat kouluja, joilla on lakiin perustuva asema meidän koulutusjärjestelmässämme. Mielestäni on aivan välttämätöntä, että koulujen lainsäädäntöön perustuvaa erityispiirrettä myös kunnioitetaan, niin kuin täällä monessa valtuutetun puheenvuorossa on sanottu. Samaan aikaan on sanottava ihan samaan hengenvetoon, että tämä ei tarkoita sitä, että meidän koulujamme kohdeltaisiin eriarvoisesti. On hyvin tärkeää todeta, että vaikka koulut ovat erilaisia, niillä on lainsäädäntöön liittyviä erityispiirteitä, ne ovat samanarvoisia. On hyvin tärkeää, että tästä pidetään kiinni.

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni on hyvä todeta myös se, että kun väestörakenne muuttuu, meidän kouluverkkomme täytyy elää sen mukana. Tässä on hyvä alleviivata sitä, että sopimuskoulut ovat mukana tässä oppilaspaikkojen sopeuttamisessa. Työhän on käynnissä jo siellä sopimuskouluissa, vaikka tämä sopimus on roikkunut, että siltäkin osalta sopimuskouluissa ollaan tehty urakalla työtä. Ihan sen haluan tässä sanoa, että tätä sopimustahan alettiin muuttaa sen takia, että meidän rahoituslakimme muuttui, valtiosuuslainsäädäntö muuttui. Sen lainsäädännön yhteydessä ei muuttunut se, että on tämä vapaa hakeutumisoikeus, joka pe-

14.9.2011

rustuu perusopetuslakiin. Rahoituslain yhteydessä myös todettiin, että nämä muutokset eivät saa missään nimessä vaarantaa vapaan hakeutumisen periaatetta. Eikä tämä laki myöskään muuttanut sitä, että sopimuskoulut toimivat laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Siksi en millään ymmärrä, miten tämä sopimuksen uudistamisen prosessi on ollut näin pitkä, eikä se kyllä ole ollut kunniaksi kaupungille. Toivon todellakin, että tällaista vastaavaa ei jatkossa ole.

Näistä opetuksen kustannuksista on ollut hieman kummallisia puheenvuoroja. Nuo esittelytekstitkin ovat olleet sellaisia. On hyvin tärkeää, että selvä viesti tulee siihen, että sopimuskoulut toimivat todellakin kustannustehokkaasti.

Aivan lopuksi, arvoisa valtuuston puheenjohtaja, totean sen, että se miksi Suomessa on hyvä perusopetus, se on tietenkin siksi, että meillä on akateemiset opettajat. Arvostan koulutusta, mutta yksi iso syy on se, että meillä kouluilla on vapaus toimia. Monissa maissa arvostetaan sitä, että koulut voivat päättää, miten he opetustaan järjestävät. On todella suuri vapaus. Uskon, että jos meidän kaikille kouluillemme annettaisiin enemmän joustoa, ketteryyttä ja toimintamahdollisuuksia, ei vain sopimuskouluille vaan myös meidän kaupungin kouluillemme, uskon, että siellä vielä parempiin tuloksiin päästäisiin. Siksi kouluja pitää kohdella tasa-arvoisesti. Toivon, että tämä esitys menee läpi ja se saa valtuuston suuren enemmistön.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vastaus oikeastaan valtuutettu Braxille, nimittäin ainakin kolme neljä vuotta sitten oli sellainen tilanne, että Pisa-tutkimusten mukaan paras peruskoulu löytyi Helsingistä, ja se on kaupungin koulu.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Ymmärrän, että entinen opetusministeri puolustaa ylläpitämäänsä valtionosuusjärjestelmää, mutta en ymmärrä sitä, että miksi Helsingissä ei pystytä luomaan samanlaisia taloudellisia edellytyksiä, mikä tällä hetkellä tietenkin pitää paikkansa. Sitä on myös vaikea ymmärtää, että täällä kaupunginhallituksessa löytyy enemmistö, joka on halukas asettamaan nämä sopimuskoulut vähempine velvoitteineen kaupungin omien koulujen edelle. Kuitenkin kaupungin omilla kouluilla on paljon enemmän velvollisuuksia ja enemmän työtä tehtävänä.

14.9.2011

Valtuutettu Brax (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaaralle: Olin lopussa varmasti epäselvä, se oli juuri väitteenikin sattuneesta syystä, koska molemmat lapsemme ovat kyseisessä koulussa, se on kaupungin koulu. Tarkoitin juuri sitä, että hyvin monet nimenomaan kaupungin koulut toimivat sillä tavalla kuin täällä on kuvailtu, että ne niin sanotusti imuroivat eri kaupungin alueilta pääsykokeiden kautta lapsia. Silloin itse asiassa kaupungin koulujen erikoisluokat saattavat hyvinkin olla vielä suuremmassa roolissa tässä eriytymisessä kuin nämä sopimuskoulut. Tämä oli viestini.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on käytetty mielestäni erittäin hyviä puheenvuoroja. Valtuutettu Brax puhui erinomaisesti samoin kuin valtuutettu Soininvaara ja valtuutettu Pakarinen ja Sarkomaa nyt muutamia mainitakseni. Itse kaupunginhallituksessa tein tämän esityksen ja sen takia ajattelin, että on ihan hyvä tulla sanomaan pari sanaa, vaikka mitään uutta minulla tuskin tähän keskusteluun on enää lisättävää. Minä jotenkin itse olen aina, kun minulta kysytään, että minkä takia Helsinki on hieno kaupunki, niin ensimmäisenä aina vastaan, että "Helsingissä on Suomen parhaat koulut". Meillähän on sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen lisäksi myös valtion kouluja, eli tavallaan tämä koulutarjonta on aika mahtava. Sopimuskouluista, kuten täällä on monta kertaa tullut esiin jo, suurin osa on tällaisia ihan tavallisia lähikouluja, heillä on ne ihan samat velvoitteet kuin kaikilla muillakin kouluilla.

Tässä nyt tämä keskustelu on kilpistynyt pitkälti siihen, saako joku enemmän rahaa kuin joku toinen. Valtion näkökulmastahan kaikki oppilaat saavat sen saman valtiosuuden. Se, miten Helsinki sitten käyttää sen omissa kouluissaan saamansa osuuden, koska se ei ole korvamerkittyä, niin kuin tiedämme kaikki valtiosuusjärjestelmässä, niin se on minusta ehkä vähän toisen keskustelun paikka. Se ei liity tähän sopimuskoulujen sopimukseen. Meidän pitäisi miettiä sitten budjettikäsittelyn yhteydessä, että miten me ohjaamme sen rahan, minkä me saamme valtiolta periaatteessa opetuksen järjestämiseen, miten se ohjataan sinne kouluihin. Se ei liity siihen, mikä meidän sopimuskoulujen kanssa neuvottelemamme sopimus on. Valtio ei erottele siellä sitä, että

14.9.2011

tämä menee nyt sopimuskouluille tämä raha, tähän pitää laittaa vähän vielä ekstrapaa.

Kuten valtuutettu Ylikahri toi esiin, tässä on nyt kyse kompromissista. Ei tämä sopimus, mitä me nyt tässä esitämme, ei se ole se, mitä nämä sopimuskoulut alun perin halusivat. He ovat tulleet vastaan ja tässä on kumpikin puoli tullut vastaan. Nyt ollaan hyväksymässä kompromisseja. Kuten täällä on todettu, sopimus voidaan aina irtisanoa. Jotenkin toivoisin, että voisimme mennä tämän kh:n enemmistön esityksen mukaisesti, äänestetään kohta. Se on tietysti ikävää, että esityslisätteksti ei nyt sitten vastaa sitä päätöstä, mikä on tehty, koska esityslisätteksti vastaa sitä apulaiskaupunginjohtajan ehdotusta. Siinä mielessä ymmärrän, että täällä on vähän harhaanjohtavaakin informaatiota tullut jaettua. Sitä pidän valitettavana.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Rissanen ehdottaa, että kaupungin koulujen oppilaistaan saama raha jaetaan epätasaisemmin kuin tällä hetkellä, eli suositaan niitä kouluja, joilla on enemmän vaikeampia tehtäviä niiden kustannuksella, joilla on vähemmän tehtäviä ja helpompia tehtäviä. Sehän johtaa automaattisesti siihen, että verrattuna sopimuskouluihin tämä raha näillä tavallisilla kouluilla on selvästi pienempi kuin sopimuskoulujen raha. Eli positiivista diskriminaatiota saisi Rissanen esityksen mukaan olla pelkästään kaupungin koulujen kesken ja niiden sisällä.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

On tosi surullista ajatella, että täällä olisi oikeasti kaksi blokkia. Toiset ajattelevat, että on olemassa hyvät, vetoimaiset, paremmin oikeutetut koulut, ja joku ajattelee, että sitten olisi joku toinen blokki. Tietystikään kaupunginosia ei saisi mainita, mutta kun tämä on meidän kaupunkilaisten koti ja meidän kaupunkilaisten koulut. Kuulostaako tosiaan kaupungin koulut Resson yläaste, Kruunuhaka, Pakila musiikkiluokkineen, Taivallahti jotenkin, että ne olisivat näitä vähäosaisia ja heikommin resursseja, niin kun täällä Peltolan puheesta jotenkin tulee mieleen? Sitten meillä on olemassa sopimuskouluja, Malminkartano, jossa koulua ei olisi ollenkaan, ellei siellä olisi sopimuskoulua.

14.9.2011

Välihuuto!

Ehkä siellä ei olisi, lapset lähtisivät sitten matkaamaan naapurikouluihin. Siellä on ollut oppilaita vähän. Yläaste ja lukio ovat pysyneet yhdessä pätevien opettajien hallinnassa sillä, että siellä ovat olleet molemmat koulut ja vakituisiin virkoihin on ollut hakijoita. Kontulassa on sopimuskoulu, täällä jo kerran mainittiin. Kyllä meidän täytyy ajatella, että kaupungin kouluverkko levittäytyy tähän kaupunkiin, yläasteen oppilaat, 13–15-vuotiaat toivottavasti hakeutuvat lähikouluun, eivätkä vanhemmat edes tiedä, että mihin sopimuksenvaraiseen tai kaupungin kouluun heidän lapsensa yläasteelle menevät.

Zahran ja minun poikani ovat käyneet sitä samaa lähikoulua, ja ei meillä kauheasti puhuttu siitä, onko se nyt sopimuksenvaraista kolmeksi vuodeksi tai viideksi vuodeksi. Sopimuskoulujen kannalta on hankalaa se, jos ei ole tulevaisuutta, miten opetus järjestetään. Kaikista joudutaan oppilasmäärien muutoksen yhteydessä joko supistamaan tai lisäämään. Sopimuskoulut sijaitsevat alueella, jossa myös väki ja koululaiset lisääntyvät vahvasti. Sillehän ne koulut eivät sinänsä voi mitään, jos uutta rakennetaan ja kouluja tarvitaan lisää. Täytyykö heidän kaikkien, jotka eivät kouluun ? , lähteä jollekin toiselle kaupunginosalle? Minä haluan, että yläastelaiset käyvät lähikoulua.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kyllä se on totta, lapseni käyvät Lauttasaarella koulua. Fakta on, että myös silloin kun hain, en tiennyt, onko se sopimuskoulu vai kunnan koulu. Minä vain hain, koska se oli lähikoulu. Toisaalta ainoa ongelma oli, että ? Lauttasaarella. Alueella olimme ainoa pakolaistaustainen lapsiperhe. Meidän lapset olivat aika paljon yksinäisiä siellä sillä tavalla, että oman äidinkielen tarjonta oli vähäistä, koska heitä oli vain kaksi samaa kieltä puhuvaa, ei ollut muita. Minulle tarjottiin silloin Oulunkylässä olevaa jotain koulua, en tiennyt siihen aikaan, oliko se kaupungin koulu vai ei, mutta kuitenkin tarjottiin. En mennyt silloin, sitkeästi vaa-din, että minun lapseni ansaitsevat lähikoulun.

Oleellisesti, miksi pyysin tässä puheenvuoron, oli oikeasti, jos sopimuskoululla tai jollain koululla menee hyvin, menköön hyvin. Sitä ei tarvitse huonontaa, koska kaikki koulut ja kaikki lapset ansaitsevat hyvän koulun, koska lapset ovat meidän tulevaisuutemme. Olen itse henkilökohtaisesti huolestunut sellaisista lapsiperheistä, joilla ei ole valinnanvaraa. Sellaisista perheistä, joilla on vain joku lähikoulu valittavana eikä

14.9.2011

heillä ole valinnanvaraa. Tiedän kaupunkikouluja, eivät kaikki kaupunkikoulut mutta suuri osa kaupungin kouluista on tällä hetkellä eri kieliä puhuvia. Sellaisia kouluja, joissa on yli 80 % vierasta kieltä puhuvia, sellaisia kouluja on Helsingissä tällä hetkellä, se on fakta. Yli 60 kieltä puhuvat näissä lapset.

Jotkut tulevat, jo yläasteen tasoinen lapsi tulee jossain vaiheessa Helsinkiin muualta maailmasta ja on lukutaidoton eikä osaa yhtään suomen kieltä, opettelee vasta ? koulun penkillä, vasta 7. luokalla tai 8. luokalla. Ajatelkaa, mikä valtava työ opettajalla, kun yhtäkkiä ilmestyy tällainen ummikko lapsi hänen koulunpenkilleen. Se on valtava työ. Tähän lapseen pitää satsata niin paljon, että hän saa jonkunlaisen päästötodistuksen, paperin käteensä. Jos hän haluaa vielä jatkaa omaa elämäänsä, hänellä on niin vähän aikaa, on kiire silloin, kun lapsi tulee jo 14- tai 15-vuotiaana tänne ja aloittaa opinnot 7. tai 8. tai joskus jopa 9. luokalla. Jotkut ehtivät vain kaksi vuotta, jotkut pakolaistaustaiset lapset, jotka tänne tulevat, vain kaksi vuotta olemaan penkillä peruskoulussa ja jatkavat sen jälkeen jonkunlaiseen ammattiin. Siitä kiitos kuuluu opettajille, jotka saavat jonkunlaisen paperin tälle lapselle, joka jatkaa sitä kautta ammatilliseen tai lukioon, parhaimmillaan.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Pyydän, koska minulla oli alkuun vähän tekniikkaongelmia. Tuija Brax puhui, että tällaiset koulut tarvitsevat resursseja, oikeasti ei tule ilmaiseksi näitä kouluja, ellei ole resurssit kunnossa ja budjetti kunnossa, ihan oikeasti. Jos halutaan samanlaisen kuin Rinkeby teki, he tekivät joitakin niin sanottuja ei-toivottuja kouluja alueella paremmiksi, se tarkoitti, että heiltä vaadittiin hyviä resursseja. Resurssit ovat kunnossa, sitä kautta koulut olivat pärjänneet. Minä henkilökohtaisesti toivon, että ymmärretään, että Helsinki ei ole samanlainen kuin 60-luvulla, vaan tänään eletään uudenlainen ja tarvitaan ehdottomasti uudenlainen systeemi, rahankäyttö ja rahanjako.

Kiitos.

Valtuutettu Lohi

Puheenjohtaja.

Minäkin ilmoitan kannattavani valtuutettu Pajamäen tekemää ehdotusta, vaikka sitä on kannatettu jo täällä aikaisemmin. Hän perusteli erittäin selkeästi sitä, kuinka nämä sopimuskoulut ja kaupungin koulut tu-

14.9.2011

levat nykyjärjestelmässä eriarvoiseen asemaan. Katselen kuitenkin hieman laajemmin näiden sopimuskoulujen aseman taustaa.

Kun Helsinki siirtyi peruskoulujärjestelmään, kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 1976, että ”koulutoimessa suunnitteluperiaatteena pidetään sitä, että kaikkea kaupungin omistuksessa olevaa koulutilaa käytetään koulutoimen tarpeisiin riittävästi, tarkoituksenmukaisesti ja mahdollisimman täydellisesti”. Tämä on siis suora sitaatti valtuuston päätöksestä vuodelta -76. Kun laki salli yksityisen oppikoulun jäävän peruskoulua korvaavaksi kouluksi, niitä jäi Helsinkiin – päinvastoin kuin muualla Suomessa – koko joukko. Nykytermi näistä kouluista on ”sopimuskoulu”. Näiden koulujen yhteydessähän on myös yksityinen lukio.

Kun oppilasmäärät kaupungissa laskivat ja ovat tänäkin päivänä laskussa, tämä em. kaupunginvaltuuston toimintaohje on järjestelmällisesti sivuutettu. Kouluja on jouduttu lakkauttamaan ja yhdistämään. Nämä toimet ovat kohdistuneet yksinomaan kaupungin koululaitoksen kouluihin. Siitä esimerkkinä on tämänkin päivän esityslistalla oleva Ala-Malmin peruskoulun lakkauttaminen. Erityisen rajuna koulujen lakkauttaminen on kohdistunut kaupungin lukiotoimeen. 1980-luvun lopulla Helsingissä toimi 23 kaupungin ylläpitämää lukiota. Nyt niitä on jäljellä 12, eli toinen puoli on poistettu. Samaan aikaan yhtäkään yksityistä lukiota ei olla lakkautettu.

Peruskoulun puolella kaupungin koulujen opetuspisteitä on poistettu lähes vuosittain. On väitetty, että kouluverkko tarkastelussa otetaan huomioon kaikki toimivat koulut omistuspohjasta riippumatta. Sitä on hyvin vaikea uskoa, koska aina on tultu johtopäätökseen, että kaikki yksityiset koulut ovat tarpeellisia. On aivan selvää, että alueellisten koulupalveluiden turvaamiseksi Helsingissä tarvitaan myös sopimuskouluja. Minulla ei ole mitään sopimuskouluja vastaan, mutta tämä asia ja jatkunut koulutoimen kehitys Helsingissä vuosikymmeniä näyttää aivan selvästi, että kaupungin kouluja ja sopimuskouluja ei ole kohdeltu tasapuolisesti.

Kouluverkko tarkastelussa ei ole katsottu kouluja samalta viivalta ja samoista lähtökohdista. Nyt käsillä oleva asia ja sen valmisteluvaiheet osoittavat, että oppilasmäärien vähentyessä Kokoomus ja Vihreät, ainakin ilmeisesti Vihreiden enemmistö, ja eräät muut haluavat turvata sopimuskouluille – ja vain niille – riittävät oppilasmäärät. Kaupungin koulujen oppilasmäärien supistuessa näitä kouluja ilmeisesti halutaan jatkossakin vähentää.

14.9.2011

Valtuutettu Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pidän itse tärkeänä sitä periaatetta, että kaupunki kohtelee kaupungissa eri kouluja mahdollisimman samankaltaisesti ja tasa-arvoisesti. Omalta valtuutetun ajaltani en muista yhtään sellaista kouluverkkokierrosta, jossa ei olisi käyty neuvotteluja kaupungin koulujen kanssa siitä, miten kouluverkkoa kehitetään. Enkä muista myöskään yhtään sellaista kertaa, että oppilaspaikkoja olisi kaupungin kouluista vähennetty niin paljon kuin mitä opetusvirasto laskennallisesti sanoo että meidän tulisi oppilaspaikkoja vähentää. Siinä mielessä näen itse, että tämä neuvotteluprosessi, jota sopimuskoulujen kanssa on käyty, oppilaspaikkoja vähennetään, ei niin paljon kuin laskennallisesti esitettiin, muistuttaa aika paljon sitä prosessia, mitä myös kaupungin omien koulujen kanssa on käyty.

Menee sitten osittain ohi tästä asiasta mutta ei tietenkään kokonaan ohi se keskustelu, jota täällä on käyty koulujen eriytymisestä, joka onkin ehkä tässä kuitenkin se kaikkein tärkein asia. Olen samaa mieltä kuin valtuutettu Julia Virkkunen, kun hän sanoi, että segregatiokehitys koulujen välillä tai kaupunginosien välillä on sellainen asia, johon ei voi vaikuttaa millään yksittäisellä toimenpiteellä vaan siihen tulee vaikuttaa monilla samanaikaisilla toimenpiteillä. Näen itse, että yksi tärkeistä toimenpiteistä on se, että huolehditaan siitä, että kaupungin erilaisilla alueilla ja erilaisissa kouluissa nämä pyrkimisen kautta olevat erityisluokat jakautuisivat mahdollisimman tasaisesti ja tasa-arvoisesti.

Mielestäni tämä kaupunginhallituksen hyväksymä ponsi tarkoittaa voi tarkoittaa sekä sitä, että joissain kouluissa vähennetään näitä erityisluokkia ja että joihinkin kouluihin niitä sitten lisätään. Tämä sama pyrkimys tasapuolisuuteen koskee sitä, että myös erityisoppilaita tulisi sijoittaa sekä tasaisesti kaupungin omiin kouluihin että myös sopimuskouluihin. Valta päättää näistä erityisluokista ja myös erityisopetuksesta opetuslautakunnalla tälläkin hetkellä on ja on ollut koko ajan. Tämä sopimus ei sitä muuta.

Segregatiokehitykseen liittyy tietenkin myös positiivinen diskriminaatio. Olen erittäin iloinen siitä, että apulaiskaupunginjohtaja Haatainen on ollut ajamassa sitä linjaa, että positiivisen diskriminaation rahaa nostetaan reippaasti. Se raha, jota nyt esitetään, on selvästikin merkityksellisempi ja sillä varmasti saadaan enemmän aikaan kuin mitä rahalla on saatu aikaisemmin aikaan.

14.9.2011

Koulupolitiikan jälkeen tietenkin segregatiokehityksessä tullaan kaupunkisuunnitteluun ja asuntopolitiikkaan. Nämä kysymyksethän ovat vaikeita ja monimutkaisia. Muistan itse jostain jo todella kaukaa sen keskustelun, kun vapaa hakeutuminen haluttiin saada kaupungin kouluihin ja sitä silloin perusteltiin sillä, että ikään kuin sellaiselta alueelta, jossa on paljon vuokra-asuntoja, lapset voivat hakeutua myös keskustan kouluihin, ei siis välttämättä niinkään sopimuskouluihin vaan ihan kaupungin omiin kouluihin. Eli tämä on varmasti tasapainoilua tämän vapaan hakeutumisen ja hyvän asunto- ja kaupunkisuunnittelupolitiikan kanssa.

Valtuutettu Vesikansa

Puheenjohtaja, kyllä varmasti päästään päättämäänkin.

Täällä on käyty minusta hyvä keskustelu ja on tuotu erittäin hyviä näkökulmia siihen, mikä sopimuskoulujen asema ja historiakin on. Haluan myös itse ensimmäiseksi sanoa, että meidän on tunnustettava yksityisten koulujen merkitys Helsingille. Ne ovat tuoneet pedagogista monipuolisuutta ja myös tietynlaisia vaihtoehtoja, joka on ollut Helsingille rikkaus ja hyvä asia, alkaen siitä, että yksityiset helsinkiläiset ovat perustamisesta alkaen laittaneet omia työtuntejaan ja jopa niukkaa rahaa, on ollut ihan tärkeä asia.

Silti ajattelen, että tämä neuvotteluprosessi on tuonut esille vastakkainasettelua, joka on hyvin keinotekoinen, niin kuin täällä on jo moineen otteeseen sanottu. Olen samalla pettynyt sopimuskoulujen neuvottelulinjaan. Sopimuskoulut ovat julkisin varoin opetusta helsinkiläisille tarjoavia kouluja, jotka eivät siis toimi missään tapauksessa nykyisin yksityisillä varoilla vaan julkisilla varoilla. Sikäli tässä pitäisi olla samanarvoisessa asemassa kuin kaupungin koulujen.

Mielestäni tämä kompromissi, joka kaupunginhallituksesta tuli, on kohtuullinen. Se on parempi kuin linja, jota ymmärtääkseni sopimuskoulut olisivat halunneet. Jos tämä linja tulee menemään läpi, se on vähintään merkki mielestäni sopimuskouluille, että oppilaspaiikkojen mukaan sopimuskoulut ovat samanlaisessa asemassa kuin kaupungin koulut, koska ne tuottavat koulutuspalveluja helsinkiläisille. Yhtä lailla tärkeää on katsoa näitä soveltuvuusluokkia ja erityisopetusta tasapuolisesti ympäri kaupunkia, oli kyseessä sitten kaupungin koulu tai yksityinen sopimuskoulu. Itse kuitenkin katson, että tässä kompromississa on tiettyjä heikkouksia, joita esim. valtuutettu Johanna Sydänmaa toi esille. Sikäli kannatan tätä Pajamäen ehdotusta. Toivon, että tästä keskustelusta sopimuskoulut tulevat vetämään myös niitä johtopäätöksiä, että

14.9.2011

jatkossa nämä neuvottelut eivät ole yhtä tuskaisia ja päästään tästä vastakkainasettelusta. Samanlainen viesti tietenkin pitää lähettää myös opetusvirastoon. Toivottavasti seuraavalla kerralla ollaan enemmän yhteisessä pöydässä ja ymmärretään, että tällaista jakoa ei jatkossa pitäisi olla.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluan muutamaan asiaan vastata, mitä täällä on tänään tullut esiin. Ensinnäkin valtuutettu Pajamäelle, joka on ? paikalla. Ehkä 35 yhteisen sopimusvuoden jälkeen on hiukan julmaa ajatella, että sopimuskoulut ensimmäisenä menisivät rikkomaan sopimuksen. Tuollahan on 9 § Sopimuksen irtisanominen, eli ”jos toistuvista huomautuksista huolimatta toimitaan olennaisesti sopimuksen vastaisesti, on sopimuksen irtisanominen mahdollista”. Toivottavasti tähän ei mennä, enkä ainakaan itse siihen usko.

Erityisoppilaiden määrästä on ollut puhetta. Nykyinen sopimus mahdollistaa erityisoppilaiden sijoittamisen myös yksityiskouluihin. Tällä hetkellä heidän määränsä vastaa sitä alueen erityisoppilaiden määrää. Opetuslautakunnan suomenkielinen jaostohan päättää oppilaaksioton perusteista, ja sopimuskoulut ovat sitoutuneet niitä noudattamaan ja myös erityisluokkien oppilaaksiotossa viraston tekemiä päätöksiä ihan normaalisti. Sopimuskoulut muutenkin toimivat tietysti perusopetuslain mukaan, ja rahoitus tulee Suomen lainsäädännön mukaan. Resurssihan on käytettävä siihen opetuksen järjestämiseen, mikään muu ei ole mahdollistakaan. Kaupunki päättää omista budjetointiperiaatteistaan. Jos katsotaan, täällä on kovasti taivasteltu, että tämä opetukseen käytetty summa on niin pieni, niin kaupunginvaltuustohan päättää siitä, mikä se budjetti on.

Myös on puhuttu siitä, että vain kaupungin kouluja lakkautetaan. Tämä ei ihan pidä paikkaansa. Yksityiskouluja on luovutettu kaupungille, joka on sitten lakkauttanut ne, tästä esimerkkinä Munkkivuoren koulu. Apollo muutti puolestaan Etu-Töölöstä Malminkartanoon ja Arkadia Helsingistä Nurmijärvelle, että ei ole ihan tavatonta ollut sekään.

Vielä tuosta, valtuutettu Ingervo, muistuttaisin siitä, että perusopetuslaki ei rajaa sitä vapaata hakeutumisoikeutta koskemaan vain painotettua opetusta, vaan se koskee ihan kaikkea opetusta.

14.9.2011

Kiitoksia.

Valtuutettu Pajamäki (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Lyhyesti Pakariselle vastaus. Toivottavasti mikrofoni toimii, jos ei niin kertokaa.

Välihuuto!

Yritän käyttää viimeiset 23 sekuntia. Pakarinen sanoi, että on julmaa, ?
luvata ? sopimuskoulu ? . Ei kai siitä ole kysymys. Se on ihan sama,
jos sanoisit lapselle, joka menee mansikoita poimimaan kesätöihin, on
julmaa ? työnantaja ja tee hänen kanssaan kirjallista sopimusta. Meil-
lä on normaalit sopimuskäytännöt, mitä kaupunki tekee, ja siinä pitää
olla sopimusosapuolet, joilla on myöskin juridinen vastuu siitä, että jos
sopimus ei toteudu, on olemassa sanktiot. Ei tämä ole kysymys luotta-
muksesta vaan aivan normaalista sopimuskäytännöstä. Ja tämä ei nyt
? .

Valtuutettu Abdulla (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Siltä osin kun vapaa haku -menetelmä on laitettu, varmasti ajateltiin
niin, että näistä ns. porukoista, jotka ovat vähän vaikeampia, esim. alu-
eille, missä on maahanmuuttajia, paljon vieraita kieliä ja lapsia enem-
män, niin olisivat hakeutuneet vähän kevyemmille alueille, ns. kanta-
suomalaisten enemmän ? . Mutta nyt eihän näin käynyt, vaan se on
käynyt vähän päinvastoin. Nyt tapahtui, että lapset jotka ovat nimen-
omaan siinä alueella, ? suomalaiset, nehän lähtevät pois nimen-
omaan ns. maahanmuuttaja-alueille ja vaikeita kouluja. Toivon, että
tässä vielä uudelleen mietitään.

Kiitos.

14.9.2011

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, kiitos.

Toisin sanoen tästä positiivisesta diskriminaatiosta, niin toivoisin, että Helsinki ja valtuusto miettisi tykönään sitäkin, että me voisimme esim. alueelle Myllypuro perustaa koulun tai ottaa oppiaineeksi kouluun esim. matematiikan, fysiikan, kemian ja biologian. Olen aivan varma, että niiden aineiden oppijoiksi olisi valikoitumassa kyllä ympäri koulua oppilaita. Meidän pitäisi entistä rohkeammin käyttää olemassa olevia kouluja ja nimenomaan näitä erityisalvoja hyödyksemme, kun koulujen oppisuunnitelmia ja näitä mietitään.

Valtuutettu Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En halua alkaa kinata valtuutettu Pajamäen kanssa, mutta siellähän on se irtisanomispykälä, että ei tässä pelkällä hyvällä luottamuksella pelata tuossakaan sopimuksessa.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

On varmaan niin, että edelleenkin tässä on näkökulmaeroja ja mitä kukakin tässä painottaa, minkälaista painotusta näissä kouluissa on. Molemmat koulut, sekä sopimuskoulut että kaupungin koulut ovat varmasti yhtä hyviä. En pysty uskomaan, että laatueroja olisi osoitettavissa millään mittarilla. Mutta se, että kun yhteen suuntaan kumartaa niin toiseen väkisinkin pyllistää. Minusta tässä ei tehdä ihan reilusti nyt kaupungin kouluille tässä asiassa. Mikä tässä eniten, miksi kerroin tämän ehkä vähän kärjekkään isä-esimerkin, että nyt on aika paljon kuitenkin kyse siitä, mitkä ovat meidän vanhempien ennakkoluulot ja luulot hyvässä ja pahassa. Miten me voisimme niihin vaikuttaa, että olisi enemmän sitä asiallista, oikeaa tietoa, on se sitten hiekkalaatikolla, kaupan kassalla tai koulujen vanhempainilloissa? Miten voidaan vaikuttaa siihen, että koulu olisi mahdollisesti avoimempi paikka niin, että mitkään vanhat tarinat jopa kymmenien vuosien takaa eivät olisi siinä päätöksessä?

14.9.2011

Kyse on kuitenkin usein lapsista, aika nuorista, joihin vanhempien vaikutusvalta on erittäin suuri – niin kun pitää tiettenkin ollakin. Miten lasta huomioidaan niin, että ainakaan kukaan lapsi ei joutuisi sen takia vaihtamaan koulua, että vanhemmilla on ennakkoluuloja? Oma lapseni vaihtoi takaisin kaupungin kouluun sieltä musiikkiluokalta. Joskus tehdään niinkin päin, se oli hänen toiveensa sitten. Ei tässä voi miettiä kuin vain, että miten me voimme oman vanhemmuutemme kautta tätä asiaa myös muuttaa.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Jos ajatellaan Helsinkiä kaupunkina – Kulosaari, Munkkiniemi, Lauttasaari, Kontula, Pihlajamäki, Maunula – kaikki nämä ovat kaupungin-osia, joissa on yksityisiä sopimuskouluja. Se kuvastaa sitä, että nämä yksityiset sopimuskoulut ovat osa meidän järjestelmäämme. Itse asiassa yksityiset sopimuskoulut ovat vain historiallinen jäännös, eihän niitä tarvitsisi olla. Jostain syystä Helsinkiin on jäänyt suuri määrä yksityisiä sopimuskouluja, kun muualla Suomessa niistä on käytännössä luovuttu. Sitten on toinen ryhmä yksityisiä kouluja, joilla on joku erityinen tehtävä, esimerkiksi Steiner-koulu, Steiner-pedagogiikka. Olen aina miettinyt, minkä takia ei voisi olla myös kaupungin kouluja, joilla olisi Steiner-pedagogiikkaa. Mutta jos ajatellaan tätä suurta ryhmää, josta nyt keskustellaan, niin ne ovat osana tätä meidän koulujärjestelmäämme.

Niin kauan kun minä olen käynyt näitä keskusteluja, nämä rintamalinjat ovat olleet aika samat ja teemat ovat olleet aika samat. Sitä on nyt käyty ehkä sellaiset 13, 14 vuotta, tai minä olen käynyt, sitä ennen on käynyt valtuutettu Lohi varmaan huomattavasti pidempään. Mutta oleellista aina on ollut se, mitä minä olen halunnut painottaa, että nämä ovat osa meidän koulujärjestelmäämme historiallisista syistä, vaikka niille ei ehkä ole perustetta. Kun se on olemassa, niin ei sitä nyt kannata lähteä väkisin purkamaan. Silloin on ihan ehdottoman tärkeää, että näitä kohdellaan täysin vertaisesti.

Tämä on minusta se iso kysymys, että hyväksymmekö me sopimuksen, jossa kaupungin kouluja ja yksityisiä sopimuskouluja ei kohdella tismalleen samanvertaisesti. Minun käsitykseni on se, että tämä sopimus on tältä osin ongelmallinen. Niin kauan yksityisten sopimuskoulujen olemassaoloa voidaan perustella, kun sanotaan, että ne eivät saa yhtään enempää eivätkä yhtään vähempää, vaan ne saavat samalla periaatteella, positiiviseen diskriminaatioon ne saavat enemmän, jos on

14.9.2011

siihen tarvetta. Mutta meidän ei pidä luoda järjestelmää, jossa ne ovat irrallisia tästä, ja minä pelkään, että tämä sopimus vie siihen suuntaan.

Laajasti on käyty myös koulukeskustelua, keskustelua vapaasta hakeutumisesta. Kyllä se, niin kun kaupungin omat tutkimuksetkin osoittavat, miten ongelmallista se on ollut. Siellä ehkä toivottiin, että huonommilta alueilta vuokrataloistakin voidaan hakeutua jonnekin muualle, mutta kaikki tutkimukset osoittavat, että vanhempien sosioekonominen asema suoraan on verrannollinen siihen, että kuinka paljon lapset hakeutuvat pois siitä omasta lähikoulustaan. Hakeudutaan jonnekin parempaan kouluun, ja nimenomaan maineen perusteella. Se nousee kaikissa, siis hakeudutaan erityisluokille, mutta se on paljon laajempaa se hakeutuminen, ja kaikissa tutkimuksissa aina kolmen hakusyn joukkoon niilläkin, jotka hakeutuvat johonkin erityisluokalle, nousee syynä tämä maine.

Ja tämä meidän pitäisi purkaa, koska se on nimenomaan erittäin ongelmallinen kierre, jossa useimmiten nämä vanhemmat ovat myös niitä koulun innokkaita kehittäjiä, jotka ovat vanhempaintoiminnan sydämiä. Ja jos me omalla järjestelmällämme kannustamme siihen, että luodaan sellainen sosiaalinen paine vanhemmille, että joku muu on parempi kuin se oma lähikoulu lähtökohtaisesti. Minäkin olen saanut paljon puheluita, että "meidän lapsi menee nyt yläkouluun, mikä olisi hyvä?", sanon "lähikoulu". On sellainen ajatus, että pitäisi aina etsiä jotain parempaa. Ja tämä on sellainen, joka luo eriarvoisuutta myös meidän järjestelmämme kautta.

Ihan lopuksi sanon, täällä on viitattu soveltuvuuskokeisiin, pääsykokeisiin. Minä suhtaudun aika skeptisesti siihen, että pitääkö sellaisia olla meidän peruskouluissamme. On musiikkiluokkia, meillä on liikuntaluokkia, ei kaikista tarvitse tulla huippu-urheilijoita, huippumuusikoita. Tärkeintä on innostus, ja sen saa sieltä luokalta vähän vähemmälläkin osaamisella, jos on iloa. Me tarvitsemme niitä hyviä kuuntelijoita esim. sinfoniaorkesterin konsertteihin Musiikkitaloon, jotka ymmärtävät sen musiikin päälle.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä asia ei ole ollut helppo minulle. Mielestäni molemmilla puolilla on hyviä argumentteja, tämä keskustelu on ollut aika hyvää. Kuitenkin siinä mielessä hyvä tilanne, että kävi äänestyksessä miten tahansa, lopputulos on todennäköisesti ihan hyvä, ei kuitenkaan täydellinen.

14.9.2011

Mielestäni sopimuskoulut eivät voi olla kouluverkkotarkastelun ulkopuolella riippumatta siitä, ovatko ne jonkun mielestä hyviä tai huonoja. Esim. valtuutettu Lohen tavoin olen huolissani siitä, että koulujen lakkautukset kohdistuvat jatkossa vain kaupungin kouluihin, vaikka myös sopimuskoulujen alueella oppilaat vähenevät. Meillähän tosiaan on seuraavana listalla Ala-Malmin peruskoulun lakkautus. Näistä syistä kannatan Pajamäen vastaehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos.

Minä olisin vielä lopuksi halunnut pikkuisen kommentoida tätä lisäystä, joka tähän kaupunginhallituksen pohjaesitykseen nyt on tullut, eli "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että opetusvirasto kiinnittää huomiota soveltuvuuskoeluokkien ja erityisluokkien nykyistä tasaisempaan jalkautumiseen sopimuskoulujen ja kaupungin koulujen välillä".

Tämähän on kauhean kaunis ajatus ja kaunis edellytys, mutta minua vähän jotenkin ehkä häiritsee se, että minun mielestäni tämä on pikkuisen kosmeettinen toimenpide tai lause sen takia, että erityisluokkia kuitenkin pyritään järjestämään sinne, missä erityisopetuksen tarve on suurinta, ja kun iso osa sopimuskouluista sijaitsee alueella, ei kaikki, mutta iso osa alueella, jossa se erityisopetuksen tarve on vähäisempää, näin olen antanut itseni ymmärtää, niin tavallaan onko meillä tarkoituksena nyt sijoittaa sitten sopimuskouluihin enemmän erityisluokkia, vaikka alueellinen tarve on vähäisempää. Jotenkin tämä vähän häiritsee minua.

Samoin nämä soveltuvuuskoeluat on sellainen asia, josta en ole ihan varma, että mitä mieltä niistä haluaisin olla. Tavallaan ymmärrän sen, että esimerkiksi kaupungin omia lähikouluja halutaan tehdä vetovoimaisemmaksi sillä, että järjestetään painotettua opetusta tai soveltuvuuskoeluokkia, mutta silloin saattaa käydä niin, että niitten koulujen vetovoimaisuus kyllä kasvaa ehkä, mutta se segregaatio saattaa siirtyä sinne koulun sisälle. Jos on esimerkiksi hyvin maahanmuuttajavaltainen tai sosioekonomisen taustansa puolesta sanonko nyt sitten haasteellinen asuinalue, niin on tietty porukka, joka pyrkii painotettuun opetukseen tai soveltuvuuskoeluokille, ja tietty, joka ei, ja sitten yhtäkkiä meillä on hyvin erilaisia luokkia. En siis teillään tätä, että tämä on yksi tapa tehdä lähikouluja vetovoimaiseksi, mutta haluaisin kiinnittää huomio-

14.9.2011

ta siihen, että miten se tehdään. Laitammeko me sinne luokkia vai voiko olla niin, että rinnakkaisluokilla voi usealla luokalla osallistua siihen painotettuun opetukseen ilman että ne ovat luokittain?

Kiitos.

154 §

Esityslistan asia nro 20

ALA-MALMIN PERUSKOULUN LAKKAUTTAMINEN 1.8.2012 LUKIEN JA PUISTOLAN ALA-
ASTEEN JA NURKKATIEN ALA-ASTEEN YHDISTÄMINEN HALLINNOLLISESTI 1.8.2013

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ehdotus Ala-Malmin peruskoulun lopettamisesta ja Puistolan Nurkkatien ala-asteen tiloista luopumisesta koetaan virheelliseksi ja epäoikeudenmukaisesti. Näin on varsinkin Koillis-Helsingin alueella, jossa muutenkin on keskimääräistä vähemmän kouluja ja muita palveluja. Pidemmän aikavälin oppilasennusteet eivät tue millään tavalla Nurkkatien ala-asteen tiloista luopumista. Alle kouluikäisten ja ala-asteikäisten määrä on alueella kasvamassa. Toisaalta tässä esityksessä ei ole otettu huomioon noista tiloista luopumisen eli koulun lopettamisen vaikutuksia Nurkkatien monitoimitaloon kokonaisuutena. Talossa toimivat kirjasto, päiväkotitoiminta, koululaisten iltapäivätoiminta, leikkipuisto ja Palmian ruokapalvelut muodostavat yhdessä koulun kanssa kokonaisuuden. Koulun loppuminen noista tiloista uhkasi viedä toimintaedellytyksiä talon muultakin toiminnalta. Samalla se uhkaa poistaa tuon alueen tärkeän henkisen ja sosiaalisen kohtaamispaikan.

Nurkkatien yhdistämistä Puistolan ala-asteen on perusteltu myös valinnan mahdollisuuksien kasvamisella. Käytännössä valinnaisuutta on ala-asteella vain yksi viikkotunti neljällä luokalla ja yksi tunti kuudennella luokalla. Muilla vuosiluokilla ei valinnaisuutta ole. Nurkkatien koulus-

14.9.2011

sa on jo tarjolla A2-kielinen ruotsi. Toinen A2-kieliryhmä voitaisiin tarvittaessa muodostaa hyvin lähikoulujen yhteistyönä.

Nurkkatien koulu on lasten kannalta hyvän kokoinen, hyvää opetusta antava ja turvallinen yhteisö. Hallinnollinen yhdistäminen ja rehtorien muuttuminen etähallinnon jonkinlaisiksi ammattijohtajiksi ei palvele koulu yhteisöjen toimivuutta eikä kasvatuksellisia tavoitteita. Ala-Malmin peruskoulu puolestaan on vastikään remontoitu noin 300 oppilaan koulu. Nyt oppilaat aiotaan hajasijoittaa pariin muuhun kouluun sen takia, että sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ammattioppilaitokselle halutaan antaa lisää tiloja. Miksi ammatilliselle oppilaitokselle ei hankita lisätiloja muuten kuin lopettamalla toimiva peruskoulu lapsilta?

Ehdotan, että asia palautetaan uuteen valmisteluun niin, että Nurkkatien ala-asteen hallinnollista yhdistämistä koskevasta esityksestä luovutaan ja Ala-Malmin osalta selvitetään vaihtoehtoja koulun lopettamiselle.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Hyvä puheenjohtaja ja muut.

Etsitään mistä tämä alkaa. Tulin nyt tänne eteen paitsi perustelemaan, myös pahoittelemaan. Olen opetuslautakunnassa kannattanut Ala-Malmin peruskoulun lakkauttamista. En suinkaan siksi, että se olisi minusta hauskaa, vaan siksi, että Malmi kuuluu niihin alueisiin, joilla oppilasmäärien väheneminen ei ole sieltä kyseenalaisimmasta päästä. Oman lyhyen lautakuntakauteni aikana tämä Malmin suunnalle esitetty koululakkautus sen sijaan on perusteltu paremmin kuin aiemmat, joita en ole kannattanut.

Itselleni suurin syy kannattaa tätä lakkautusta on se, ettei se juurikaan vaikuta nuorimpien oppilaiden koulumatkaan. Vieressä sijaitsevalla Hietakummun ala-asteella toimivat nyt luokat ensimmäisestä neljännestä. Ala-Malmin peruskoulussa tähän asti toimineet viides ja kuudes luokka-aste siirtyvät Hietakumpuun, jos siis päätämme esityksen mukaan. Siten Hietakummun oppilaat saavat jatkossa käydä koko ala-asteensa samassa koulussa, mikä olisi mielestäni hyvä asia. Yläasteikäiset joutuvat valitettavasti jatkossa kulkemaan pidempää koulumatkaa, mutta heillä on siihen kuitenkin alakouluikäisiä paremmat edellytykset, kun kulkeminen liikenteessä on sujuvampaa. Oppilasmäärien väheneminen kuitenkin koskee eniten juuri yläasteikäisiä. Tähän näh-

14.9.2011

den esitys lakkauttaa tyhjenemään päin oleva 5–9-luokkalaisten koulu on minusta järkevämpää kuin se, että esitettäisiin kokonaisen ala-asteen lakkauttamista tilanteessa, jossa tiedämme, että kaupungin päiväkotiin ovista ja ikkunoista kuitenkin lappaa sisään pikkuväkeä enemmän kuin kukaan meistä on osannut odottaa.

On selvää, että mikäli jostain koulutilasta Malmilla ei nyt luovuta, kaikki lähialueen koulut joutuvat lähivuosina elämään epävarmuudessa, koska kaupunginhallitus on kehottanut purkamaan tilojen ?kapasiteettia ja oppilasmäärien väheneminen Malmilla päin näyttää selvältä. Kaikki koulut toivovat työrauhaa, ja itse sen jo niille kaikille soisin. Vuosittaiset lakkautusesitykset, jotka ensin torpataan ja sitten muodossa tai toisessa kuitenkin toistetaan, väsyttävät kaikkia.

Ala-Malmin peruskoulun oppilasmäärä on jo nyt selvästi laskusuunnassa, ja koulun tiloille löytyisi järkevää uutta käyttöä joko ammatillisen opetuksen kipeästi kaipaamana lisätilana tai yhtä kipeästi kaivattuna muiden koulujen remontin aikaisina väestötiloina. Varmasti tämänkin takia opetuslautakunta oli päätöksessään Ala-Malmin peruskoulun lakkauttamisesta yksimielinen.

Pahoittelen Ala-Malmin peruskoulun lakkauttamisen koulun henkilökunnalle ja oppilaille aiheuttamaa turhautumista ja mahdollisia hankaluuksia. Mikäli päädyimme täällä tänään koulun lakkauttamiseen, toivon kuitenkin, että koulutyö heidän uusissa kouluissa ja työyhteisöissä lähtisi alkuun hyvin ja että sen jälkeen heille kaikille suotaisi uusissa kouluissaan mielekkään koulutyön mahdollistava työrauha.

Nurkkatien ala-asteen ja Puistolän ala-asteen osalta sanottakoon tässä nyt vain, että koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä en näe suurta ongelmaa. Koulujen tilanteeseen ja siihen, onko niissä väljyyttä vai ei, palataan opetuslautakunnan päätöksen mukaisesti vuonna 2014. Hallinnollinen yhdistäminen ei mielestäni ole vielä automaattinen kuolinisku millekään alueen nykyisistä kouluista. Mikäli vuonna 2014 alueella on selvä tarve niin sanotusti luopua jostain tiloista, se voidaan tehdä, ja mikäli ei ole, sitä ei minun ymmärtääkseni tarvitse tehdä. Hallinnollinen yhdistäminen sinällään ei tähän vielä pakota.

Viittaa valtuutettu Hakasen puheenvuoroon: itse ymmärrän hyvin huolen Nurkan monitoimitalon kohtalosta. Hyvin toimivan koulun, leikkipuiston, kirjaston ja muistaakseni myös päiväkodin, ja nyt saa korjata, jos muistan väärin, yhdistelmän hajottamiseen pitäisi mielestäni olla erittäin hyvät perustelut. Siksi suhtaudunkin Nurkan tiloista luopumiseen erittäin epäilevästi, ja mainittakoon, että olen käynyt kyllä näissä kaikissa kouluissa. En siellä kauaa ollut, mutta jonkinlainen käsitys on siitä.

14.9.2011

Valtuutettu Modig

Hyvä, arvoisa puhenainen.

Kiitos valtuutettu Virkkuselle taas kerran erittäin hyvästä puheenvuorosta. Juuri tämä monitoimitalon kohtalo ja asukkaiden tunteet sen ympärillä mietityttää minuakin tässä. Asukkaathan on protestoineet hyvin voimakkaasti, ja siitä varmaan osa on juuri valtuutettu Hakasen mainitsemaa henkisen ja sosiaalisen kohtauspaikan poistamista ja poistumista heiltä. Kuten me toivon mukaan tässä palveluverkkoselvityksessä opimme, asukkaat haluavat osallistua ja osaavat tuoda todella arvokasta tietoa paikalliselta tasolta. Jotta asukkaiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia oikeasti vaalittaisiin, esitän seuraavan ponnen, jonka minä nokkelasti täältä kaivan:

Valtuusto edellyttää, että Nurkkatien ja Puistolan koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä otetaan Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjät ja molempien alueiden asukkaat mukaan talojen käytön suunnitteluun.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Itse asiassa valtuutettu Virkkunen piti erittäinkin hyvän puheenvuoron tuossa äsken, ja voin siihen useimmilta osin yhtyä. Ensinnä täytyy sanoa, että tämä ei mitenkään liity tähän edelliseen asiaan toisin kuin tuossa väitettiin, koska Malmin alueella on ollut näiden peruskoulun ala-asteikäisten määrä pitkään laskussa, ja oikeastaan tämä kysymys liittyy vain siihen, että ala-asteikäiset aikanaan tosiaan vähentyvät. Toinen asia on myöskin se, että Puistolaa lähelläkään ei ole yhtään yksityistä sopimuskoulua.

Jos ajatellaan sitä Malmin tilannetta, jota valtuutettu Virkkunen tuossa käsittelikin. Kävimme siellä paikan päällä, ja täytyy sanoa kyllä, että tällainen 70 oppilaan yläaste on aika surullinen sen opetuksen järjestämisen kannalta, ja niin kuin tässä esityslistalla todetaankin, että Ala-Malmin opettajat ovat joutuneet opettamaan muissa kouluissa opetusvelvollisuuden täyttämiseksi. Koulu on todellakin hyvin pieni. Sitä on yritetty täyttää sitten sillä tavalla, että siellä on olleet nämä 5.–6.-

14.9.2011

luokkalaiset, mutta nyt voi sanoa, että heidän koulunkäyntinsä kannalta siirtyminen siihen Hietakummun ala-asteelle yksinelosen jatkeeksi on ihan hyvä päätös. Tässä ei todellakaan ole kysymys siitä, että ? tilaongelmaa olisi pyritty ratkaisemaan sillä, että lakkautetaanpa siitä yksi peruskoulu, mutta olen itse asiassa tänään jättänyt ammatillisen opetuksen tilojen kokonaissuunnittelusta aloitteen ja olen ihan samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tilat pitäisi ratkaista ihan muulla tavalla.

Jos mennään siihen Nurkkatien kysymykseen sitten. Kävimme sielläkin paikan päällä sitä tilannetta pohtimassa, ja näyttäisi siltä, että vuonna 2015 siellä olisi tilaa. Itse kyllä en luota hirveän hyvin niihin ennusteisiin. En menisi ennakoimaan sitä, mitä tehdään vuonna 2015 koulun osalta. Nyt on sovittu hallinnollisesta yhdistämisestä, ja ainoastaan siitä on kyse tässä tänään tehtävässä päätöksessä, ei muusta.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan Silvia Modigin tekemää ponsiesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Autti

Minä kuitenkin tässä, miten paljon ollaan puhuttu tänään näistä kouluasioista, olen itse kannattamassa tätä Hakasen palautusesitystä ja sitä, että tätä asiaa vielä tarkasteltaisiin uudestaan.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Puistolalan ja Nurkkatien koulujen hallinnollinen yhdistäminen perustellaan tässä päätösesityksessä tavalla, jossa aivan yksiselitteisesti viitataan siihen, että on jo ryhdytty selvittämään sitä, mihin noita tiloja voitaisiin käyttää, kun niistä tiloista on tarkoitus luopua. Se on meille selvästi esitetty tavoite ja sitä ei pitäisi peitellä täällä ja puhua pelkästä hallinnollisesta yhdistämisestä. Toiseksi hallinnollinen yhdistäminen si-

14.9.2011

nällään on ongelma silloin, jos me puhumme kahdesta noinkin erilaisesta tai erillään olevasta koulusta.

Nurkkatien koulun itsenäisyys on tietyllä tavalla tärkeä myös sen monitoimitalon järkevän yhteistoiminnan ja toiminnallisuuden kannalta. Tällainen opetusvirastossa jostain syystä omaksuttu ajatus siitä, että on näitä etärehtoreita, jotka jotenkin vain ammatillisesti johtavat olematta läsnä kouluja, tarkoittaa monitoimitalossa sitä, että siellä ei ole läsnä koskaan sitä koulun rehtoria, jonka kanssa pitäisi sopia monitoimitalon moninaisista yhteistyökuvioista ja muusta. Minä pidän tätä siis molemmista syistä kyseenalaisena, sekä hallinnollisen yhdistämisen idean kannalta että tilojen käytön osalta luopumista ajatellen. Mitä tulee Malmiin, niin voisin kysyä valtuutettu Pakariselta, että minkä takia hän sanoo, että Puistolan alueen osalta on vaikea sanoa, pätevätkö väestöennusteet lapsimääristä, mutta Malmin osalta hän tietää, että varmasti pätevät. Miten niin?

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos.

Yritin ottaa repliikkiä, mutta se ei jostain syystä onnistunut.

Minä voisin oikeastaan vastata valtuutettu Hakaselle jo valtuutettu Pakarisen puolesta sen verran tuosta Malmista, vaikka hän varmasti vastaa itsekin, että Malmilla se oppilasmäärä on jo selvästi vähentynyt ja siellä ihan oikeasti alkaa olla jo tilaa siellä Ala-Malmin peruskoulussa.

Minkäköhän takia minä nyt otin tämän puheenvuoron? Niin, joo, valtuutettu Hakanen otti kantaa etärehtoreihin ja siihen, että Nurkkatiellä ei sitten koskaan se rehtori ole paikalla. Haluaisin tässä kohtaa vain muistuttaa, että ne eivät kuitenkaan ole maantieteellisesti kovin kaukana toisistaan, Nurkkatie ja Puistolan ala-aste, että niillä on aika lyhyt se matkaero. Onhan se totta, että yksi ihminen ei ole kahdessa paikassa samaan aikaan, mutta ei ole kyse siitä, että oltaisiin eri puolilla samaa kaupunginosaa kuitenkaan.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Meillä tänään valtuutettu Virkkusen kanssa synkronisoi ihan tarkkaan. Eli tosiaankin, etärehtori on kyllä ihan siinä muutaman sadan metrin

14.9.2011

päässä, ja toisaalta sitten tähän ennusteasiaan, niin Malmin osalta ei ollut kyse ennusteesta, vaan ihan toteutumasta, kun taas Puistolassa tällä hetkellä ei vielä ole riittävästi tyhjää tilaa, että voisi ajatellakaan minkään koulun lakkauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Toivoisin, että ne, jotka nyt niin innolla ovat lopettamassa noin 300 oppilaan koulua alueelta, jossa sillä on tärkeä merkitys, miettivätkin myös niitä ennusteita eivätkä vain sitä, että onko siellä nyt muutama kymmenen oppilasta vähemmän kuin vähän aikaa sitten. Ei Helsingissä kouluverkkoa kannata siltä pohjalta rakennella, että joka toinen tai kolmas vuosi lopetetaan koulu ja sitten viiden vuoden kuluttua todetaan, että nyt niitä lapsia onkin taas enemmän, perustetaan uusi koulu. Koulutilojen yhteiskäyttöhan on se, joka täällä valtuustossa on moneen kertaan todettu keinoksi vaikuttaa siihen tai toimia sellaisessa ikään kuin tilanteessa, jossa ehkä jonkin rakennuksen kaikki tilat eivät ole 100-prosenttisessä käytössä. Malmilla puuttuu monennäköisestä kunnan toiminnasta tiloja, ja meillä on vaikka kuinka paljon mahdollisuuksia nuorisotoimen ja muun puolella tehdä todella hyödyllisiä toimenpiteitä niiden tilojen yhteiskäytön kautta. 300 hengen koulu on ihan tärkeä Ala-Malmilla.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos.

Kävin ensimmäisessä puheenvuorossani jo perustelemassakin sen, minkä takia minä nyt sitten kuitenkin kannatan sitä Ala-Malmin peruskoulun lakkauttamista, mutta haluaisin nyt vielä valtuutettu Hakaselle todeta, että en minä sitä kuitenkaan mitenkään innolla ole tekemässä. Ymmärtääkseni tosiasia on kuitenkin, että 7. luokalle, ja nyt saat jälleen korjata vaikka jälkikäteen, jos muistan väärin, mutta kuudensia luokkia oli keväällä kaksi, ja jäljellä on nyt vain yksi 7. luokka. Kyllä siellä nyt ihan selkeästi oppilasmäärä on vähenemässä.

14.9.2011

157 §

Esityslistan asia nro 23

VUOKRAUS- JA MYYNTIPERUSTEET RUSKEASUON KAHDELLE TOIMISTOTONTILLE

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tämän ehdotuksen mukaan annetaan valtuudet myydä Ruskeasuolta, hyvältä paikalta, toimitilatontit NCC:n kiinteistösijoitusyhtiölle ja Pöyry-yhtiöiden vastaavalle. NCC ja Pöyry ovat tietysti kiinnostuneita tonteista, koska laskevat tekevänsä hyvät kaupat. Mutta miksi kaupunki myy? Miksi me lahjoitamme tuottoja kiinteistösijoitusyhtiöille? Mikä elinkeinopoliittinen tavoite voi olla kiinteistösijoitusyhtiöiden lihottamisessa? Miksei tonteista tehdä pitkäaikaista vuokrasopimusta?

Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että vuokrasopimukseen ei sisällytetä osto-oikeutta.

158 §

Esityslistan asia nro 24

VUOKRAUSPERUSTEET KUMPULAN SOFIALEHDON RYHMÄKOTITONTTIA VASTAAVALLE MÄÄRÄALALLE

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyväksyn tuon päätösesityksen. Siihen ei ole mitään tässä vaiheessa enää sanottavaa, mutta kiinnitin huomion sellaiseen, että Sofialehdon

14.9.2011

ryhmäkodin tontin vuokrausperusteet on hyvä esimerkki siitä, minkälaiseksi rämeeksi tämä tontinvuokrajärjestelmä on mennyt Helsingin kaupungissa. Meillä on eri käyttötarkoituksessa olevasta tontista peritään eri vuokraa, ja se sinänsä voi olla ihan ymmärrettävää ja perusteltua, mutta tässäkin tapauksessa, kun asumisesta peritään 4 %:n tuottotavoitteen mukainen vuokra, niin sen sijaan palveluasuminen on muuta vuokraamista, ja siitä peritään 5 %:n tuottotavoitteen mukaan. Onko niin, että raha tässä tapauksessa ei siirry mihinkään, mutta tämäntapainen pyörittely tekee meidän budjetistakin aika käsittämättömän. Mitä ne numerot enää tarkoittavat siellä budjetissa, kun siellä on tällaisia rahoja, mitä ei siirretä sinne eikä tänne, ja sitten on hyvin tuntematonta sekin, että mitä tällainen vaikuttaa tonttien hintoihin sitten, kun niistä käydään kauppaa lähiseudulla. Olisin tehnyt valtuustoaloitteen tässä kokouksessa, mutta tämä tekninen systeemi on nyt vähän sellainen, että ei tässä oikein uskalla koskea tuohon koneeseen. Teen sen seuraavaan sitten.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Virkkunen olisi lyhyesti yrittänyt vain kysäistä asiaan liittymättömästi, että eikö valtuustoaloitteita edelleen voi jättää ihan niin kuin ennenkin, eli paperilla tänne eteen?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Mahtavaa, kiitos.

14.9.2011

159 §

Esityslistan asia nro 25

HAAGAN TONTIN 29055/7 ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12040)

Valtuutettu Helistö

Tämä on tällainen asemakaavan muutos, missä Etelä-Haagassa väljälle omakotitontille on tehty vähän tiivistymistä ja hieno, vanha 20-luvulla rakennettu omakotitalo suojellaan. Minulla olisi apulaiskaupunginjohtajalle kuitenkin kysymys tällaisesta mystisestä asiasta. Otsakkeen "Asemakaavan vaiheet ja vuorovaikutus" alla kerrotaan, että tontin omistaja on 18. tammikuuta vuonna 2006 hakenut asemakaavan muuttamista siten, että jäljellä oleva rakennusoikeus voidaan käyttää. Kysymykseni kuuluu, että miten on mahdollista, että tällaisen pienen täydennysrakentamiskohteen asemakaavan muuttamiseen kuluu puoli vuosikymmentä tilanteessa, jossa me toivoisimme muutenkin kaupunkiin lisää omakotitalotontteja ja hyviä veronmaksajia?

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Arvoisa valtuusto. Hyvä puheenjohtaja.

Valitettavasti näin voi aikaa kulua. Yksi tapa oikaista tämän tyyppisten kaavojen käsittelyssä on delegoida vähäisten kaavojen päätösoikeus alemmalle tasolle kuin valtuusto. Aika monessa kaupungissa on esimerkiksi kaupunkisuunnittelulautakunnalla tämän tyyppinen oikeus käsitellä ne suoraan. Tietenkin tässä asiassa voidaan todeta, että myös asia on varmaan jäänyt muiden suurempien kaavojen jalkoihin, eli onko syytä tehdä tämän tyyppisessä asiassa uusi kaava vai olisiko poikkeuslupa tarpeen? Kaupunkisuunnitteluviraston kanssa ollaan pohtimassa sellaista yleislinjausta, että pienet rakennusoikeuksien muutokset, niin kuin tässäkin on lähellä, voitaisiin hoitaa yleisesti poikkeusluvalla, joka on hieman nopeampi menettely tai, asiallisesti, pitäisi olla hyvin paljon nopeampi menettely.

14.9.2011

Eli poikkeuslupakäytännön laventaminen ja sitten toisaalta vähäisten kaavojen delegointi lautakuntaan ovat minun mielestäni ne keinot, jotka rakenteellisesti auttavat, ja sitten yleisesti, kyllä meidän Helsingissä täytyy katsoa vähän peiliin näissä kaavatarinoissa. Ei tällaista viivytyä tietenkään saisi sallia.

Valtuutettu Saarnio (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan puheenjohtaja poisti tämän minun puheenvuoroni. Ihmettelen apulaiskaupunginjohtaja perusteluita, että tämä valtuustokäsittely olisi tämän viiveen aiheuttanut. Luulen, että viiveet on kyllä ihan muualla, ja minusta valtuuston vähäisen päätäntävällän viemistä alaspäin näissäkin asioissa on syytä harkita hyvin tarkkaan.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Helistö kiinnitti tosi olennaiseen asiaan huomiota. Olen tyytyväinen, että hän teki tämän kysymyksen. Ihmettelen kyllä sitä, että tämä ei vielä kukaan toimi eikä pelaa eikä ruleta tämä homma, nimittäin noin 5 tai 10 vuotta sitten valtuusto hyväksyi minun esitykseni aikoinaan siitä, että tähän kaavasysteemiin tai näihin tällaisiin pieniin kaavamuuutoksiin järjestetään niin sanottu pikakassa. Eli sellainen, että ne eivät ole kaikki kaavasysteemit ja muutokset siellä samassa jonossa isot ja pienet sekaisin, vaan nimenomaan, että nämä pienet omakotitalojutut menisivät ikään kuin ohituskaistaa ohi ja niillä olisi sellainen oma käsittely. En tiedä, minne se nyt on sitten kadonnut ja miksi sitä ei toteuta, mutta se olisi erittäin tarpeellinen ottaa käyttöön, jos ei se sitten vielä kukaan toimi.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse oletan, että tämä tulospalkkiojärjestelmä vähän jarruttaa tätä kehitystä, että mieluummin kaavoitetaan sellaisia kohteita, mihin tulee enemmän rakennusoikeutta, ja olen havainnut, että tällaiset pienet

14.9.2011

kaavamuutokset jäävät odottamaan. Tiedän myös, että tässä kohteessa on tehty kaavavalituksia naapureitten taholta, mikä jonkin verran on hidastanut varmasti asiaa.

Valtuutettu Helistö

Minä nyt toivoisin, että näitä puheenvuoroja ei tarvitsisi käyttää enää kauhean useasti, että apulaiskaupunginjohtaja nyt sitten ottaisi kopin. Valtuustosalissa taitaa istua kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajistoakin. Tarttukaa nyt jotain niskasta kiinni. Kyllä se oikea niska varmasti jostain löytyy. Se voi olla oma niska.

160 §

Esityslistan asia nro 26

LAAJASALON PUISTO-, VIRKISTYS-, KESÄMAJA-, PALSTAVILJELY- YM. ALUEIDEN
(STANSVIKIN ALUE) ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEEN (NRO 11960)

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Asemakaavoituksessa on ymmärtääkseni pidetty hyvänä periaatteena sitä, että alueita suunnitellaan kokonaisuutena eikä tehdä tilkkutäkki-kaavoitusta. Helsingissä näyttää valitettavasti yleistyneen alueiden kaavoituksen pilkkominen jopa tietoisesti moniin osiin, ja tässäkin tapauksessa käytännössä yhtä aluetta suunnitellaan kolmella eri kaavalla eri aikataululla. Stansvikin nummen osalta KHO totesi luontoselvitykset puutteellisiksi. Nummi ei kuulunut tähän kaavaan, mutta on tämän alueen välittömässä läheisyydessä ja vaikuttaa tähän kokonaisuuteen. Uimarannan ja vihervyöhykkeen kaava on tekeillä. KHO:n päätös on asettanut myöskin kyseenalaiseksi tämän alueen kaavoituksen keskeisiin lähtökohtiin kuuluvan rakentamisen laajentamisen öljysataman itäpuoleisella alueella.

14.9.2011

Luontoselvitykset, joita tässä on tehty, pitäisi tietysti tehdä asianmukaisesti koko alueelta ennen asemakaavaa, ja asemakaavat siis yhtä aikaa tai mieluiten yhtenä kokonaisuutena, jotta tämä arvokas kokonaisuus ja luontoarvot voidaan ottaa huomioon. Asukaspalautteessa on arvosteltu sitä, että esitetty kaava ei ota riittävästi huomioon muun muassa maakuntakaavassa ja yleiskaavassa todettuja kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita kokonaisuuksia. Samoin on arvosteltu sitä, että EU:n luontodirektiivin määräyksiä ja meludirektiivin määräyksiä vähämeluisten alueiden suojelusta ei ole riittävästi otettu huomioon. Muistutuksia on esitetty muun muassa Uudenkylän alueella tulevasta rakentamisesta, mökeille osoitetuista uusista paikoista ja viljelypalsata-alueen siirtämisestä paikkaan, jossa sen alle jää vanhaa luonnon tammimetsään.

Kuntalaisia on tässä kyllä taas kerran kuultu muodollisesti, mutta ilmeisestikään ei ole riittävästi kuunneltu. Kaupunkisuunnitteluvirasto näyttää ajaneen aika jääräpäisesti läpi omaa linjaansa, jonka taustalla ovat varmaankin Kruunuvuoren rannan rakentamiseen asetetut ylimitoitettut tavoitteet. Kaavaesityksen merkintöihin on tehty muutamia täsmennyksiä ja aiheellisiakin sellaisia, mutta ne eivät ole riittäviä suojelutavoitteiden toteutumisen turvaamista ajatellen. Haluan korostaa, että tässä ei ole nyt kysymys vain tuon alueen ja välittömästi siinä vieressä olevien helsinkiläisten kannalta tärkeistä virkistysalueista, vaan se on koko helsinkiläisille tärkeä alue. Ehdotan, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että aluetta voidaan suunnitella kokonaisuutena ja sen merkittävät kulttuurimaisema- ja luontoarvot turvataan.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Toisin kuin Yrjö Hakanen tuossa totesi, niin täytyy muistaa, että tällä alueella on kuitenkin hyväksytty osayleiskaava, jonka yhteydessä on myöskin luontoarvoja, kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita ja niin edelleen selvitetty, joten jos sitten se lähempi kaavoittaminen etenee osa-alueittain, niin se on hyvin normaali käytäntö, ja niin oikeastaan pitää tehdäkin. Silloin voidaan osayleiskaavaa tarkemmin sitten edetä eri alueiden kohdalla.

Mielestäni tässä päätöksessä tehtävät ehdotukset, jotka tähtäävät siihen, että kun Helsinki on merellinen kaupunki, niin kaupunkilaisille tarjoutuu kyllä todella erinomainen uusi merellinen virkistysalue. Olen itse

14.9.2011

käynyt aika monta kertaa tällä alueella, Stansvikin kartanon alueella, ja ihmetellyt sitä, että miksi tätä aluetta ei ole hyödynnetty laajemmin kaupunkilaisten käytössä. Tietysti julkisen liikenteen mahdollisuudet ovat siellä olleet rajallisia, ja merelliset mahdollisuudet ovat käytännössä olleet nolla. Alueella on myöskin paljon 1800-luvulla rakennettuja arvokkaita rakennuksia, jotka nyt tässä kaavaehdotuksessa esitetään suojeltaviksi, mikä on minusta aivan oikea lähtökohta. Nyt kaupungin tietysti pitää pitää huolta, että myöskin ne rakennukset saatetaan arvoiseensa asemaan ja että ne olisivat laajasti kaupunkilaisten käytössä.

Minusta tämä kaavaehdotus toteutuessaan tuo helsinkiläisille erittäin suuren ja hyvän mahdollisuuden merelliseen virkistytymiseen. Täytyy muistaa myös Kruunuvuoren rannan rakentamisessa, että tällä alueella virkistysalueena on aivan keskeinen ja suuri merkitys. Se täytyy nähdä kokonaisuutena. Millä tavalla sitten nämä kesämajat, niin ne on otettu myöskin tässä kaavaehdotuksessa huomioon. Uudenkylän kesämajat voidaan kaavoittaa sinne Vanhankylän alueelle, toisin kuin esimerkiksi Herttoniemen rannassa, jossa kesämaja-alueille ei ollut enää mitään mahdollisuuksia tarjota uutta tilaa. Tässä tarjotaan nyt sitten kuitenkin Uudenkylän asukkaille. Sillä tavalla tämä kuitenkin minusta on Uudenkylän kesämaja-asukkaiden kannalta huomattavasti parempi ratkaisu kuin esimerkiksi Herttoniemen rannan kannalla.

Lämpimästi tuen tämän asemakaavan läpimenoa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Minä olen samaa mieltä valtuutettu Anttilan kanssa siitä, että tämä alue on todella hieno ja siellä kannattaa kaikkien helsinkiläisten käydä. Erityisesti kesällähän se on ihana alue. Siitä olen kyllä eri mieltä, että osayleiskaavan jälkeen olisi mielekästä tämän tapaista aluetta pirstoa kolmeen osaan, joihin tehdään eri aikaan asemakaavaa, koska näiden kolmen kaavan kohdalla on kysymys aivan oleellisesti samasta alueesta tosiasiasa, ja luulisin, että tällä kaavoituksen pirstomisella on jotkut aivan muut tavoitteet kuin se, että siinä olisi yritetty hyvää suunnittelua tehdä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti.

Mitä sitten tulee tähän Uudenkylän alueeseen ja mökkikylään, niin on vähän kohtuutonta nyt ottaa esimerkiksi se, että mökkikylä tuhotaan kokonaan. Tässäkin on kysymys siitä, että olisi voitu jättää laajentamatta sitä uutta rakentamista sille alueelle, jolloin kylän siirtäminen ei olisi

14.9.2011

ollut tarpeen. Se, jos jossain muualla on tehty vielä älyttömämpiä ratkaisuja, ei anna aiheutta tässä tehdä tarpeettomia virheitä.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minun täytyy nyt puolustaa omaa virastoa sen verran, että kaiken pilkkomisen syynä on pyrkimys tehdä mahdollisimman parasta kaupunkia. Nämä on minun henkilökohtaisia lapsuudenkallioita, ja niitä puita en mielelläni kaataisi, mutta jos sinne lähdetään rakentamaan, niin tehdään se sitten kunnolla ja tehokkaasti ja niin, että siitä saadaan mahdollisimman toimiva ja tiivis kaupunginosa niin, että sille muutokselle on perusteet ja me saamme siitä tarpeeksi takaisin. Yksi olennainen asia, joka tähän tietysti liittyy, on se tuleva taistelu siitä sillasta, joka on myös aivan olennainen tämän alueen kannalta. Tosiasia kyllä on, että nämä luontoselvitykset eivät ole menneet niin hyvin kuin niitten olisi kuulunut mennä. Siitä on jopa korkeimman hallinto-oikeuden päätös, että ne ovat perustuneet osittain puutteelliseen tietoon, mutta lautakunnan jäsenet ovat kyllä keskustelleet kaavoittajan ja suunnittelijoiden kanssa, ja minä en ainakaan itse tätä esitystä vastusta.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka tämä tulee palasina nyt tänne valtuustoon, niin kyllä kaupunkisuunnittelulautakunnassa me olemme koko ajan tienneet, mitä kokonaisuutta tässä tehdään. Tuolla alueella on tietysti menossa sellainen muutos, joka sattuu joitakin ihmisiä, koska se on ollut tuollainen vähän syrjäinen paikka, joka on ollut aika pienen piirin käytössä, ja nyt kun sinne tulee 15 000 asukkaan asuinalue siihen viereen, niin se tietty epävirallinen yksityisyys siltä sitten tietysti kyllä väkisin poistuu.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen viettänyt tuolla jonkun verran aikaa, Stanvikissa kyläyhteisössä, ja keskustellut ihmisten kanssa, ja tosiaan he kokevat perustelluista syistä uhkaksi monennäköisiä asioita, mutta lautakunnan puheenjohtajana, joka tulee huolehtimaan katu- ja puistosuunnittelusta ja sen toimeen-

14.9.2011

panosta, totean että lautakunta on tähän hyvin syvällisesti perehtynyt ja pitää tätä kaavaesitystä suhteellisen mainiona, ja se mahdollistaa näiden luonto-, historia- ja virkistysarvojen järkevän käyttöönoton. Lautakunnan näkökulmasta kaavaesitys on hyvä.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara sanoi, että tässä olisi kysymys tuskasta siitä, että on ollut suhteellisen hiljainen ja rauhallinen alue ja nyt sinne tulee muita ihmisiä. Ei siitä nyt kyllä ole kysymys. Tätä on vuosikausia tehty tätä kaavaa, pohdittu sitä, että miten voidaan yhtä aikaa rakentaa hienoa kaupunkia upealle paikalle, mutta niin tiiviisti, että pystytään säilyttämään myös näitä luontoarvoja ja virkistysarvoja. Tässähän on itse asiassa ollut suuri taistelu siitä, että miksi levittäydytään mattomaisesti erittäin hienolle, arvokkaalle alueelle, johon olen kävellessä käynyt tutustumassa tämän kaavoituksen yhteydessä, fillarilla, koiran kanssa moneen kertaan.

Kyllä tässä kamppailussa on kysymys jostain muusta kuin siitä, että jontenkin ? vain puolustetaan jotain omaa, vaan kysymys on siitä, että jos ajatellaan sitä kaupunginosaa, johon arvioidaan tulevaksi, Laajasalo on osa Kruunuvuorenrantaa, noin 10 000 asukasta, niin jos me menemme liian pitkälle siellä luonnossa, niin sitä luontoa on liian vähän ja se ei enää kestä sitä räsitystä. Eli kyllä tässä on paljon isommista asioista kyse, ja sen vuoksi minä olen koko ajan pyrkinyt kriittisesti rajamaan, ei niin että rakentamisneliöiden määrä vähenisi, mutta rajamaan sitä aluetta sille jo vanhalle öljysataman alueelle niin, että rakennettaisiin vaikka pikkuisen korkeammalle, jotta se arvokas, hieno alue säilyy. Tätä johdonmukaisesti olen esittänyt ja tehnyt koko sen ajan, kun tämä kaava on ollut esillä. Edelleen olen sitä mieltä, että tällä tavalla me saisimme vain parempaa kaupunkia rakennettua.

14.9.2011

161 §

Esityslistan asia nro 27

LASTEN JA NUORTEN PSYKIATRISTEN PALVELUJEN TOTEUMISEN SEURANTA

Valtuutettu Näre

Arvoisa puheenjohtaja, hyvä valtuustoväki.

Lasten ja nuorten psykiatriaan panostaminen on paitsi inhimillisesti tärkeää, myös taloudellisesti järkevää, koska alle 30-vuotiaan työkyvyttömyyseläkkeelle joutuneen menetetyn työpanoksen arvo on arvioitu olevan 1,5 miljoonaa euroa. Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteumista koskeva raportti näyttää kehityksen vievän oikeaan suuntaan. Erityisen hyvä työmuoto vaikuttaa olevan erikoissairaanhoidossakin käyttöön otettu jalkautuvan hoidon tuominen lasten arkeen, eli samanlainen työ, jota tehtiin jo ennen palvelujen keskittämisuudistusta terveyskeskuksen lasten ja nuorten arviointipoliklinikalla Lapissa.

Koska suurin syy lasten ja nuorten psykiatrisiin ongelmiin ovat vanhempien päihde- ja mielenterveys- sekä arjenhallintaongelmat, on tosi hyvä, että lapsen lähiympäristön valmiuksia tuetaan. Viime arviointikertomuksessa ilmeni, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen keskittäminen HUSiin olisi kaivannut parempaa ohjausta. Poliklinikoiden ja perheneuvolojen työnjako ei näyttänyt toimivan riittävän hyvin, osittain ehkä siksi, että organisaatiomuutoksesta ei ollut kunnolla tiedotettu eikä mielenterveysasetuksen mukaista eri tahojen yhteistyökokousta oltu kutsuttu riittävän ajoissa kokoon.

Haluaisinkin nyt kysyä uudelta apulaiskaupunginjohtaja Laura Rädyltä, onko työnjakoa nyt selkiytetty muun muassa siltä osin, mitä kautta lievästi oireilevien lasten tulisi hakeutua hoitoon, mikä on heidän hoitoreitinsä. Jos tämä reitti on selkeä, jonojen syntymiseltäkin vältytään helpommin, niin kuin nyt näyttäisi tapahtuneen. Entä miten lastensuojelulasten hoitoon pääsyä on helpotettu siltä osin, että he pääsisivät hoitoon myös ilman huostaanottoa?

Raportissa todetaan, että kymmenisen prosenttia läheteistä palauteetaan. Toinen mokoma läheteistä lähetetään täydennettäväksi. Mille lä-

14.9.2011

hettäjätaholle nämä palautukset nämä palautukset päätyvät? Tämän perusteella viidesosa lapsista ja nuorista ei siis kai ole jonossa, koska läheteessä on korjattavaa. Lähettäjätahoissa ei näy yksityislääkäreiden läheteitä. Mikä on niiden osuus lähettäjistä? Raportin lukemista hankaloitti se, että tekstiin ei ollut tuotu diagrammeja, lukuja, vaan niitä piti tihrustaa ruudulta. Jos oikein ymmärsin, vuonna 2008 akuuttipotilaiden määrä oli noin 110 ja akuuttikäyntejä oli noin 1 100, eli noin 10 potilasta kohden. Tätä en kyllä hahmottanut, enkä myöskään sitä, että vuonna 2010 helsinkiläisiä päivystyspotilaita oli 43 ja vuonna 2009 65. Siis minkä ajan sisällä? Mikä on päivystys- ja akuuttipotilaiden ero? Voisiko tätä selventää?

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Lasten ja nuorten mielenterveys ei koskaan voi olla vain terveysviraston tai varsinkaan vain HUSin erikoissairaanhoidon asia. Se on varmasti kaikille selvä. Kuitenkin niillä on tässä merkittävä rooli. Sosiaali- ja terveyslautakunnan yhteisessä iltakoulussa oli hyviä asiantuntijapuheenvuoroja luottamushenkilöiden lisäksi viime viikolla, ja siellä tuli esille hyvin vahvasti sieltä HUSin puolelta, että on myös olemassa resurssivajetta, jonka takia priorisointeja joudutaan tekemään myös silloin, kun tiedetään, että voitaisiin vähälläkin panostuksella siellä auttaa, mutta täytyy priorisoida niin, että voi olla että nämä eivät saakaan sitten sitä apua siinä. Erityisesti, mikä jäi mieleen: minusta on merkittävää se, että sieltäkin toivottaa, että tällaista matalan kynnyksen perusterveydenhoidon tasolla tapahtuvaa hoitoa vahvistettaisiin niin, että siinä kohdassa ei ole sellaista palikan puuttumista tai niin, että gäppi ei tulisi liian suureksi. Tähän tietenkin liittyy osaltaan isosti kouluterveydenhuolto ja neuvolan tasolla tehdyt toiminnot.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja.

Kahdessa edellisessä puheenvuorossa on nostettu tärkeitä asioita esille, ja halusin itsekin nostaa tämän saman asian kuin valtuutettu Ingervo, tästä resurssikysymyksestä. Tämä on nyt vuosien mittaan ollut aina tällainen asia, että meillä on ollut liian vähän resursseja ja se on erin-

14.9.2011

omaisen hyvä, että se tuli täällä esiin, samoin kuin tämä matalan kynnyksen mahdollisuus päästä hoitoon.

Tuosta raportista. Haluaisin kannustaa jatkamaan tätä niin sanotun alkuarviointimallin kehittämistä, eli todella nopeassa aikataulussa se yhdetä kahteen käyntiin saataisiin hoidettua, kun se näkyy, että siellä osa selviää jo tällä parilla käynnillä. Jos ajatellaan, että me satsaisimme tähän vielä enemmän, niin se käytännössä voisi tarkoittaa, että sitten näitten perheiden ja lasten ongelmien kasautumista ja vaikeutumista voitaisiin estää. Tämä on mielestäni erinomainen asia, että tätä on kehitetty.

Täytyy sanoa, että terveyslautakunnan raportti on hyvinkin positiivinen, ja oli hyvä, että nousi esille myös tämä resurssitarve tässä keskustelussa. Siitä on käyty keskustelua todella, että ei ole kaikki ihan niin ruusuista kuin mitä raportissa näyttää.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Todellakin jatkaakseni valtuutettu Puhakan puheenvuorosta, niin minuakin kiusasi tätä lukiessa se, että tämän raportin mukaan lasten ja nuorten psykiatriassa Helsingissä palvelut kehittyvät hyvin. Voi ollakin niin, että hoitotakuun määräajat toteutuvat muodollisesti ja paperilla, mutta tosielämästä meistä varmaan useimmat on kuulleet varsin toisenkinlaisia viestejä tilanteesta tänä päivänä.

Käytännössä näyttää joskus olevan niin, että varhaista tukea ja hoitoa saa vasta, kun tilanne on todella paha. Lähes psykoosin kriteerit pitää täyttyä, sanoi eräs lasten ja nuorten kanssa ammatikseen töitä Helsingissä tekevä. Perheneuvoloiden osalta ikävastuissa on ilmeisesti ongelmia erityisesti 13–17-vuotiaiden osalta. He eivät ole löytäneet riittävästi sopivia tapoja kohdata näitä palveluja tai nämä palvelut eivät ole kohdanneet riittävästi heitä.

Nuorten mielenterveyskuntoutujien kulttuuripaja Elviksen toiminnan päättyminen tämän vuoden lopulla on eräs esimerkki siitä, miten lyhytnäköinen menojen karsiminen on vaarassa aiheuttaa suurta inhimillistä ja taloudellistakin vahinkoa. Terveyslautakunnan käsittelemässä vastauksessa aloitteeseen, jonka 61 kaupunginvaltuutettua keväällä allekirjoitti, todetaan Elvis-tyyppistä toimintaa tarvittavan lisääntyvässä määrin ja pidetään erittäin tärkeänä kulttuurityöpajan toiminnan jatkamisen selvittämistä. Käytännössä terveyskeskus kuitenkin toteaa, että sillä ei

14.9.2011

ole budjettiraamin puitteissa mahdollisuuksia lisärahoitukseen toiminnalle, jota se itse pitää erittäin tärkeänä ja jota sen mielestä pitäisi jopa laajentaa.

Esitänkin, että valtuusto hyväksyy seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto kiirehtii nuorten mielenterveyskuntoutujien Elvis-hankkeen rahoituksen turvaamista niin, että kulttuurityöpajan toimintaa voidaan jatkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Kannatan valtuutettu Hakasen tekemää esitystä.

Tässä raportissa on paljon myönteisiä kehityssuuntia, mutta siinä on yksi iso vika. Siinä ei juurikaan sanota mitään käyttäjien kokemuksista näistä palveluista. Hoitotakuuta on todellakin pystytty toteuttamaan ihan eri tavalla kuin ennen siinä merkityksessä, että ensimmäiselle käynnille pääsee nopeasti, mutta sitten näiden palvelujen käyttäjät valittavat sitä, että erityisesti lääkärit vaihtuvat kaiken aikaa. Mitään tällaista lääkärihoidon jatkuvuutta ei ole, puhumattakaan psykiatrihoidon jatkuvuudesta, koska esimerkiksi täällä lasten psykiatrisella poliklinikalla ja luultavasti myöskin nuorten nämä lääkärit ovat koulututtavia, eivät suinkaan päteviä ja kokeneita, ja varsinkaan eivät pysyviä. Tämä on iso haitta, sitä paitsi se osoittaa, että lastenpsykiatrian ja perheneuvoloiden eriyttämisen perusteet olivat ihan virheellisiä. Sitähän aikanaan perusteltiin nimenomaan sillä, että kun on erillinen lastenpsykiatrian poliklinikkaverkosto, niin sinne saadaan sitten päteviä psykiatreja. Tämä ei ole lainkaan toteutunut.

Haluaisin kyllä kuulla jonkinlaista arviointia siitä, että onko ylimalkaan ollut jotakin hyötyä siitä, että on perustettu nämä rinnakkaiset yksiköt. Nämähän ovat molemmat pieniä yksiköistä, perheneuvolat ja lastenpsykiatrian yksiköt, ja sitten ne vielä jakavat keskenään tehtäviä ja jonkin verran lähettelevät toisilleen, ja on tätä edestakaista liikennettä myöskin, mikä ilman muuta hukkaa kaikki resursseja.

Täällä raportissa sanotaankin lopuksi, että lasten mielenterveyspalvelujen tehtävänjako ja hoitopolut vaativat edelleen selkiyttämistä. Minä kyllä toivoisin, että sitä selkiytettäisiin niin, että nämä yksiköt yhdistettäisiin, jotta saataisiin laaja-alaisempaa ja myöskin paremmin resursoitua työtä sitten aikaiseksi täällä avohoidossa.

14.9.2011

Lastenpsykiatrian osastohoidosta sanotaan, että siellä on pystytty nyt korvaamaan sitä tuntuvasti kotiin suunnatulla hoidolla ja että perheet pääsääntöisesti ovat tyytyväisiä siihen. Tässäkin haluaisin vähän tarkempaa tietoa siitä, että millä perusteilla ollaan tyytyväisiä ja millä perusteella ollaan tyytymättömiä ja mitä ne tyytymättömät sitten haluaisivat. Ainakin tuolla nuorisopsykiatrian puolella selvästi on suuri ongelma se, että palvelut eivät ole riittävän jatkuvia ja turvallisia. Ilman muuta olen sitä mieltä, että lasten ja nuorten hoitaminen psykiatrisessa sairaalassa ei ole mikään hyvä idea. Siitä pitäisi pyrkiä tiukasti eroon, mutta siitä pääsee eroon vain sillä, että meillä on kunnollisia hoitoyhteisöjä, joissa voi asua pitkäaikaisesti ja jotka tarjoavat monenlaista toimintaa, ikätasoista, aktivoivaa toimintaa siitä riippumatta, että lapsi tai nuori on vakavasti sairas.

Valtuutettu Vikstedt (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kati Peltola arveli, että nuorisopsykiatriassa on sama ongelma kuin lapsilla, ja minä voin vakuuttaa, että se tosiaankin on niin, että psykiatri ei pysy nuorten osaston lääkärinä kolmea, neljää kuukautta kauempaa. Yhtään ei ole sellaista, mitä minä olen olosuhteitten pakosta joutunut kolme vuotta seuraamaan. Se on hieno idea, että pyritään pois sairaalamaisuudesta ja laitospaisuudesta, mutta lopputulos on se, että ne, jotka ovat todella sairaita ja tarvitsisivat ympäri vuorokauden hoitoa, niin heille ei ole paikkaa koko maailmassa. Ei ole paikkaa, mihin mennä. Ne lähettävät kotiin, jossa ei ole tule toimeen. Sieltä lähetetään kadulla ja sitten uudestaan polille ja niin pois päin. Ei mene hyvin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä seurantaraporttihan osoittaa, että lasten psykiatrinen hoito, joka siirrettiin HYKS:lle, on varsin hyvin onnistunut. Siinä on jonot purkautuneet, sinne on päässyt nopeasti ja vaikeat tapaukset on hoidettu asianmukaisesti. Sitten meidän terveysasemilla, jotka taas kuuluvat terkelle, hoidetaan lievempiä lastenpsykiatrisia tapauksia. Sitten meillä on kolmas paikka, se on perheneuvolat. Siellä hoidetaan noin 2 000 asiakasta vuodessa ja käyntejä on 30 000. Siis nämä eivät ole mitään helppoja tapauksia nämäkään, jos he vaativat noin 15 käyntiä vuodessa. Nyt olen kyllä valtuutettu Peltolan kanssa samaa mieltä siitä, et-

14.9.2011

tä meidän lastenpsykiatriset hoidot ovat liian hajanaisia, ja se aiheuttaa sen, että se on sekä kallista että tehotonta. Eikö nyt tämä ole hyvä esimerkki siitä, että sosiaali- ja terveystoimi Helsingin kaupungissa tulisi yhdistää?

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kulttuuripaja Elviksen yhteistyö Harjun nuorisotilan toimii, ja siinä on tietty tunnelma, joka jo auttaa nuoria ja vähän aikuisempiäkin, jotka siellä käyvät, skarppaamaan, ja nimenomaan Elviksen työntekijät tekevät erittäin hyvää duunia. Täällä nyt puhutaan tuollaisesta pienestä rahamäärästä, jonka soisi saavan tähän hommaan, jotta se homma pyörisi.

Ensinnäkään mielenterveydellä ei ole, sitten kun se leviää käsiin ja näkyy tuolla kadulla kaikennäköisistä säästösyistä, oikein sellaista hintaa, josta kauheasti kannattaisi tinkiä, varsinkin jos puhutaan tällaisesta toimivasta yksiköstä, jollainen tämäkin on. Sitten puheet siitä, että Helsingissä pääsee vastaanotolle mielenterveysongelmien takia helposti, sanon sen näin että aika huonoa mainontaa, ei se pidä lainkaan paikkaansa. Jonot ovat valtavia, hankala päästä ja sitten, kun on tällainen tila, missä on tapahtumaa, niin sitä ollaan feidaamassa alas. Tuntuu aika kurjalta, että onko tämä ihan tällaista Ruoholahtea tämä suunnittelumeininki.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minä en ymmärrä, miksi Asko-Seljavaaran pitää joka kerta puheenvuoroissaan vetää sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistäminen esiin, kun puhutaan vakavista resurssiongelmista, tässä tapauksessa kyllä myöskin organisaatio-ongelmista, ja olemme tosiaan samaa mieltä siitä, että tässä on liian monta kokkia tässä sopassa. Pitäisi vahvistaa ilman muuta terveysasemalla psykiatrista osaamista ja erilaisia ryhmätoimintoja. Tämä on keskeinen asia myöskin lasten ja nuorten kohdalla, samoin tietenkin päivähoitossa ja koulussa pitäisi olla riittävät resurssit.

Sitten tämä varsinainen hoitojärjestelmä. Siinä kyllä riittäisi yksi taso, ja se on HYKS:n ja Helsingin välinen ongelma eikä suinkaan sosiaali- ja terveydenhuollon välinen ongelma.

14.9.2011

Ledamoten Thors

Värderade ordförande.

Först tycker jag att vi kan gratulera alla dem som har sysslat med att få det här nya datorsystemet igång. Jag tycker det har fungerat överraskande bra, och det är ett finlandssvenskt superlativ.

Toiseksi raportti on ilmeisesti päivätty ennen maaliskuun alkua. Siinä todetaan, että ruotsinkielinen nuorisotoimen yksikkö aloittaa toimintansa maaliskuussa. Odotan todellakin myöskin sen arviointia, ja se tulee tapahtumaan marraskuussa yhdessä seminaarissa, jossa voimme saada siitä enemmän tietoa.

Hyvät ystävät, jos Ode suo anteeksi. Meillä on se sanonta, että vale, emävale ja tilasto. Tilastolla pystymme osoittamaan, että monet akuutit hoidot ovat vähentyneet, mutta miten paljon tästä on johtunut medikalisaation lisääntymisestä ja siitä, että esimerkiksi alaikäiset myöskin saavat lääkkeitä ilman lääkärissä käyntiä. Sekin on yksi huolenaihe, jonka olisi voinut ja pitänyt ottaa tässä yhteydessä esiin. Se mitä valtuutettu Peltola sanoi tästä käyttäjien näkökulmasta, mitä me kuulemme kouluista, psykiatrisista ongelmista kouluissa edelleen, on vakava asia, ja toivoisin hartaasti, että lautakunta, seuraavan kerran saisin raportin nopeammin käsittelyyn.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Itsekin olen samaa mieltä, että tähän on aika suppea tämä selvitys, mikä on saatu tästä lasten psykiatrisesta hoidosta, kun vertaa siihen, että kuinka paljon siellä on ongelmia. Kun meillä oli lautakuntien yhteinen kokous, niin siellä minulle jäi mieleen HYKS:n lastenpsykiatrian yksikön lääkärin sanoma, että kuitenkin näitä resursseja tarvitaan lisää. Hän sanoi, että kohta joudutaan sen eteen, että täytyy alkaa jo lapsuusvaiheessa arvioimaan sitä, että hoidetaanko ne, kenellä on edellytyksiä parantua hyvin, vai ne henkilöt ja lapset, jotka on kaikkein heikoimmassa asemassa. Hän sanoi, että tällä hetkellä vielä molempia autetaan, mutta kohta ollaan tämän raa'an arvion edessä. Sen takia tietysti toivoo itsekin, että me ottaisimme tämä vakavasti, ja taas kun on tulossa sitten talousarvion käsittely, niin muistaisimme myös siellä kohdentaa määrärahoja tähän.

14.9.2011

Se, mikä siinä kokouksessa tuli erityisesti esille, oli se, että varmasti tässä erikoissairaanhoidossa lapset pääsevät ehkä aikaisempaa paremmin hoitoon, mutta sitten nämä lievemmin oirehtivat lapset jäävät nyt sitten, taas kun on pitänyt priorisoida, heikommalle hoidolle. Sitten siellä mietittiin juuri, että miten lastensuojelulaitoksissa oleville lapsille taataan tämä psykiatrinen hoito ja miten jokainen lapsi, joka tätä jo siinä alkuvaiheessa tarvitsee, pääsisi hyvin nopeasti siihen arvioon ja hoitoon, ettei sitten tämä mielenterveyshäiriö vakavoituisi, milloin se on aina vaikeampi hoitaa. Sen takia ehdotan tässä pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että sille annetaan selvitys siitä, millaisia ennaltaehkäiseviä palveluja ja kuinka paljon henkilöstöä niiden toteuttamiseen tarvitaan, jotta myös lievemmistä psyykkisistä ongelmia kärsivät lapset pääsisivät tarvittaviin tutkimuksiin ja heidän jatkohoitonsa voitaisiin turvata.

Ja tosiaan, että tämä tehtäisiin aika nopeastikin, että meillä olisi käytössä tämä tieto sitten taas, kuten sanoin, kun käsitellään talousarviota.

Valtuutettu Modig

Puheenjohtaja.

Kiitos. Minunkin mielestäni tämä selvitys on suppea. Vähän samoja ajatuksia heräsi kuin valtuutettu Thorsin. Sitten myöskin selvityksessä positiiviset luvut ja kehitys ei nyt ihan vastaa sitä todellista kokemusta, mikä minullakin on. Valtuutettu Vikstedt esitti siitä hyvän huomion. Sen takia haluan kannattaa valtuutettu Autin tekemää pontta ja valtuutettu Hakasen, jos sitä ei ole vielä kannatettu.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Rätty

Hyvät valtuutetut.

Koska tämä on nykyään sähköinen kokous, päätin ottaa tietokoneen mukaan. Tässä valtuutettu Näre esitti muutamia kysymyksiä, jotka toivottavasti sain kaikki kirjattua ylös, ja niihin nyt vastaan. Tässä oli kysymys siitä, että kuka vastaa tästä perustason lasten ja nuorten mielen-terveyden hoidosta. Siitä vastaa perusterveydenhuolto, eli siellä Helsingin kaupungin terveysasemat, kouluterveydenhuolto ja lastenneuvo-

14.9.2011

lat ja sosiaaliviraston puolella sitten taas perheneuvolat, ja sieltä suurin osa läheteistä tulee. Vain noin 15 % läheteistä tulee muualta kuin kaupungin organisaatiosta, eli yksityislääkäreiltä tulevien läheteiden määrä on hyvin pieni. Tässä työnjaossa on varmasti vielä selkiytettävää, kuten siinä raportissakin sanotaan, ja se on sellaista jatkuvaa työtä, jota pitää tehdä.

Sitten kysyttiin sitä, että miten päivystyspotilaat ja akuuttipotilaat eroavat toisistaan. Päivystyspotilaat hoidetaan heti ja akuuttipotilaat on niin sanotusti kiireellisiä potilaita, eli muutaman vuorokauden sisällä heidät otetaan hoitoon.

Sitten pyydettiin lisää näitä havainnekuvia ja diagrammeja. Niitä pyritään ensi vuonna laittamaan tähän raporttiin lisää.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Kiitos, apulaiskaupunginjohtaja Rätty. Itse asiassa se, mitä itse kaipasin niiden diagrammien osalta, olisi ne luvut sinne tekstiin, koska siitä ei oikein saanut selvää tai piti vähän näöllä hahmottaa, että mitä suunnitteen olivat jotkut tietyt luvat. Minä otin tämän puheenvuoron sen takia, että olisin kannattanut kanssa valtuutettu Autin pontta, mutta se tuli tässä jo kannatetuksi.

Kiitos.

14.9.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
pätösvalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Jan D. Oker-Blom
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Jaana Pelkonen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande